Dr. Horváth Antal
Gyémántdiplomás pedagógus
dokhanti@freemail.hu

Apro(po)ságok

1945 - 2015

5.

Füzet

Szubjektív adalék az

ELTE TTK (1951 – 1955)

időszakának történetéhez,
kitekintéssel a korábbi, s a későbbi korokra

Főforrás:

egy évfolyamtársnak (Kerékgyártó Györgynek) írt visszaemlékezés

1940-ben kezdődő barátságunk jegyében

B u d a p e s t
2015
Az egyetem fennállásának 380-adik esztendejében

Szerző: **Dr. Horváth Antal** ny. egy. docens

Lektorok:

Dr. Czellár Katalin
gyémántdiplomás pedagógus, építészmérnök

Juhászné Horváth Katalin
okl. magyar-francia szakos középiskolai tanár

Készült: az ELTE TTK weboldala számára.

T a r t a l o m j e g y z é k

T a r t a l o m j e g y z é k 3

Előszó (helyett) 9

Az Olvasóhoz 10

Átvezető 12

Tanárok, professzorok: 13

Fuchs-nál, algebrából 13

Dettrich Árpád 19

Hajós György MTA r.t. 20

Turán Pál MTA r.t. 22

T. Sós Vera MTA r.t. 24

Dr. Szász Pál 25

Czách Laci 25

Fejér Lipót MTA r.t. 28

Hosszú Miklósról, ... 29

Dr. Kósa András 32

Riesz Frigyes MTA r.t. 33

Karvasz és Paál Laci 33

Rényi Alfréd MTA r.t. 35

Rényi Kató 36

Prékopa András MTA r.t. 36

Dr. Surányi János 38

Erdős és Surányi 39

Péter Rózsa MTA r.t. 40

Varga Tamás 43

Környei Imre 44

Oláh Gyula dr. 45

Gádor Endréné 45

Dr. Somogyi Antal 46

Dr. Sas Elemér 47

Marx György MTA r.t. Nagy Károly MTA r.t. 49

Dr. Vermes Miklós 51

Öveges professzor 52

Dr. Soós Károly *52*
Horvay Katalin *56*
Dr. Reiman István *57*
Dr. Fried Ervin *58*
Fried Katalin 60
Dr. Kis Ottó *61*
Lánczi Ivánnné dr. *62*
Molnár Ferenc *62*
Dr. Hajtman Béla és Rábai Imre *63*
Pálmay Lóránt *64*
Dr. Scharniczky Viktor *65*
Varga Katalin dr. *67*
Tanulmányi Osztály **67**
Ridács János *67*
Nemák Béláné *69*
Szabó Sándor *70*
Bankett (helyett) **70**
Évfolyamtársaim **72**
Dr. Ivanyos Lajos – Polacsek Marika *74*
Sóvári Kati, Sztanó Tamás *76*
Bálint Feri, Pupek Zsuzsa *78*
Dropka Erzsi, Hargitai Imre *79*
Adler György *83*
Bacsa László *83*
Beckné dr. Rákos Ilona *84*
Békesi Gábor *86*
Csébfalvi Károly *87*
Czellár Katalin dr. *89*
Dobrotka György *90*
Éltető Ödön *92*
Dr. Fáy Árpád *93*
Frittmann Gyula *94*
Dr. Gecső Ervin *96*

Dr. Hack Frigyes *98*
Dr. Holly Sándor *100*
Kallós (Kuglics) Károly *101*
Kiss Zoltán *102*
Dr. Lisziewicz Antal *103*
Lukács Ottó *104*
Moró Károly *107*
Némethy Katalin *108*
Dr. Petrás István *111*
Szentes Ottokár *111*
Szikra Margit *112*
Telbisz Ferenc *113*
Telbisz Ágnes 114
Telbisz Tamás 114
Tomkó és Kamondi *114*
Dr. Tomkó József *115*
Tóth Ferenc *116*
Tóth Imre *117*
Dr. Varga Lajos *117*
„Pályaelhagyók” **118**
Brückner Ákos Előd *119*
Pásztor Győző *123*
Pollner Jenő *124*
Maróti Lajos *125*
Haág Ervin *127*
Országelhagyók **129**
Adler György *129*
Csima József *130*
Dr. Fekete Antal *131*
Kerékgyártó György *132*
Iványi Péter 139
Korán elhunytak **142**
Frank Antal *142*
Bokor Géza *144*

Koller Nándor *145*

Évfolyamunk büszkeségei **145**

Dr. Szenthe János *146*

Dr. Varga László *147*

ELTE TTK-s (volt) munkatársaim **148**

Közszolgálati Egyetem (ZMNE, ZMKA) **148**

Inotai Imre *148*

Dr. Deák Ervin *149*

Csató Tamásné *151*

Cserni András *151*

Csutor Ferenc *152*

Dékány József *153*

Dr. Kötél Gyula *155*

Dr. Oszti Judit *156*

Mézes István *157*

Dr. Munk Sándor *158*

Planka János *160*

Rokobauer József *161*

Tóth Miklós *161*

Szabóné Vida Mária *162*

Dr. Szőke László *164*

Dr. Váncsa Julianna *165*

Óraadók **167**

Hegedűs Sándor *167*

Kratofil Dezső *168*

Dr. Kátai Imre MTA r.t. *170*

Szabados József MTA doktor *170*

Dékány Józsefné dr. *171*

Pénzügyi és Számviteli Főiskola **172**

Dr. Csernyák László *172*

Dr. Pörzse Oszkárné *173*

Óbudai Egyetem **174**

Ambrusné dr. Somogyi Kornélia *175*
Bartha Gyöngyike *176*
Dr. Elbert Árpádné *177*
Baranyai István *179*
Dr. Fanta Katalin *180*
Garancsy Marianne *181*
Kiss László *181*
Kiss Lászlóné *183*
Dr. Kormány Eszter *183*
Lóránt László *184*
Szabó László *185*
Dr. Zibolen Endre *185*
Dr. Zoller Vilmos *186*
Prof. Dr. Bakó András *188*

Spontán jött kapcsolatok **190**

Bodor Tibor *191*
Borsányi Katalin *191*
Deák Anna *192*
Dr. Dobos Krisztina *192*
Florea György *193*
Dr. Gerőcs László *194*
Dr. Gyaraki Frigyes *196*
Hámori Veronika *196*
Dr. Heppes Aladár *197*
Karvasz Gyuláné *198*
Laczkó László *198*
Lőcs Gyula *199*
Lugosi Erzsébet *199*
Dr. Mérő László *200*
Dr. Michaletzky György *201*
Oláh Vera *202*
Pálfalvi Józsefné dr. *203*
Dr. Pollner Péter *205*

Dr. Reményi Gusztávné *206*
Dr. Surányi László *208*
Dr. Szász Domokos *209*
Dr. Szelezsán János *210*
Székely Jenő *211*
Dr. Szlávi Péter, Dr. Zsakó László *212*
Sztachó Lajos *213*

Tiszteletbeli TTK-sok **215**
Dr. Bakonyi Péter *215*
Biró Piroska *216*
Csipai József *217*
Juhász (Pici) István *217*
Vigh György *218*

Akik kimaradtak, ... **219**
Kedves Barátaim! A végszó *220*

Függelék (főként TTK-s Katona humor) **220**
Lövészet *220*
Atmosz-féle nyomás *221*
Potya jeles *222*
„Könnyű magoknak!” *222*
„Hány iskolát járt maga?” *223*
Tatabánya - de ki bánja? *224*
Báró apa hátrányt jelent *225*
Suszter apa előnyt jelent *226*
*Emlékezés Fejér Lipótra** *228*
A szerző eddigi írásaiból *229*

Bemutat(koz)ás **230**

Előszó (helyett)

Én nem vagyok költő, sem író.
Ady, **B**abits, **C**zuczor, …
ABC-sorába nem képzelem magam
Csak szeretek írni, és – persze - azt hinni
Hogy van oly' valaki,
Akihez szól szavam.
Megcímzettem nincsen,
Kötött formám sincsen …
Vagy ha tetszik: minden formára sor kerül:
Páros, keresztrímes,
Nyolcas, tizenkettes …
- Mi a gondolathoz illesztve sikerül.
A hang? Nem „egyhangú"!
Hol Vígh, hol szomorú,
Humoros és komoly. S van-e üzenete?
Mondani valója?
Nem tudom! Ha volna
Ó, Kedves Olvasóm, szedd ki belőle Te!

Ezt a kis füzetem
Szép *Alma Máterem* Néked dedikálom,
Fogadd szeretettel…
Mint ahogy én írom - s remélem, még bírom –
Jó emlékezettel.

Ars poétika

Mindenkinek hagyni kéne
Holmi jót az utókorra.
Különben ma is ott lenne
Az ember a vad őskorba'.

Bár nem lehet kötelező
- Aki nem tud, hát ne hagyjon!
De legyen értékelendő
Ha tud. Hát hagyják, hogy hagyjon!

Az Olvasóhoz

E könyv, mit kezében tart ***Kedves Olvasó!***
Műfajban aligha meghatározható
Egyféle memoár-„mű”-nek indult egykor,
Amikor nálam is elérkezett egy kor,
- Úgy, a kilencedik X-nek a hajnalán,
De ez másoknál is így alakul talán -
Amikor írni kell – hogy mit, az nem számit,–
- Sőt, az sem talán, hogy érdekel-e bárkit –
Mondják is ilyenkor az emberfiának:
„Minek írogatsz te? Az asztalfiának?
Nem is becsülik az ilyen *írásokat,*
- a konyhára sem hoz ilyen *írás sokat”*

És én mégis írok, mert egy belső kényszer
Erre kényszerit, s már írtam egyszer-kétszer -
Jóllehet, valóban nem volt sok értelme,
Mégis, szinte mindig új reménnyel telve.

Most például abban van legfőbb reményem,
Hogy akikkel fontos éveim megéltem,
- az ELTE-n eltöltött évekre gondolok –
Hátha azokat még érdekli a dolog.
Hiszen főként *róluk* szólnak majd és *nekik*
(Vagy utódaiknak – sajnos – megeshetik)

Először csak *rájuk,* azokra gondoltam,
Akikkel négy évig végig velük voltam
Csoport, vagy legfeljebb évfolyamtáraim,
- Róluk voltak, vannak legfőbb emlékeim.

Aztán bővült a kör: kik előttünk jártak,
S bennünket segítő-oktatókká váltak,
Demonstrátorokká, vagy gyak-vezetőkké,
- Akikre jó szívvel gondolok örökké. -
És még nem is szóltam professzorainkról,
Pedig sok, szép emlék *róluk* és *nekik* szól.
És „ha már lúd, legyen kövér” – mondja a szó –

Utánunk jövőkről is essen néhány szó,
Kiváltképp azokról, akik „sokra vitték”
S egyetemünk hírét jól öregbítették.
Persze, azok sem mind kaphatnak itt helyet,
- Főként azért nem, mert soruk hosszú lehet –
Így hát csak olyanok, kikkel az életben
Valamilyen szinten kapcsolatba léptem

Mindezek után jött még egy „bővítés”-ok:
Érdekel ugyanis, hogy aki(k)ről írok
Azóta mi történt velük, azaz – vele …
- Úgy ez az adat is kerüljön még bele..

Végül - ami még az *Előszó*ba való:
Pár szó az ötletről, s a forrásról valló.
Érdekes körülmény az ötlet adója:
Egy hosszú barátság ritka apropója.

Egy évfolyamtársam van a hátterében,
Barátokká váltunk kilencszáz-negyvenben
Polgári, majd „Keri”, gimnázium, s ELTE,
- Ritka barátságunk mindezt elviselte,
Sőt ennél is többet, hóban, vízben, sárban
Dideregve rideg, kvártélyos szobában,
Minden rosszban, bajban egymást támogatva
Reményt, bizakodást soha fel nem adva.

Jött egy gondolatom, - nem is olyan régen –
Hogy e hetvenéves barátság jegyében
E szép, hosszú közös múltat *„megdalolom”*
- És ez sikerült is majd’ hetven oldalon –

Innen már magától jött az a gondolat:
Kiveszem belőle, ami négy év alatt
Az ELTE TTK-n lett életünk része,
És – persze – gondolva egy kis bővítésre -

Illik utalni az írás *forrás*ára:
Nagyban hagyatkoztam a memóriára

Kiváltképpen abban, mi a négy évhez köt
Majd igénybe vettem olyan modern eszközt
Mint a világháló, főként az egyetem
Óta eltelt időt azon követhetem.
Azokról ugyanis, kikről szándékomban
Áll többet is írni, sok új hír azon van.

Végül – s amint mondják – nem utolsó sorban
Be kell vallanom, hogy bizonyos gondom van,
Mert a legjobb szándék, s memória mellett
Sem kizárt a hiba, téves emlékezet,
Valami lényeges ki is maradhatott,
Vagy reám egészen másképpen hathatott
Ha netán *valamit tévesen ismertem,*
És ezzel *valakit tévesen is mertem*
„megidézni”, – *tőle*, avagy *róla* írni
- Annak kell most szíves elnézését kérni.
Ha kapnék egyfajta „visszaigazolás”-t
- Elősegítendő pótlást és javítást –
Az jó érzés lenne – semmiképp szomorú –
E-mail címem:
dokhanti@freemail.hu
- freemail helyett ide freestart is irható …
(E két e-mail címen vagyok található)

De most már illenék a témára térnem
Az EMLÉKEK URÁ-t segítségül kérnem,
Ámde úgy tűnik, hogy nem könnyű a kezdés
Ide kívánkozik egy kis *átvezetés*

Átvezető

Már csaknem tíz éve voltunk barátságban
Közös küzdelmekben, egy padban, lakásban.
A Könyvesben töltött közös négy év után
Sem vált el az útunk – bár jóllehet – sután
Alakult helyzetünk, úgy volt: más-más pályán
Folytatjuk utunkat – úgy ’51 táján -
De közös „szerelmünk” a csodás Matézis

Összetartott minket, így maradtunk mégis
Azaz továbbra is közös lett a sorsunk:

További négy évig egyetemen voltunk.

Én - persze, mint mindig - egy hónapnyit késve,
- Dehát ez a formám, már belém van vésve ...
Eddig mindig mindenhová késve értem.
(- Remélem, a Kaszás is késve jön értem.)

Ti, akik kezdettől már ott lehettetek
Délután egy üres terembe mentetek
És gyakoroltatok, a *Gyuszi,* a *Lajos*
- mármint hogy a ***Frittmann***, no meg az ***Ivanyos*** -
Meg még néhány „*nagy fej”*, például a ***Fáy***, óh!
- Én meg csak legfeljebb *„nagy fej*”-lődni vágyó.
Úgy rémlik, volt egy pár leány is veletek
- Egyikük ***Polacsek Marika*** lehetett
Lestelek titeket, nagy érdeklődéssel,
Amint foglalkoztok egy olyan kérdéssel,
Ami a számomra kinainak hatott…
- Sok időbe került, míg ez elmúlhatott.

Figyeltem az órát, az óra-tartókat
Nehéznek hatottak, idegenek voltak.
Az „*áegészáegy…*” A *Pali bácsinál*
- szót se értve abból, mit *Pali bá’ csinál* -
Egy hónap kiesés bizony nem kis idő
- Pláne egyetemi mércével mérendő -
Volt behozni valóm - egy szóval - sokáig
Alig pótoltam be az első vizsgámig

Tanárok, professzorok:

Hogy az első vizsgám mikor is volt nékem?
Mintha az tegnap lett volna, úgy emlékszem.

Fuchs-nál, algebrából

Az is nevezetes ...

- De a te eseted: méginkább érdekes!
Hálás vagy gondolom - utólag -, *Dettrich*nek
Hisz kevés diákkal történhetett így meg:.
Fuchs tanár úr elé elégtelent rakni
Ennek ellenére majdnem jelest kapni.(!)

A három feladat jeles is lett volna
Tán, ha *Dettrich* nem 1-est ajánlott volna
- Mármint ***Dettrich Árpád,*** gyakorlavezető -
Kinél szereplésed – mit mondjak – meglepő
Volt. Az új anyagot kérte mindig számon
Ami jószerével csak előadáson,
Volt addig hallható, tankönyv, jegyzet hiján
Nehéz volt helytállni az Árpád óráján
Te meg különösen folyton szemet szúrtál
Azzal, hogy az újból te semmit sem tudtál
- De az előzőket úgy senki sem tudta
Ahogy te! Ám ezt meg a Dettrich nem tudta!
A régi anyagot pedig nem kérdezte
Magad sem jelezted, hogy azt már tudod te.
Amit meg nem tudtál, arra egy hét bőven
Elég volt számodra a vizsgaidőben.

Node – visszatérve eme „nagy" vizsgához.
Három feladatban *nem értél hibához!*

Így a „pótkérdések" sora következett,
És már vagy kilencre jó volt a felelet
(Itt elnézést kérek *Fuchs*-tól gondolatban
Hogy fejembem ilyen csunya gondolat van:
Tanár úr már várta, hogy elhibázd egyszer
Látszott: minden kérdést csak presztizsből tesz fel.
(Mármint hogy a gyak-vezető presztizséből
Mondván: mégsem égetheti le őt egyből)
Végül azt kérdezi: *„Mi a mátrix rangja?"*
- s már közben a légynek sem volt semmi hangja -
A figyelő fülnek az volt a feltűnő
Eltünt válaszodból az, hogy „*el nem tűnő*"
(mármint *determináns*, satöbbi satöbbi

Hiában hangzott jól, s pontosan a többi)
De így nem lett teljes a definició
S tanár úr mondhatta: „*Kolléga, ez csak JÓ!*”

Az év végi vizsgád meg azért érdekes:
Alig szólaltál meg, már mondta is: *JELES!*

* * *

U.i: Ezt megírtam Fuchs-nak fél évszázad után
- Az első, nagy vizsga ötven éves napján -
Nem csodálom, hogy erre nem emlékezett,
De a sztori – biztos – valamit frissitett
Kedves válaszából én ezt sejtettem ki …
- *Most Kilencven éves* – gratulálok neki.

Az én első vizsgám nem volt íly’ rendhagyó
Nincs is benne oly sok említésre való
Hacsak az nem, hogy jó félévszázad múlva
Úgy emlékszem rá, mintha tegnap lett volna.
Nagyon készültem is, de hát volt is miből:
Fuchs László tanár úr remek jegyzetéből.
Merthogy az remek volt, bátran kimondható
Értelmes, logikus, könnyen tanulható
És külön értéke volt – mindenekelőtt,
Hogy *kézbevehettük* jóval vizsga előtt

(Nekem ez a jegyzet ma is mintapéldány
Didaktikájában is közel áll hozzám
Nekem is adatott írnom jó néhányat
És erről „mintáztam” szinte valahányat.)

Visszapillantva még vizsgaélményemre
(’52 első hó negyedikére)
Hogy rám került a sor, nyugodtan beültem,
Abban a tudatban, hogy jól felkészültem
Két feladat körül aligha volt hiba
Ámde a harmadik… ott jött a galiba
Közbejött egy váratlan kérdés, ugyanis,
„Mit jelent a *casus irreducibilis*?”

Erről bizony sajnos csupán annyi tudtam:
A *Cardano-képlet*tel van kapcsolatban.
Dadogtam valamit, persze, nem volt helyes
És már hallottam is: „Ez egy *jó* közepes”

Bevallom, hogy ennél jobbra számítottam
Társaim is! - (Nekik „algebrista” voltam.(!))
Ám ezért búsúlni kár és felesleges!
- És mint első vizsga fontos, hogy sikeres!
De ha meggondolom, nem is oly’ rossz *jegy ez*
Ha nézem, amit a „jegy-értékrend” *jegyez*:

Egy *Hajós*-, egy *Turán*- vagy egy *Fuchs-közepest*
Többre tartottunk, mint - mondjuk - *XX-jelest*

De még egy pár mondat hadd álljon itt erről,
Ennek a vizsgának utóéletéről.

Amint hogy e vizsgám után hazaértem
Hiányosságomnak pótlására tértem.
Ami végtére is nagyon jól sikerült

- Sajnos, oktatásom tárgyává nem került
Negyven év alatt sem, mert a főiskolán
Nem volt követelmény, (és nem is lesz talán.)
Hanem, amikor már *informatikában*
Képlet írása is lett az elvárásban
A kezdő feladat – erre emlék késztet -
Kizárólagosan a *Cardano-képlet*

Fuchs professzor úrról még nem ez a végszó
Tudós munkásságáról is essen még szó
Mikor megismertük huszonhét éves volt
Mindössze, de Ő már akkor is doktor volt,
Huszonnyolc évesen pedig már „nagydoktor”…
- Emlékszem, ott voltam, te is talán akkor,
Amikor megvédte disszertációját …
Két évre rá meg, mint egyetemi tanárt
Üdvözölhettük Őt - öröm volt megtenni

- Egy mai zsargonban: Ez bizony, nem semmi!

De nem csak tudásban lett *Ő* követendő!
Emberségben úgyszint utol nem érhető
Biztosan emlékszel nyugodt, halk szavára,
Fölöttébb kultúrált, finom modorára.
Nagy, nagy tiszteletét mindenki érezte
Nem csoda, hogy Őt is tisztelet övezte

Egyszer a Múzeum körút szélén álltam
Ő a túloldalon ment, mikor megláttam
Gyorsan üdvözlésre emeltem kezemet
Aztán rögtön Ő is, azonnal észrevett
De e pillanatban, hogy - úgymond - köszöntünk
Egy hosszú villamos indult el közöttünk.
És míg a villamos végig el nem haladt
Addig nem ment tovább, helyben állva maradt.
Újra integetett, biztosan úgy vélte,
Hogy a köszönésnek imént nem lett vége.

Hogy íly' tiszteletben lett volna még részem
E kívül egyszer is… arra nem emlékszem.
Ahogy megtisztelte Ő a hallgatókat
Ma nem tisztelik meg úgy az oktatókat

(Nem rég egy budai megállóban álltam
És épp' a 60-as autóbuszra vártam
Jött egy hallgatóm is, fürgén, velem szembe'
S arra kért írjam be jegyét az indexbe
Bizony, meglepődtem e fúrcsa helyzetben
De, mert jól ismertem, így azt mondtam: rendben.
Közben megjött a busz – egyetlen szabad hely
Ebben is fürge volt, hát ő foglalta el.
„ No comment" mondhatni, ám azt sem szívesen
Ilyesmit megérni! – úgy nyolcvan évesen?!)

* * *

De vissza is ugrom a majd' hatvan évet
(Feledni is vágynám ez utóbbi képet)
És már is akkori „magam", „magunk" látom

Amint épp túl vagyunk az első vizsgánkon

Ekkor lett belőlünk „Egyetemi polgár”
Olyan értelemben, ahogyan a szó jár:
Ugyanis e körben mint mondani szokás:
„Az első jó vizsga a beíratkozás!”
Hát „beíratkoztunk”! Most már azok lettünk
Mi is, mint a többi előttünk, mellettünk.
Bevallom, e „rang”-ot büszkén is viseltem
Amire pár éve gondolni se mertem
Hálás is szerettem volna érte lenni
De hamar rájöttem, nem kell érte tenni
Semmi mást, csak annyit, miért idevágytam:
Tanulni, mélyülni el a tudományban.
- Gondolom, hogy Te is épp így voltál vele.
Hisz nem kezdtél volna kedvtelenül bele!

Éltünk is a helyzet lehetőségével
Próbáltuk megkapni mindazt ami csak kell,
Ami tanulásunk’ elősegítheti
És még élveztük is, örültünk is neki.
Élveztük az diák-élet miliőjét,
Az ősi egyetem ódon levegőjét
A lépcsős Gólyavár jó akusztikáját,
A Széchényi könyvtár tágas olvasóját
Híres professzorok csodás nagy tudását,
Okos előadók jó előadását,
Jó pedagógusok tiszta, szép beszédét,
A nagy érdeklődést és minden effélét ...

Nehéz is lenne itt mindent megemlítni
Pedig de jó volna egy csokorba szedni
A sok történetet, nevezetességet!
- Aligha találnám ebben is a véget.

Úgy gondolom, az könnyítené a dolgot,
Hogyha kiragadnék néhány epizódot,
Ha egy-egy pillanat, vagy esemény kapcsán
Mondanám el mindazt, ami úgy hatott rám,

Vagy épp részesei voltunk az esetnek
Veled, velem, ismert személlyel esett meg.
S hogy mondani szokták, hát úgy mondom végül
Én is, hogy a „teljesség igénye nélkül”
És hogyha valami fontos kimaradna
Még beiktatható, van rá technika ma.

* * *

Dettrich Árpád

Ha már *Dettrick Árpád* neve szóba került
Folytatom is véle. Mi eddig kiderült
Megtévesztő lehet megítélésében …
- Amit nem szeretnék tenni semmiképpen.
Valójában ő egy eredményes ember
- Főleg életművét figyelő szemekkel –
Amit az *„Életem”* címen foglalt össze
Az eredményekben igen bővelkedve.

Tanult szakmájától kissé ő is eltért
- Kornak megfelelő szép, magasabb célért -
Számítástechnika irányába váltott,
S hamar igen előkelő helyen állt ott.
Az első géptől – az M3-tól kezdve -
(Amit a magyarok helyeztek üzembe)
Talán minden géppel kapcsolatba került …
- Megismernie így majdmindet sikerült.
Róla is elmondható – munkája révén
Hogy jelen volt minden kilométerkőnél

Van egy link, ahol ezt ő. ‚maga mondja el …
IDE kattinthat az, akit ez érdekel.

Sokan haladnak a munkája nyomában,+ …
- Neve szerepel a *Neumann lajstrom*ában
Az úttörők között, mint aki sokat tett,
Hogy az *új tudomány* az legyen, ami lett.

Hajós György MTA r.t.

Egy nagy esemény volt *„Nagy Sztálin” halála.*
Hogy’ tolmácsolta ezt két neves tanára
Az egyetemünknek – *Hajós György* és *Turán?*

- hát sajátos módon, mondhatnám, hogy furán
Ugyanis, - mint tudtuk - parancs is volt rája,
Hogy akinek akkor kezdődik órája
Annak mondani kell néhány méltató szót,
És tolmácsolni a meg nem másíthatót.

Elsőként *Hajós* jött a VI-os terembe.
- Mozgásáról látszott, hogy nincs minden rendbe’ -
Ő, aki sohasem jött zavarba még tán,
- hat táblát is tele írt fejből egy órán -
Most oly’ zavarba jött, hogy szinte remegett
Alig hogy belépett, megállt, s keresgetett
Cetlit húzott elő és arról dadogta:
„Meghalt Sztalin elvtárs!” És ahogy kimondta
E három rövid szót, egy ugró lépéssel
Már a katedráról szólt: „A tetraéder ...”
És folytatta, mintha misem történt volna.
És nem izgatottan, és nem nem jött zavarba.

Néhány anekdóta is terjedt Hajósról
- igaz, ezek közül nem mind mirólunk szól-
Egy pár jut eszembe, s ami bennük közös:
Az *érzékenysége,* - mondhatni - örökös.

Nagyon izgathatta őt a „négyszín-sejtés”
De annál is jobban maga a megfejtés,
Állítólag *Rényi* egy késő éjszaka
- fontos hírről szólván - Moszkvából felhívta
De csak ugratásból - ahogy kitudódott -
Hogy „a négyszín-sejtés probléma megoldott”.
„Jó, jó, dehát hogyan, és ki oldotta meg?”
Rényi - úgy könnyedén - „Hát egy pásztorgyerek”
S ekkor nagy sietve letette a kagylót,

Nem igen várhatott a választól sok jót.

Beugratásról szól még egy anekdóta.
Eszerint: mikor a Kossuth-díjat kapta
Annak alkalmából tartott rendezvényen
- Egy afféle tréfás házi ünnepségen -
Valaki odalép az ünnepelt elé:
„Egy négyzetet hogyan vághatnánk ötfelé,
Pontosan szólva: öt egybevágó részre?”
Kérdezte, - a dolgot úgy tréfásnak nézve -
A szűk társaságban azonban nagy csend lett,
Mert a professzor úr egy kicsit töprengett.
A kínos helyzetben a kérdés feltevő
Nem is mert a trükkel hozakodni elő.
(Mármint azzal, hogy ez csak egy beugrató,
Mivel négy párhuzamossal megoldható).

Jut eszembe még egy harmadik epizód.
Hajós professzor úr rém pontos embert volt
Sohasem maradt el, egy percet se késett,
Ám a tanórája néha nem ért véget
Ezt tudtára adni nem vállalta senki
Mégis megoldotta – bár csúnyán - valaki
Magánakcióban, oly módon, hogy egyszer
Valamelyik padban megszólalt egy vekker.
Professzor úr rögtön értette a célzást
- Legtöbben szégyeltük e „beavatkozás”-t

Volt véle személyes esetem is nékem:
Az első padsorban ültem, úgy középen
S a pad elé ejtettem írószeremet,
Meggátolva ezzel jegyzetelésemet.
Ő - mondókájából egy szót sem kihagyva -
Odajött, fevette, s a kezembe adva
Visszament, s a táblánál folytatta rendben …
- Én meg majdnem elsülyedtem szégyenemben.

Még egy alkalmam volt találkoznom véle.
Konferenciáról, avagy más efféle

Rendezvényről jövet – talán ’71-ben –
Egy „kupéban” ültem éppen vele szemben.
Különös érzés volt új szerepben látnom
Napi problémákról véle diskurálnom.
(Például a *„buzgár”* szó foglalkoztatta
A nagy ’70-es árvizzel kapcsolatba’)
Szakmai dolgokról egy szó sem esett tán,
Csak egy korán elhunyt kollégája kapcsán.
Tőle tudhattam meg ui. pontosan:
Mi vitte el *Molnár* kollégát oly gyorsan
Az ő tehetséges, jó tanársegédét
Még modorában is hűen követőjét.

Még egy apróságra szeretnék kitérni
Professzor úr kapcsán – hiszen megérdemli –
Matematikai tehetségként indult,
s az akkor már híres *KöMaL* felé fordult,
Rendszeres feladat-beküldése révén
Négyszer is szerepelt a „*megoldók élén*”
Így az arcképét is négy esetben láttam
A *KöMaL* induló *Arcképcsarnokában*

1927

1928

1929

1930

* * *

De el ne felejtsem már, hogy mivel kezdtem!
A sztálini gyászhír közlését követtem..

Turán Pál MTA r.t.

Hajós után rögtön *Turán* következett.
A ”nagy feladat”-ot Ő így oldotta meg:
Belép, tesz pár lépést, s mondja mint egy abbé:
„Sztálin, a nagy vezér sajnos már nincs többé!”

És már túl is adott a komoly problémán,
- folytatta, hol abba-hagyta a múlt órán:+
„Iksz a másodikán” - mint mondotta gyakran
Mikor oda került egy-egy feladatban.
Vele is megesett pár apró történet
Bár amit itt írok nem velünk történt meg.
(Egy volt jó kollégám mesélt róla régen
Bevallom, legjobban ez tetszik énnékem)

Valaki - utánunk öt, vagy hat év mulva -
Vizsgázott Turánnál, - a leckét úgy fújva -
„... Ezt meg bizonyítom *Neyem* tételével ...”
De Turán közbeszól: „Neje tételével?
Neje tételével?” S egyfolytán ismételt.
„Hát a maga neje is írt ilyen tételt?”
(A könnyebb megértés kedvéért említem,
- de hát Te is tudod, emlékszel, azt hiszem -
Én úgy emlékszem, hogy ötvenkettő nyarán
Feleségül vette *Sós Verát* a *Turán*
Aki aspiráns lett, s az idők folyamán
Irta azt a tételt, mit idézett *Turán*,
Mint *„nejem tételét*”, de az „okos” gyerek,

- ki jobb híján maga írta a jegyzetet -
Ezt úgy értelmezte, mintha egy név lenne,
Egy *„Neyem”* nevű úr, neve lenne benne.

Turán professzor úr neve is jól csengett
A tudós világban – sok magyaré mellett.
Egyszer, - úgy emlékszem –
Kinában volt éppen
Amikor valakik – érdekesség képpen -
Arról diskuráltak: vajon milyen nyelven
Beszélhet ott *Turán*? - Hát kinai nyelven!
- Sok-sok ember szerint ugyanis az az elv,
Hogy *„a matematika egy kinai nyelv”*

* * *

1927, 1928

Turán Pál is ifjú tehetségként kezdte!
A KöMaL-ban rejlő utat felfedezte

Az arcképe kétszerjelent meg (azonban
mindkétszer ugyanaz!) *az Arcképcsarnokban.*

* * *

T. Sós Vera MTA r.t.

Imént már idéztem *T. Sós Vera* nevét
Hadd folytassam Véle e kis emlékezést.
Igen figyelemre méltó a pályája!
A figyelmet korán hivta fel magára
Még egyetemista volt – ha jól emlékszem
És már oktathatott az egyik tanszéken
Bár Őt később küldte világra a végzet
Mint bennünket, mégis jól előttünk végzett
És tüstént rálépett a létra fokára
Majd - gyorsan lépkedve azon - nem sokára
E tudósi létra tetejére hágott
- Meghóditva ezzel a tudós-világot
Ritka egy jelenség az így ívelt pálya
Félszázadonként is alig akad párja
Ezt támasztja alá, hogy a mi időnkben
Csak *Péter Rózsa* volt egyedül - egyetlen -
Ma meg *Sós Vera T,* (Lásd a lexikonban)
Az egyetlen személy e szép magyar honban,
Mármint hogy ***egyetlen*** *oly'* ***matematikus,***
Aki ***magyar*** *és* ***nő*** *és* ***akadémikus.***

* * *

Nem tudom megállni ama nagy kisértést
- és nagyon remélem, nem hord semmi sértést –
E gondolatsorom, mely nagy tisztelettel
Próbál párhuzamot vonni: most ezegyszer
Hölgyek és *tudomány* relációjában ...
- főként ***matematikus*** vonatkozásban.

A ***matematika*** és a ***női szépség***
Nem gyakran jár együtt – vallja egy kis népség –
De már én sem egyszer észleltem kivételt,
Amely alaposan cáfolta e „tétel"-t.
Csupán egyetlen egy esetre gondolok.

Hajdanán *Gödöllőn* játszódott a dolog
- Tudományos ülés (vagy más) keretében -
Mikor egy bájos hölgy közeledett éppen
A pupitus felé – egyszerűség, szépség …
- Szemet gyönyörködtető volt a jelenség

De ahogy megszólalt, rögtön gyógyírt adott
Értő elmémnek is – és mély nyomott hagyott.
Csak úgy röpködtek a használt „eloszlás”-ok …
- Tézisek, tételkek, lemmák, - Markov-láncok
Egyformán hatottak szememre, eszemre …
Mindkettő számára nagy élményt teremtve.

* * *

Spontán, ösztönösen jött ez elő nékem …
- Aktualitását e percben is érzem.

* * *

Dr. Szász Pál

*Pali bácsi*ra már egyszer hivatkoztam
Teljes nevét – *Szász Pál* – talán még nem mondtam
Nem is volt lényeges – ő így vált ismertté -
„Pali bácsi” lesz ő nekünk mindörökké!

Furcsa szokásait érdemes idézni:
Ahogy a lajbiját időnként cseréli,
Zakó le, lajbi is, majd vissza a zakó
S ha jött a melege, ismét le a zakó
De marad a lajbi, - felkerül a sál is
Aztán mind lekerül, vagy fel a kabát is?!
Botját, esernyőjét ahogy rakosgatja,
Ahogyan a táblát azzal mutogatja
Vagy fenyegetően azzal hadonászik
Ha

Czách Laci

néha valamit hibázik
- Pláne azután hogy *Czách Laci* „elhagyta”
(Az aspirantura innen elragadta)
És új „író”-ra lelt - felkérése képpen
Adler György diáktárs fürge személyében.

Apropó, Czách Laci – azazhogy *Czách László*
- Sőt egészen pontosan: ***Dr. Czách László*** -
Merthogy a kandidátus megszerzésével
Már rendelkezhetett e szép előnévvel.

Aztán nem hallottam felőle sokáig …
- Az emberek útja messze el-el válik –
De úgy tudom, hogy a TTK-ra került,
És ottmaradnia mindvégig sikerült.
Hála legyen érte a *világhálónak,*
Pályatükrébe is bepillanthatónak
varázsolta elém, így tudhatom róla,
Hogy sok szép munkának volt az alkotója.
Jó néhány közülük a *„doksi(pont)hu”*-ban
Tárul elénk, dehát ő máshol is ott van.
Ha nevét beírom a *net-keresőmbe*
Több, mint kétszáz cikk az, ami róla jő be.
És nem lényegtelen társadalmi rangja:
Az MTA Köztestületének tagja

Sajnos, a személyes kapcsolat szegényes!
- Érdeklődésem volt kissé szenvedélyes,
Így találtam reá, s telefonhoz kértem …
- Örömömre szolgált, hogy őt is elértem.
Egy újabb telefon – épp’ a mai napon -
Pedig arról győz meg, - túl a nyolcvanhaton –
Hogy még egészséges, legyen is sokáig …
- E földi létezés végső határáig.

* * *

Most még vissztérnék a *Pali bácsi*hoz.
(„Áldott memóriám” még sok emléket hoz.)
Minden mozdulatát figyelem kísérte
- Fegyelmező is volt nagy-nagy tekintélye,
Ha valaki pisszent, vagy nem figyelt oda,
Csak annyit hallottunk: *„Ez itt nem óvoda!”*
Figyelme kiterjedt apró részletekre,
- Hasonlatosságra, kis jelenetekre -
„Ágika - Borika” - vagy hát hogy is hívták
Azt a két fiz-matos szép ikertestvérpárt,

Őket nem akarta külön feleltetni,
Mert nem tudta őket megkülönböztetni
Ne hogy levizsgázzon *egy* mindkettő helyett!
- Ezért az ikerpár csak együtt mehetett.

És ha már itt tartunk, az sem „leányálom”
Ahogy velem tette az első vizsgámon.
(Mármint nála elsö, a legelső évben,
Legelső - mint mondtam – algebra volt éppen)
Mosolyra derülök most már - így utólag -
Ahogyan megszólal: „*Írja, maga hólyag!”*
De, amint papirom a kezébe veszi:
„*Egy értelmes hólyag”*- azt is hozzáteszi
Miközben szemléli első tételemet:
A *Bernoulli-féle egyenlőtlenség*-et.

Furcsa egy ember volt, bárcsak még lehetne!.
Harag és szeretet együtt munkált benne.
És még nem is szóltam „tiszta tudás”-áról,
Másként élvezetes előadásáról,
Utánozhatatlan precizitásáról,
Világos, logikus magyarázatáról.
Amiből, ha olykor kiesett egy láncszem
- már ha a megértés oldaláról nézem -
A végén mégis csak mindenre fény derült
Mikor a Q.e d. a helyére került.

A „Nagy Mű” pedig, mit oly gonddal alkotott
Minden idők tana - és nem mondtam nagyot!
Hálás lehet érte a „ma” és minden kor
De vajon hálás-e? Vagy rajta minden por?
Te, - tudom - hálás vagy, és nagy becsben véded,
Hogy véded, nem is szó! Kivülről idézed!
Magam sem tudok mást mondani rá, mint jót!
Ma is jó olvasni a dedikációt:
„*Lelje örömét a továbbtanulásban,*
S vegye sok-sok hasznát szorgalmának!”. Bár van
Dedikált könyvem, de - bevallom - fölöttébb
Erre az írásra vagyok a legbüszkébb.

- És az sem közömbös tán, hogy *Fejér Lipót*
Írta a *Nagy Mű*-höz a méltó előszót.

* * *

Fejér Lipót MTA r.t.

„*Lipi bácsi!*” Óh! Mint mondtam: *Fejér Lipót*
Kit a maga helyén nem pótolt semmi „pót”
Ahogy *Riesz Frigyes*sel váltogattak két TAN-t
- hol a *valós*- hol meg a *komplex-függvénytant*.-
Nálunk a valós-at adta Lipi bácsi
A harmadik évben. Igazán kiváncsi
Érdeklődésünkre, hiszen alig vártuk,
Hogy e „Nagy híresség” megjelenjen nálunk.

Magam is sok mindent hallottam már róla.
Olvastam is. Tán egy életrajz-írója
Említ egy esetet, ami megragadott,
- talán azért is, mert nem ritka a dolog:
A „híressé válás” olyan fajta módja,
Amire az ember gyakorta úgy mondja:
„ ... Próféta sem kedves saját hazájában!”
Akkor néznek „föl” rá mikor már másutt van,
S dolgozik, „hat, alkot, gyarapít..” És netán
Egy idegen nemzet kincsét gyarapítván
Már rég megismerték,
- sőt már elismerték!,
S munkájához méltó rangra is emelték.
Fejér Lipóttal épp’ ilyen eset esett!

Történt ugyanis, hogy hazánkba érkezett
A nagy *Poincaré* - a híres francia ...
- Fogadta őt minden „híres” hazánkfia:
Nagyurak, követek, király-képviselet.
- Még néhány tudós is volt, aki megjelent
Elvégre tudós volt – (nagy matematikus,
Fizikus, és egyben ismert filozófus,
S nem mellékes talán e szempontból az se,
Miniszterelnök volt egy unokaöccse,

Sőt később államfő: *Raymond Poincáré)*
- Így hát „kijárt” neki a nagy hacacéré.
Hanem a nagy vendég valakit hiányolt.
„Hol van *Fejér Lipót?*” – kérdése imígy szólt.
Hát persze, nem volt ott. *Senki nem ismerte.*
- Ám ezt bevallani *senki nem is merte* -
Így hát ment a futár, sokat nem igen várt,
S rábukkant - nehezen - valahol Kolozsvárt.
Vitte is magával - felséges parancsra -
(számított is vajmi „jutalom-narancs”-ra?)

Hát így figyeltek fel a nagy tudományra,
Mit Fejér képviselt. Hozták a „Pázmány”-ra.

* * *

Az efféle eset engem azért ráz meg,
Mert valami honi dolgot magyaráz meg.
Később is volt ilyen. Ki tudhatja, mennyi?
Egyről én is tudok, - nem kell messze menni -
Egy értelmes, magyar tanársegédről szól,

Hosszú Miklósról,

aki hajdan Miskolcról
Beküldte gondos, szép disszertációját
Az erre hivatott magyar „Tudós-ház”-ba.
(egy operáció-kutatási témát
Ami akkoriban sokat hozott lázba)
És várt türelmesen, majdcsak lesz valami!
És várhatott volna, ha nem jön valaki,
Egy külhoni tudós - előadásában
Miklós anyagához hasonló témában -

De - nagy szerencsére - oly’ valaki is jött,
Ki ezt észrevette és azonnal döntött:
Le kell fújni a port *Miklós* anyagáról,
S érdemben dönteni a téma sorsáról.
Megvizsgálni tüstént: Mi a novum benne?
- különösen a most hallottakkal szembe’ -
S lám, a magyar munka még teljesebb is volt,
Mint miről a vendég előadása szólt.

Igy Miklós meg sem állt a professzorságig
- De sajnos nem volt sok hátra haláláig.
Látod, ilyen vagyok, már megint kitértem!
Igaz, ideillő témáról beszéltem
- Méghozzá Lipi bácsi apropojából -
De illő folytatni ő róla, magáról.

Egy elmondás szerint - nagyon-nagyon régen -
Buktatott valakit, (Talán huszonhétben)
S az a Dunának ment. Ez a magyarázat,
Hogy nem igen buktat – (bár nem is vizsgáztat!
Vagy csak nagyon ritkán, és igen keveset.)

Jut eszembe erről egy másik nagy eset.
(Nem igazolhatom a hitelességet,
Én is csak ott voltam, ahol ezt mesélték)
Állítólag egyszer egy fiatalember
Vizsgát hamisított egy ***elégséges***-sel
Fejér írása tünt egy kissé hamisnak
- ellenőrzés közben - a „tanulmányis”-nak
Sietett is véle a professzor úrhoz
Tisztázandó, vajon mit szól a dologhoz?
„ Az aláírás, az, mintha enyém volna.
- Az én írásommal teljesen egyforma -
De egészen biztos, hogy mégsem én írtam,
Mert én elégségest senkinek nem adtam”

De - ugye - illene arról is beszélnünk,
Aminek magunk is tanúi lehettünk.
Télikabátjának felgyürt gallérjával,
Rövidke, bozontos hófehér hajával,
Fúrcsa jelenség volt. Hallgattuk halk szavát,
Ami mellett a légy zöngés is elállt
Olyan nagy volt a csönd az órái alatt
„Érlelte a vaskos, nagy gondolatokat”
A trigonometrikus függvény-sorokról,
Majd az „ortogonális projekció”-ról,
És a tőle származó Fejér-tételről,
Olykor improvizált, spontán részletekről.

- Akkor *Mikolás*nak kezében a kréta
Megállt, s csendben várta: Mikor folytathatja?
Fejér közelében lenni úgy szerettünk,
Hogy szemináriumára is elmentünk.
Egyszer - amint ültünk a szemináriumán
S a *Jelenlét-ívet* a kezében tartván -
Megakadt egy névnél - *Kerékgyártó Györgynél* -
Tán az alacsonyra írott „k” betűnél,
Mit „n”-nek olvasott: *„Ki a Keréngyártó?*
Kérdezte komolyan, - hangja nem volt bántó
S mikor az illető tisztázte a nevet
Közelébe lépett s tovább kérdezgetett:
„Ön talán rokona tetszik lenni annak
A híres nagyszerű matematikusnak
Akit úgy hívtak, hogy *Kerékjártó Béla?”*
„Nem, kérem” - „Ja, persze, ő meg „j”-vel írta’”
Tett kis kitérőket egyébként máskor is.
- És sajnos, láttuk őt leszálló ágon is -
Fáradtnak, betegnek, néha már zavartnak
Mégis végtelenül örülhetünk annak,
Hogy még számunkra is megadatotthatott
Közelről ismerni Őt, a nagyon „Nagyot”
Én meg kiváltképpen büszke lehetek rá
Hisz’ a diplomámat még Ő írta alá.

Nagy tiszteletével nem vagyok egyedül
- ez – kis kutatással – csakhamar kiderül
Ottlik Géza róla például ezt írja:
(Meglehet, nem éppen ekként szóról-szóra)
„Aki nem ismerte az valamit nem tud
A világról, (s ahhoz már soha nem is jut)
És sohasem fogja megtudni”. (Azt hiszem
Ezt nem vitathatja el tőle senki sem)

Őt sokan tiszelték, de mondok még annyit,
Hogy Ő is tisztelte „nagy” tanítványait
Szinte rajongással szólt *Neumann János*ról
A – tán legismertebb, magyar tanítványról
Arra a kérdésre, hogy valóban ki a’?

„A világ legnagyobb … legnagyobb *Jancsija*!”
Csupán ennyit mondott, de mi megértettük,
S ezt is szép emlékeink közé rejtettük.

Dr. Kósa András

Kósa Bandi neve korán vált ismertté
- Csakúgy, mint például *Pálmay Lóránt*é –
Demonstrátor volt már hallgató korában,
Tisztes ambiciót hordozva magában.
Az I*vanyo*séknál gyak-ot is vezetett …
- Magasabb posztokhoz vezetett ez a tett.
Tudományos pályára is korán lépett.
- ’59-ben ő már kandidátus lett –
S talán éppen ezért – vagy már korábban is (?)
Masasabbra lépett, elnyerte ugyanis
Egyik analizis tanszék vezetését …
- Folytatta pályája tovább ívelését.

Egyszercsak – hogy, hogy nem – Gödöllőn kötött ki
- Hasonló magas cím jutott ott is néki -
Hisz’ tanszékvezető egyetemi tanár,
Intézetvezető (igazgató), s ma már
Tudjuk, társadalmi funkciót is tölt be:
- Professzorok Tanácsának az elnöke.
Megismerhette őt az egyetemváros
- Úgy is, mint matematikai *„jelgyáros”*
Különös szimbólumokat vezetett be …
- Ezt bele is tette az egyik könyvébe
(Korrepetáltam az egyik hallgatóját
Akinél láthattam is egy ilyen példányt)

Ismertsége túlnőtt az ország határán
- Sőt, még tovább is ment – túlment Európán –
Moszkva és *Caracas, Santiago, Róma*
Után bekerült még *Chile* is a sorba,
Ahol *vendég professzor*ként oktathatott …
- Ezzel *„országimázs”*-t is alakíthatott

Elismertsége is szép, lassacskán megjött.
Előbb *Apáczai Csere János-díj* jött,
Aztán a *Szent-Györgyi Albert-díj*at kapja
De – sejtem – díjainak ékes kalapja
A *Köztársasági Érdemrend* egyike:
- Nevezetesen annak *Középkeresztje.*

És amit még illik megjegyezni róla:

Közismerten nagy-nagy lokálpatrióta!
Szülővárosához – *Celldömölk* város ez -
Sok emléke köti, érte sokat is tesz
Dicséret illeti *Celldömölk* városát
*Díszpolgár*rá tette városa nagy fiát.

Riesz Frigyes MTA r.t.

Fejér profeszorral együtt emlegették
Riesz Frigyes professzor szintén ismert nevét
Egy évben születtek, s jó barátok voltak …
- Kár, hogy már csak „voltak”! - már régóta holtak.
Riesz, ő ötvenhatban, *Fejér* három évvel
Később - ötvenkilenc októberben - hunyt el.
Szörnyű rágondolni! Több, mint fél-százada!
- Már van tudós-utód, ki őket nem látta !!!
Riesz Frigyes a komplexfüggvényeket adta
Elő, bár ez túlzás, inkább felolvasta
Űlt egy karosszékben, az ablakkal szemben
Jobbra tőle a két „tanársegéd” rendben:

Karvasz és Paál Laci

- esetleg fordítva -
Izgatottan várva: mi lesz „lefordítva”,
És a professzor úr mit diktál nekik föl
A francia nyelven megjelent új könyvből.?
Mi „bamba” hallgatók ültünk balra, csendben
Legelől néhány társ bólogatott rendben

Egyszercsak megállnak a tanársegédek

Tűnődnek. A profra, majd egymásra néznek
- De a bólogatók tovább bólogatnak,
Úgy látszik a fejek már önállósultak -

Mi pedig - ha lehet - még „csendesebb” csendben
Csak azt sejtettük, hogy valami nincs rendben.
Végre a professzor úr is feltekintett
Előbb felénk, aztán a táblához intett:
„Maguk mért nem írnak, tán valami baj van?
Majd: ... „Pardon, egy lappal előre lapoztam,
„Maguk mégsem szóltak, tovább bólogattak!”
- Adresszálta oda a „bólogatók”-nak.
A szemeszter végén e szókkal távozott:
„Néhány jelentkezőt lekollokváltatok”
És kik jelentkeztek? - aligha homályos -
Hát az az egynéhány *bólogatójános.*

Volt még egy esete Riesz professzor úrnak
- ennek gyökerei még korábbra nyúlnak -
Történt - állítólag az előző évben -
Valamely állítást bizonygatott éppen:
„Hisz’ ez triviális!” - Jelenti ki már is -
Kisvártatva: „Nem is olyan triviális!” ...
- Mondják, nagyon nehezére esett mindaz,
Hogy végre kimondja: „Hát ez nem is igaz!”

Nékem furcsa képem van róla, bevallom
- Valahogy nem a „leg-leg”-ek között tartom!
Pedig ő neki is tisztelője voltam,
Azt hiszem, a szuggessziót hiányoltam
Nem hagyott oly nyomot, mint a többi nagyok
- Remélem, hogy ezzel én egyedül vagyok -

Most, hogy már több vagyok, sokkal, mint ő akkor
Kezdem őt érteni, s azt is: mi az aggkor(?)
Talán fáradt volt már, és talán beteg is
Tán gondjai voltak, vagy ez is meg az is?
Egyszer én is láttam gondokba merülve
Egy fotelben ülve, nagyon kimerülve.

Azzal a kéréssel merészkedtem hozzá,
Hogy kérjem: az indexemet írja alá.
De - ahogy meglátott csupán annyit mondott:
„Jöjjön kérem máskor, most nem irogatok!”

A rossz nyelvek azt is tudni vélték róla
- Hallották - mint mondta egy „elöljárója”
Hogy a munkájáért Kossuth-díjat kapott.
„Most mit kezdjek véle?” - Ilyen választ adott
Azt hiszem, hogy ez is azt támasztja alá,
Nem sok dolog volt már, mi örömét adá,
Azt hiszem, beteg volt és ezt ő is tudta
- Sajnos, két év mulva szemét le is hunyta.

* * *

Rényi Alfréd MTA r.t.

Most képzeletemet *Rényi prof. m*ozgatja
A valószínűség-számítás nagy atyja
Bátran mondom annak, hiszen ő előtte
Nem igen volt olyan, aki úgy „belőtte”
A matematika e fura új szárnyát,
A bizonytalanság „biztos” tudományát.
S úgy rendezte volna valaki előtte,
Mint ahogy ő híres „Nagy könyv”-ében tette
(Itt, persze csak magyar tudósra gondolok,
Másutt már lehettek, és voltak is „nagyok”:
Pascalon, Huygensen át *Kolmogorov*ig
Pár századon át az ötvenes évekig)

Ámde - hogy ne tünjek hazafiatlannak -
Sikeres „úttörők” hazánkban is vannak
Abban az időben, s azt megelőzően
Elég, ha *Hatvani Istvánt* megemlítem
A tizennyolcadik század derekáról,
Vagy *Arany Dánielt*, az elmult századból.
Avagy *Jordán Károlyt* e század-előről,
És említést teszek *Pólya György* nevéről,
És utalok hazánk „utazó fiára”

A sokszínű „örök vendég” *Erdős Pál*ra
- Dehát végtére is *Rényi*ről beszéltem
Ideje is illőn hozzá visszatérnem.

Emlékezetes lesz számomre sokáig.
Mikor málnát kevert, - de azt jó sokáig -
És vártuk, mi köze ennek az egészhez(?)
Kiderült: valóban ”csak” a keveréshez
Volt köze. Ám annak sok köze volt ahhoz:
Hogyan juthatunk a „véletlen-számok”-hoz?
- Csodáltuk érdekes, sokszínű óráját.
... A Sors mért szabta oly rövidre pályáját?!
Ám e rövid idő is elég volt ahhoz
Hogy feljusson mégis ama „magaslathoz”
Hire az egyetem falain tovább ér
- Neve egy Intézet nevében tovább él.

Ott volt hitvese is, kedves

Rényi Kató

- sorsa érző szívnek bizony megrikató -.
Sikeresen küzdő - erről ismertük őt
Sokan jósolhattak neki egy szép jövőt.
S ő ezért meg is tett mindent, mit tehetett
Tanult és tanított, - *tanársegéd*-kedett,
Aspiráns *Turán*nál, aztán kandidátus
- Kövelkezésképpen ezután adjunktus,
Hamarosann docens egy ELTE-tanszéken,
Állt a zászló neki, eddig nagyon szépen
De ekkor közbejött valami borzalom …
- Talán nagy betegség, de ezt nem tudhatom -
Olyat cselekedett, hogy a sorből kidőlt …
- Kár, hogy hamar elment – még a férje előtt.
Csak emléke él már – de az él valóba’!
- Végül még díjat is neveztek el róla.

Prékopa András MTA r.t.

Rényi Alfréd mellett egy ifjú aspiráns
Neve jön előre, ő *Prékopa András*
Talán alighogy lediplomázott éppen

Neve már ragyogott Rényi nagy könyvében.
Gyakorta jelent meg a professzor *mellett.*
- A sors úgy is hozta: a professzor *helyett*.

Töretlen, felfelé ívelő pályája
Kiröppentette Őt is Amerikába
Ám az Őshazához sem lett ő hűtelen
Hallatott magáról itthon is szüntelen.
A – *Valószínűségelmélet* -e mellett
Újszerű, önálló iskolát teremtett
Egy viszonylag új ág művelése révén
A *operáció-kutatás* mezsgyéjén.

Többször volt szerencsém találkozni véle
- mivel az én munkám is olyasmiféle
Volt szintén, - kis híján - harminc esztendőn át
Amig el nem hagytam az akadémiát.
- Persze, nem a „*NAGY*”-ot, a Tudományosat,
Hanem a *Zrínyit*, a hadtudományosat,
Ott fontos szerepet kapott ez a tantárgy
- Bölcsőjét – mint mondják – katonák ringatták -
Szómiszó, van is sok katonai téma,
Feldolgozásra vár a legtöbbjük még ma.

Tudod, a hadsereg nem tűr meg minden szót
(Lealábbis akkor a helyzet még az volt)
Az *„operáció”* csak egyet jelentett
Katonák számára, csakis a *műtétet,*
Egy *sebészi* – néha nagy – beavatkozást,
A köznép nyelvén sem jelentett semmi mást.
Van is róla egy kis, aranyos történet
Mely – *Prékopa* szerint épp velünk történt meg.
Egy konferencián voltunk Debrecenben
- az *operáció-kutatás* jegyében -
Sokan voltunk. Tele volt az *„Aranybika”*
Rajtunk kívül senki nem fért már be oda.
A portás megpróbált győzködni, érvekkel:
„Tele vagyunk kérem! Tele *sebészekkel*”
Pár szó erejéig én még visszatérnék

*Prékopa András*hoz, hisz' bőven volna még
Említésre méltó vele kapcsolatban,
- Sok szép eredménye sokat nyom a latban.
S ahogyan én látom „Op-kut"-os mind talán
- Mély barázdát szántott e téma talaján
Egy kis Társasága is létrejött közben
Rövidítve: a *MOT* - talán kilencvenben
És e társaságnak ő lett az elnöke
- később pedig: tiszteletbeli elnöke -
Idén, köszöntjük őt egy konferencián
Mert hogy ő is „hetven", akárcsak mi, komám!
(Ez akkor volt igaz, mikor írni kezdtem,
Azóta tizzel is több vagyunk, mint hetven)

* * *

Dr. Surányi János

Matematikusok közt *Surányi* neve
- gondolom - ugyancsak méltán kerül bele
A neves személyek felsorolásába.
Róla jó modora és a finomsága
Jút eszembe rögtön, no meg - mi tagadás -
Egy fél napig tartó, furcsa vizsgáztatás.

De mielőtt e részletbe belemennék,
Egy néhány gondolat előkívánkoznék
Surányi tanár úr tartalmas múltjából …
- Íme egy fényképe még diák korából:
A KöMaL legendásArcképcsarnokába
Ő is belekerült, volt érdeme rája.
Nem csak mint szorgalmas
feladat-megoldó,
A KöMaL-ért másként
is sokat dolgozó
Surányi tanár úr
egyik fő érdeme,
Hogy háború után
ő vette kezébe

sorsát a *KöMaL*-nak, újra indította, …
- És ezzel a *mának* – nekünk – továbbadta.

Félnapig vizsgázni(?) – ritka egy kivétel!
Nyolckor kezdődött el. Ekkor jött a tétel!
Kiváncsian vártam: mi van írva rája
„A harmonikus sor divergenciája”
(Mármint egyik tétel, a többi nem fontos.
Ami azt jelenti, nem igen kalandos)
„Hát ez nem probléma!” - lassan fellélegzem -
Kilencre végzek is, hogyha jól igyekszem.
De mikor „először” én rám került a sor
Már tán tíz óra is elmulhatott akkor.
És még csak ekkor jött a vizsga kezdete!
- Vázlatom ott lobog *Surányi* kezébe’
„Hm, hm! Kollega úr! Üljön talán vissza
Más bizonyítással próbálja meg újra!
És ez ismétlődött még egyszer utána!
- Sor került talán még „saját-eljárásra”
Is -. Mignem déltájban „megunta” a dolgot:
- Ő az Erdős-féle eljárásra gondolt -
„Így, sajnálom” - mondja - „Csak négyest adhatok”
- Előtte azt hittem, hogy biztos’ megbukok..

* * *

E vizsgámnak is van egy utóélete
Már ny. docens voltam – úgy kilencvennégybe’ -
És ismét résztvettem egy Vándor-gyűlésen
S találkozhattam a „Nagy”-okkal, mint régen.

Erdős és Surányi

Álltak egymás mellett
Mint rég hallgatóként úgy csodáltam Őket
(- Pedig már magam is hetven felé jártam
És – szerény – valamit magam is csináltam)
E kép rögtön vizsgámra emlékeztetett
S ellenállhatatlan szerepre késztetett.
Röpke pillanatban átvillant agyamon
Mi már voltunk együtt „hármasban”, épp azon.(!)
(Bár Erdős Pál ott „csak” mint „tétel” volt jelen
Most viszont itt látom végre, elevenen)
Furcsa ötletem lett kialakulóban:

Most létrejöhetne e „hármas” valóban
E gondolatot a tett gyorsan követte
Ám - bevallom - nagyban elősegitette
Surányi professzor barátságos lénye
Hozzájuk szegődtem a nagy-nagy élményre.
A beszélgetésben – persze – sorra került
Az egykori vizsga – Erdős nagyot derült
Jót nevetett rajta – akárcsak Surányi,
Bár azt vettem észre, mintha Ő parányi
Panaszt sejtett volna az elmondás kapcsán,
Ó, pedig dehogyis! Tán egy kissé furcsán
Sikerült a történetet előhoznom,
- De az egész nem más, mint egy kuriózum.

* * *

Péter Rózsa MTA r.t.

Jaj, ki ne hagyjam már innen *Rózsa* „nénjét”
A matematika egyetlen prof.-nőjét!
(Legalábbis magyar matematikus nőt
Addig nem ismertünk,- ismerhettünk,- mint Őt)
Egy nagyon szép tárgyat tanított és szépen:
„A matematika alapjai” képpen
(Alapjában véve halmazelméletet,
No, meg logikai alapismeretet.
Anyagából - sajnos – jegyzetet nem adott
- Egy nagy, vaskos *Kalmár*-könyvre hagyatkozott -
(Kalmár professzor úr kétkötetes könyve
Vagy kilencszáz oldal - jól tele is tömve)

Utólag úgy tűnik, hogy két Rózsa nénjét
Ismertünk. Ha egyet, akkor meg két „én”-jét
Egyik: az aranyos, *csudajól oktató*
Másik: az ideges, *durván vizsgáztató*
Bennem az utóbbi is hagyott egy nyomot
Lehet, hogy benne is… rendhagyó a dolog.
- Mitagadás, bizony nagyon féltünk tőle,
Izgulva vártuk a vizsgát jó előre.
És a nagy izgalom még, még nagyobbá lett

Amikor a vizsga már valósággá lett.
Az előttem menő öt közül hármat is
Megbuktatott, köztük például olyat is
Aki az addigi négy év átlagában
Jót és *jeleseket* szerzett általában.
(Sajnos, épp emiatt veszített egy évet
Nem is t'om igazán azt, hogy mikor végzett)
Én éppen utána jöttem a névsorban
Rám is ez a sors vár(?!) – gondoltam magamban
De mikor a tétel a kezembe került,
Felvillanyozódtam – eddig jól sikerült! -
„A valós számok jólrendezhetősége"
Hát ezt én jól tudom! Nem lehet rossz vége.
De – hogy, hogynem – közben elgorombult minden
Pár pillanat alatt, már készülés közben
Írtam a vázlatot, gyorsan ahogy tudtam
A kis idő alatt nem sokra jutottam

Kész van már? Na jöjjön! Mutassa a papirt…
Hát ez bizony nem sok, amit eddig leírt,
Folytassa! - De még se! - Kezdje csak el hamar!
Hát nem írja mégse? Döntse el, mit akar.
Én meg addigra már tényleg zavart lettem,
Végső zavaromban dadogtam, hebegtem,
Ő meg - már-már szinte önkivületében –
Mindenfélét mondott, már ott tartott éppen,
Hogy „Maga, *maga a leghülyébb diákom!"*
- Közben indexemet már kezében látom –

És e pillanatban szinte felugrottam
- Különös bátorság fogott erőt rajtam.
„Professzornő, kérem, mért beszél így vélem?
Én a tételt értem, tudom is - úgy vélem -
De ilyen helyzetben nem tudok vizsgázni
Így abba is hagyom, történjen akármi."

De csak *CSODA* történt! Hát hogy is mondjam el?
- Ha nem velem esik, magam sem hiszem el -
Mintha másik énje tört volna előre

Kedves, nyugodt hang szól: „*Üljön le! Üljön le!*
Látom, hogy maga is egy ideges ember
Nyugodjon meg, kérem! Mutassa mégegyszer”
Azzal vázlatomat ismét kézbe veszi,
- Néhány pillanatig szótlan nézegeti -
„Hát ez egészen jó” – mondja kisvártatva.
„És akár jeles is lehet, ha folytatja,
Akarja folytatni, vagy legyen egy *4-es?”*
- Persze, nem akartam, - ez nem is volt kétes.

Te meg addigra már az ajtóban álltál
- Jól felizgatottan - a sorodra vártál
Hiszen a teremből a zaj kihallatszott,
Szentül hihetted, hogy engem is „kirúgott”
Tény, hogy nem így történt – nem akartad hinni –
- Az is tény, hogy aznap nem bukott meg senki.

De vissza kell térnem még *Rózsa* nénére!
A *tanári „én”*-jét hagytam a végére
Erről az én-jéről csupa szép mondható!
Kedves, lelkes, preciz, csodás előadó
A tanítványait partnerként kezelő,
Óráit lelkesen, pontosan vezető.
Hallhattuk nemegyszer ámrándos vágyait
Már-már olykor-olykor *álmodozásait*

Legfőbb álma volt, hogy birói *ítélet*
Ne legyen más, mint egy *logikai képlet*
Tartalmazva minden tanú vallomását,
Mindenki *igaz*, vagy *hamis* állítását
A többit megtenné a tiszta logika
Így hibás ítélet nem születne soha.
Nem titkolva azt, hogy szeretné megérni.
És e fordulatban tudott is remélni.

Ha az Úr ezt néki megengedte volna …
- *Kedves Rózsa* néni ma is köztünk volna!
Ővéle is volt még pár találkozásom
A Bólyai, vagy más konferenciákon

Egyiken sikerült beszélnem is véle
Önkiszolgáláskor – tálcával kezébe' –
Az a kisérlet volt a beszéd témája
Amely általánosban is megpróbálna
Valószinüségszámitást tanitani
- Nem üdvözölte ezt *Kedves Rózsa* néni.
Én viszont egy hasznos kisérletnek láttam
Az ott látott példát tüstént adaptáltam
Akkor éppen pilótákat tanitottam,
Így *madárkák* helyett *repülőket* mondtam
A többi mind elment ezen a fokon is
- Lényegét érthették kisiskolások is.

* * *

Varga Tamás

Most az *elemi matematika* tárgya
És e tárgy jóhírű, legendás tanára
Varga Tamás arca jelenik meg nékem…
- Róla is van néhány kedves, szép emlékem.
Varga Tamás *doktor* – bár ezt nem használta –
Anélkül lett ismert – így nemigen bánta -

Nekem megadatott az a nagy alkalom
Hogy ismerhettem őt igen fiatalon
A *Könyves*sel szemben volt a *Kanizsay*
Úgy emlékszem, ő ott kezdett tanitani
Már akkor ismert volt nagyszerű módszere
Órája sok-sok új ötlettel volt tele.
Aminek reám volt különös hatása:
Az *addiciós tétel* bizonyítása
Szemléletes módon (vektort még nem használ,
- olyant később láttam, *Kővári Károly*-nál)

Másik találkozóm: mondhatnám egyszerre,
- egy napon – jutottunk be az egyetemre.
Bizony csodálkoztam, mikor megláttam őt
Várakozni *Ridács* irodája előtt
Kiderült: mindketten felvételre vártunk

(No, azért persze, nem egy cipőben jártunk)
Én szerény, egyszerű kezdő hallgatónak
Ő hires témáról ismert oktatónak.
Tantárgyára nálunk a végén került sor
(Lehet, hogy ma másként, de így volt még akkor)
S természetesen, ő tanitotta főként
- Ma úgy mondjuk talán: témavezetőként,
Témafelelősként, tehát nem egyedül
Sok ifjú tehetség vette őt is körül
Csoportunkban például *Környei Imre*
És *Oláh Gyula* hat szép emlékeimre
És ami a *matek-tanítás*t illeti

Egy ilyesmi című tárgya is volt neki
Aláírójaként nem csak ő szerepelt …
- *Gádor Endréné* is kapott íly szerepet.
Órákon is láttuk Gádornét egy párszor …
- Álljon egyenként is róluk itt egy pár sor

Környei Imre

Imre csendes, gondos, megfontolt szavával
Problémamegoldó, gyors észjárásával
Hamar szívünk csücskében találta magát,
Nagy megőződéssel hallatta a szavát.
Az *Elemi matematika* tantárgyát
„Gyakorlatvezette" nálunk azidőtájt,
Mondhatnánk, hogy *Varga Tamást* segítette …
- És jól is sikerült igazán e tette.

Én nagyon tiszteltem és szerettem *Imrét,…*
- Egyszer mégis megróttam egy csúnya tettért …
Egy kedves kollégám vizgázott épp' nála
Estin , levelezőn? - már idős korába'
Valami hibát sejt *Imre* ennek folytán,
Egy definició elmondása kapcsán.
Mire a kollégám tesz egy észrevételt:
(Környei könyvéből tanulta a tételt)
„De ez éppen így van tanár úr konyvében …"
„ Magának akkor is jól kell tudni – kérem!"

Ez nem jó tanárra vall, és nem *Imrére* …
- Ha így volt, nem válik a dicséretére.
Pedig Őreá is jó szívvel emlékszem …
Talán rossz passzban volt – az is lehet éppen.

Oláh Gyula dr.

Ilyen volt Gyula is, csakhogy Ő emellett
Jókedvvel, humorral is figyelmet keltett
Úgy van előttem, mint egy okos, nagy gyerek
Ki örömmel adja át, amit tud, s szeret.
Persze, volt is neki átadni valója!
És hogy még több legyen, gondoskodott róla
A szűk tárgyán kívül más is érdekelte
Törekedett új és újabb ismeretre.
Aspirált, kandidált, addig is eljutott,
Hogy egy lexikonban neki is hely jutott.
A Magyar Életrajzi (nagy) Lexikonban
Melyben ezeregyszáz év hiressége van

Hogy rátalálhattam köszönöm *lányának*
- És az *internet*nek – korunk vívmányának
A lánya – különben – szintén szakmabeli
- A *kömal* – kis tulzás - nevével van teli.
És mivel TTK-s, - s átlagon felüli -
Egy önálló „cikkely” őt is megilleti.

Gádor Endréné

Az ő nevét nem csak azért hozom ide
Mert aláírása bent van indexembe’
Sokkal inkább azért, mert érdekes személy,
Sok helyütt jelen van, fűti nagy szenvedély.
Főleg a tanítás módszere érdekli
- Számos kiadványa ezt erősítgeti –
Épp kezembe került – alig néhány napja

A matematika-tanárok egy lapja
Címe*: A Matematika Tanítása,*
- Annak egy ’63-ban kijött száma –
Benne a „legfrissebb” beszámolójával
Érdekfeszítően ragadva magával,
Az érdeklődéssel olvasó Olvasót,
- Stílusra nézve is mondhatok minden jót.
Kiadványainak se szeri, se száma
Alkotó hevének aligha van párja.
Sok, szép munkájáért hálás a Teremtő …
- Merthogy 100-on túl is köztünk köszönthető.
Innen is kívánom***: Kedves Piri néni!***
Adjon a jó Isten még szebb kort elérni!

* * *

Dr. Somogyi Antal

Második szakunknak oktatói közül
Szintén akad olyan, aki „megüdvözül”
Emlékezetemnek sajátos oltárán,
És hogy nem hullott ki az idő rostáján.

Elsőként *Somogyi Antalra* emlékszem.
Kisérleti fizikát tanított nékem
- Bár matematikából is jó lehetett …
KöMaL hasábjain ő is jeleskedett
Söt, majdminden évben, míg gimnazista volt
Képe a KöMaL-ban háromszor is ott volt

1936

1937

1938

De hát fizikusként - másod-évfolyamon.
Heti hat órában fáradozott azon,
Hogy fizikaórán nekünk a kisérlet
Fontos módszer legyen, ne holmi kisértet.

Nevéhez fűződik - már idéztem néked -
Egy társunk vizsgáján megesett történet:
„Kolléga! Kezdjen már érdemben valamit!
Már húsz perce beszél, s még nem mondott semmit!”

A vizsga reggelén én benn voltam éppen
- Karinthy nyomán a „legkisebb hely’ség”-ben
Amikor belépett, és a célig elért
Én zavarba jöttem, nem is tudom miért
Hisz az élet legtermészetesebb rendje
Hozott össze minket egy – bár kinos – percre

De van egy epizód, mire szivesebben
Emlékszem, mint erre. Ez már ötvenötben
Történt a legutolsó államvizsgámon –
- Szómiszó, nem ez volt legszebb vizsgaálmom –
Sőt az, hogy sikerült, meg is lepett éngem,
Tünődtem, mi húzódott meg hátterében?
De hamar kiderült: *Somogyi* tanár úr,
„Lénye” köszönt vissza, döntőn, váratlanul,
Meghatározó lett a másodévesen
Somogyi tanár úrtól kapott négyesem.

* * *

Nem régen jött egy hír - talán első ízben -
- Mikor találkozónk volt kétezer-tízben –
Arról, hogy nagy beteg, nem jöhet el hozzánk …
- Szomorúságot és bánatot hozott ránk. –

* * *

Ennél is nagyobbat közel egy év mulva …
- Emlékezhettünk rá könnyekbe borulva.

Dr. Sas Elemér

Az „ifjabbak” közül híres lett *Nagy Károly,*
Marx György, Sas Elemér . Az utóbbi bár oly’
Mértékben nem ismert a „tudós világ”-ban,
Mint amennyire a TV-s munkásságban.
Hosszú éveken át ő ismertette meg
A fizika érettségi tételeket,

- illetve azoknak jó megoldásait -
A TV-n keresztül, - „tanítva” mindennkit.
Nekünk nagy élményünk volt Sas Elemérrel
Ötvenháromban. Te is - ugye - emlékszel -
Mikor az „évszázad nagy meccse” kezdődött
Csoportunk épp fiz-laborra készülődött.
Ám egy petíció készült Elemérhez
„Mit szólna gyak. helyett a rég várt nagy meccshez?
- mármint hogy hallgatnánk mindnyájan Szepesit,
Kinek már a hangja maga is lelkesít”
„Jó! Rendben van strácok! Nem rontom el a jót,
De előbb hozzatok össze egy rádiót!”
És hogy, hogynem történt, összejött ott minden,
Egy halomba rakva. Volt aki segítsen
Egy nehány perc mulva a laboráns-asztal
- Úgy meg lett pakolva csipesszel, huzallal,
Jobban hasonlított egy rakás szalmához
- ha csak egy szálat is, de mindenki rához -
Hangszóró is került - szinte odadobva -
És már is felcsendült Szepesi György hangja:

„ ... Az egész világnak a figyelme London
Felé fordul most e novemberi napon!
Százötezer néző zúg, köszöntésére
Lép be a két csapat Wembley zöld gyepére”
Wright és *Puskás Ferenc* - két csapatkapitány -
Sorsolás. Kézfogás. S kezdődik a nyitány:

„A labda *Kocsis*hoz, majd hátra *Bozsik*hoz!
Bozsik most előre vágja *Budai*hoz!
Szaladj Laci! Laci futását lassítja,
Majd *Kocsis, s Budai* lesz a labda útja
De a fehér labda most érintetlenül
Az oldalvonalon túl messzire kerül
A bedobás után *Budai* szerzi meg
Budai labdája *Hidegkutihoz* megy,
Hidegkuti elhúz az angolok mellet
Egy cselt csinál, majd lő!!! - Hű! Ez nagyon kellett!
S benn van a hálóban az első magyar gól!!!

Bravó Nándi! Bravó! Micsoda egy nagy gól!
- És mind ez az után alig egy perc múlva,
Hogy pályára léptek a kezdő sípszóra.

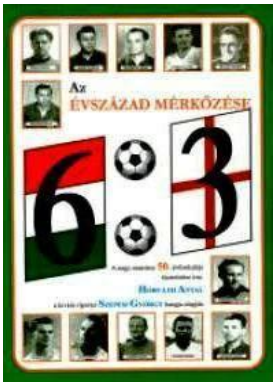

Ámde én ezt itt már
tovább nem folytatom.
- pedig még öt szép gól
következett soron -
De benne van végig
ebben a kis könyvben
(Sokan megkapták már
e könyvet különben,
Ha mégis kimaradt valaki belőle
Van még néhány példány a tiszteletére)

* * *

De el ne felejtsem viszont hogy, én erre
Az emlékezetes régi novemberre
Sas Elemér kapcsán tértem csak vala ki
- szememre ne vesse ezt végül valaki.

* * *

Fájdalom, hogy mintegy két évvel ezelőtt
Mikor találkoztunk - a trolin mellém ült -
Említettem néki e pompás esetet ...
...erre viszont ő már nem is emlékezett.
Valami különös zavar volt az arcán.
- El is gondolkodtam hosszan ennek láttán -
Valaki azt mondta, igen sulyos beteg.
... Igaza lehetett, mert hamar el is ment.

* * *

Marx György MTA r.t. Nagy Károly MTA r.t.

Marx György és *Nagy Károly* - mint már említettem -
Közel a kezdéshez álltak mind a ketten.
És az elméleti fizikát művelték
- Nevüket akkor még kevesen ismerték -
*Marx*ét mi is alig, - nem tanított nálunk -
De később a neve bejárta világunk
Népszerű íróként épp' úgy, mint tudósként.
Tiszleletben álló akadémikusként.

Pedagógusként is sok siker kisérte
- Volt tanítványai rajongnak is érte
Mi viszont *„Nagy Karcsi*”-t ismerhettük jobban.
Harmad- s negyedéves hallgató korunkban
Heti négy órában volt is rá alkalom,
Hogy megismerhessük, s igazán mondhatom
Majd’ hatvan év után is - sajnos - *nagy kár! Oly*
Tanár kevés volt, van, amilyen *Nagy Károly!*
Egész gólyavárnyi hallgatóság előtt
Tartott előadás - mi jellemezte őt -
Úgy, hogy a *jelen*- de *ébren*lét sem apadt
Érdekfeszítően szép órái alatt.
A rá fogékonyak gyakran csodálhatták
Tiszta okfejtését, logikus mondatát,
Levezetéseit, bizonyításait,
A „tiszta matézis” alkalmazásait,
Tartalmában precíz, szép fogalmazását,
- Külsőségekben is példamutatását.

Előttem áll ma is elegáns ruhában
Jól vasalt ingében, csinos zakójában
Jávor- bajuszával, kellemes hangjával,
Kora-Latinovics arc-mimikájával.

Sok emléket hagyott a tanításával,
S - mondhatnám - különös vizsgáztatásával.
Mielőtt jött volna a „nagy” kollokválás
Korrepetált ő is. - Az volt az elvárás -
Sorba végig ment az egyes tételeken
Némelyiknél megállt, majd szólt figyelmesen
„Ez egy mentőkérdés!” - jegyzi meg nevetve.
„És aki ezt kapja, az meg is van mentve?”
- teszi fel egy csörfös hallgató a kérdést -
„Nem, de az kaphat egy másik *mentőkérdést!”*

Soh’sem felejtem el, amit nekem feltett:
„*Clausius és a Clapeiron-egyenlet*”
- szól a tétel, s nézek magamban tétova
Mint ha nem hallottam volna róla soha!

Aztán valami úgy mégiscsak felrémlett
És már következett is a „nagy ítélet”
- amikor a diák szíve csak úgy repes
Megnyugtatóan hat az is, hogy „Közepes!”

* * *

Két híres fizikus: *Vemes* és *Öveges*
Vendég-professzorként is szóra érdemes.
(Legalábbis én most úgy emlékszem rájuk
Hogy nem a TTK-n volt a főállásuk)

Dr. Vermes Miklós

Vermes Miklós finom, apró precízséggel,
Mindig didaktikus óravezetéssel,
Gondosan szerkesztett, jó példatárával
Igen sok követőt ragadott magával
A fizikatanításban hozott újat.
E munkásságáért kapott Kossuth-díjat.

(Hires volt neje is és ismert: V*ermesné!*
Nincs a bőrgyártásban aki nem ismerné
És a *Bőripari Kutatóintézet*
Falai között sem, ahol ismertté lett.
Különos volt véle egy találkozásom!
Ha erre gondolok, még mai is sajnálom
Olyan furán jött ki – valahogy imigyen:
Villamoson ültünk – talán a 10-esen –
Látásból némileg ismertük már egymást
Szóltunk is egymáshoz, megemlitve *„egy, s mást”*
Mondja, hogy a *Bőr-kutató Intézetben*
Dolgozott sok évig – nyugdíjasként már nem.
Ott én is ismertem egy hölgyet: *Vermesnét*
Láttam: összehúzza erre szemöldökét
És akkor kinossá változott a dolog …
-*Vermesnét? Vermesnét?* – ***Hát az épp én vagyok!***

* * *

El lehet képzelni, égtem „mint a *Reichstag”*
Megtanultam rögtön mi a nagy tanulság:
Hallgatni bölcs dolog! Különben megjárja …

- pláne, ha pocsék az arcmemóriája)

Öveges professzor

A *„Nagy feltaláló”:*
A gyufásdobozból rádiót csináló,
Konzerves dobozokból harangjátékot,
A vizespohárban fénylő délibábot,
Seprünyélből levélmérleget készítő,
A víz felszínére fémlapot fektető,
És még sok-sok trükköt bemutató tanár.

- De sokak számára nagy legenda ma már
Öveges professzor, öreges bájával,
A hangra kiugró *Heki* kutyájával,
Hatás-ellenhatás törvényét mutató
- a fejünk fölött egy zsinóron átfutó –
Rakétafélével, és még ki tudja hány
Elmés ötletével …Hogy csinálta? Talány!

Dr. Soós Károly

Volt egy tantárgy: *A fizika tanítása*
Soós Károly – egy ifjú – fizikus „csinálta”
Legalábbis nálunk, a mi tankörünkben …
- Ő neve szerepel így az indexünkben
Ma már ez az aláírás is többet ér!
Az, hogy többet érjen, tett is sokat ezér’
Nagy hírnévre tett szert, mint *Dér* és *Radnai* ...
- Könyveiknek még ma is vannak rangjai –
Akárcsak *Erlich*-kel, *Nagy János*sal, mással
*Venczel Ottó*val, vagy *dr. Paál Tamás*sal
Együtt írt művének – csakhogy mondjak párat -
- Kívánom, legyen még módja folytatásnak.

* * *

Dr. Kárteszi Ferenc

Harmadik tanszakunk oktatói közül
Kárteszi professzor, aki szóba kerül
Elsőként, mikor a nagyokra gondolok;

Amit ő véghez vitt, az is egy nagy dolog.
Eleinte a *Monge-féle* ábrázoló
Csakúgy, mint később *a „kótás”-projekció,*
Majd végül a *projektív gemertria*
Volt hatással buzgó tanítványaira
- Legalábbis reánk, akik általában
Jó alapot kaptunk már az iskolában -

Még ma is emlékszem hanghordozására,
- kissé vidékies dialektusára -
A pontos és gondos vonalvezetésre,
Az áttekinthető tiszta szerkesztésre,...
... És - persze - a „vérehulló” fecskefűre,
Mit kezemre ajánl’t szemölcs-elűzésre.
Miután vizsgámon beírta a jelest,
És kezemre tévedt figyelme egyenest.

* * *

Emlékével nem régiben találkoztam
MTA *Matematikai Lapok*ban
Amelyben szerény versem is olvasható …
A Lipi bácsiról, ám az is megható
Amit ***Kárteszi professzor*** úrról írtak …
- amivel minket emlékezésre bírtak

* * *

Voltak olyanok is, akikkel közvetlen
Tanítás-tanulás kapcsolat nem állt fenn
Ám jó tankönyveik, anyagaik révén
Méltó helyen vannak emlékeim mélyén.
Nagy-nagy tisztelettel állok velük szemben,
- ha nevük nincs is benn fakult indexemben.
Ilyen volt - mindenekelőtt – ***Szele Tibor, Kalmár László,*** avagy ***Rédei professzor, Császár Ákos*** és mellette nem kevésbé
Ismert matematikus: ***Császár Ákosné***

* * *

Volt az egyetemen - persze - olyan tárgy is
- no meg „hozzáillő”-en olyan tanár is -
Ami, s aki soha, életünk végéig
Sem igen juthat be a szívünk csücskéig.
Például ilyen volt egy „orosz nevelő”

- Ugye, hogy álmodban se jöjjön ez elő? -
A *Nemes*, (vagy inkább a nemtelen) *Rudi:*
- „Horvááth álvtárs! A dolgozatát hozza ki.” -
Miért? - kérdem tőle, nagyon meglepődve -
„Mert az asztalában ott a nyitott könyve!”
A pad alá nézve mindent negértettem.
- Persze, hogy a könyvet oda nem én tettem -
(De, hogy végtére is hogy került oda? Ja!
Annak - Isten után - Te voltál tudója.)
„Az óra előtt ott felejtettem” - mondom.
Éreztem, hogy ebből nem lehet nagy gondom -
Vizsgázni úgy is a „tanárnőnél” kellett.
Ő pedig kitartott a jelesem mellett

* * *

Végül - úgy gondolom - megérdemelnének
A demonstrátorok, a tanársegédek,
A nem főtárgyakat adók, vizsgáztatók,
És más kisegítők is egynéhány jó szót,
Csak úgy - spontán módon - hogy eszembe jutnak
És olyan formában, mit a rímek hoznak.

Köztük később sokan ismertté is váltak,
S tudományuk magasabb fokára hágtak.
Bármelyikük nevét írom keresőmbe
Róluk többszáz, sőt többezer szócikk jő be.
Például ***Sós Vera*** – másként ***Turán Pálné,***
Kinek „rangja” ma már az, mint *Turán Pálé:*
Akadémikus, és az egyetlen ***nő*** ma, …
- Akárcsak akkortájt, kedves ***Péter Rózsa.***

Hatvan év után is hosszú az a lista,
Akikre emlékszem. – Itt van ***Reiman Pista,***
Kis Ottó, Fried Ervin, Lánczíné, -Editke,
Pálmay Lóránt és a ***Környei Imre,***
Aztán a *két Molnár: József* és a ***Feri,***
(az utóbbi – sajnos – rég csak emlékbeli
Szinte előtte állt még az egész élet,
Mikor másként döntött felőle a végzet,
Belegondolok, még harminc éves sem volt!

- Az esetről nékem *Hajós professzor* szólt)
De még folytathatnám a fentiek sorát
Magamelőtt látom már is a két ***Gyulát***
Az *Oláht,* a *Karvaszt,* és itt van ***Pál László***
- Róluk már esett is vagy még esik szó -
Akárcsak ***Dettrick***-ről egy „nagy vizsga” kapcsán,
Már mint az *Árpád*ról – másodéves volt tán –
Mikor a bizonyos „nagy vizsga” megesett …
- *Kerégyártó György*-gyel történt meg az eset -

Egy ***Varga Katalin*** neve is idejön
***Horvay Kati*é** szintén visszaköszön,
Mint az idő előtt végzett ***Kis Ottó*é**
Vagy – bár homályosan – egy másik *Ottó*é
A vezetékneve – úgy rémlik – hogy *Blum* volt,
Ám e név előttem igen beárnyékolt.

Ámde jól emlékszem ***Arató Mátyás***ra
Óránkra történő néhány „beugrás”-ra,
(Sajnos, róla éppen ma olvastam a hírt,
Hogy ő is „elköszönt” – nyolcvanöt évet élt.)

Jút eszembe, volt ott még egy demonstrátor:
- persze, volt még több is – ő ***Scharniczky Viktor***
(Véle később is volt sok találkozásom,
Sőt, ott voltam véle a „*végállomás*”-on)

Rémlik. Volt egy ***Bognár Mátyás*** nevű ember
Kivel összehozott a sors egyszer-egyszer
Őhozzá különös emlék nem fűződik
Arca mégis gyakran fel-felidéződik

Emlékemben él egy ritka név: ***Keresztély***
Méghozzá ***Corrádi,*** de az kissé rejtély.
Nálunk nem tanított, de emlékszem rája
- Későbbi időkben ***Czách Laci*** barátja -
Legalábbis Laci szavából így tudom …
- Pár éve beszéltem véle telefonon.

’54-ben végzett, sok híres emberrel
Mint ***Almár Iván***nal, és ***Molnár Ferenc***cel,
Scharniczky Viktorral***,*** és ***Kósa András***sal***,***
Árpáddal – Detrick-kel***, Arató Máttyással…***

Bevallom őszintén ennyi jut eszembe,
Azaz, hogy ők vannak emlékezetembe’.
Közülük is bővebben azokról írok
Kikkel tanulási kapcsolattal birok,
Vagy más egyéb módon, a menzán, könyvtárban,
Tartoztunk együvé – egy kollektivában,

Horvay Katalin

Kárteszi mellett volt a kedves *Horvay*
(Katika), akinek tartalmi s formai
Szempontból egyaránt utánozhatatlan
Órái maradtak tanár-tudatunkban
Ahogy magyarázta, mit mondott *Kárteszi*
Az csodálatos volt. *Kár,* hogy már nem *teszi.*
Aligha találni e műfajban mását!
Tanítani kéne az ő tanítását!
Személyes élményként hozzá fűződik egy
Éjszakai vizsga. Lehetett úgy félegy,
Amikor véget ért. Egy páran lehettünk
Már, mert a „hölgyeket” elibénk engedtük.
(Az érintett hölgyek közt volt *Rákos Ica,*
Ő reá emlékszem a legjobban vissza
Talán azért is, mert a későbbiekben
Gyakran találkoztunk egy-egy rendezvényen
Az *operáció-kutatási* téma
Volt az a terület, melyen néha-néha
Összefutottunk egy-egy konferencián,
- Utóbbi időkben meg egy főiskolán.
De rá még kitérek a későbbiekben,
Évfolyamtársakról szóló fejezetben.)

No, de hol is tartunk? – Horvay Katinál

Az épp befejezett éjféli vizsgánál
Hogyan jutunk haza? - Nem volt rá kiváncsi.
- Fő, hogy ne jártunk úgy, mint a „*Patyi bácsi”*

Ja, a Patyi bácsi? - Pattantyús professzor,
A műegyetemen . Vele történt egykor,
Hogy későbe nyúlott a vizsgáztatása,
S a diákoknak nem volt más választása:
Kiugráltak szépen a nagy keritésen
De - mint az normális - egy rendőr állt résen
és - mint rendes „Közeg”- már is intézkedett:
„Nocsak, az ifjuság mibe keveredett?
Meséljék el szépen mit csináltak éppen?”
„A Patyi bácsinál - tudja, kérem szépen -
Minden nap későig húzódik a vizsga,
De hát ezt a portás nem minden nap tudja,
Ilyenkor zárva van a kapu előttünk.
Ezért van az, hogy kerítésen át jöttünk”
- „Na, jó elfogadom! Menjenek csak tovább!”
S mikor egy újabb jön a kerítésen át
Alig hogy elkezdi: „A Patyi bácsitól ...”
„Jó, jó, mehet tovább!” - A „Szerv” csak ennyit szól.

De jön egy valaki - igen meglepődött -
„Tudom, maga is a Patyi bácsitól jött”
- Mondá a rend őre, - „Ne is szóljon! Ácsi...
„Nem, kérem, mert ***én vagyok a Patyi bácsi”***

Dr. Reiman István

Horvay Katika után *Reiman Pista*
Nevével folytatódhat e tisztes lista
Márcsak azért is, mert *Kárteszi professzor*
Mellett volt ő is, mint egyik demonstrátor.
Volt olyan tankör is melyben ő vezette
a gyakorlatokat, - és azt jól is tette –

Tankönyvírás terén szintén jeleskedett:
- Például *Kati*val alkotott remeket -
„Geometriai Feladatgyűjtemény”

A címe, de másban is éppen ilyen serény.
Ám országos rangra akkor emelkedett,
Amikor *felkészítő kurzus*t vezetett
Éveken keresztül *Matematikai*
Diákolimpiák magyar résztvevői
Számára – rendszeres sikereket hozva
Felmerül a kérdés: *Ki is Reiman Pista?*
Tehetséggondozó! – Hozzá magasfokon –
- Tanúsítja ezt sok *diákolimpikon.*

Tudományos téren: ’70-ben kandidált.
Következésképpen gyorsabban avandzsált
Átment a BME egyik tanszékére:
Geometriára, majd annak élére.

És ami munkája gyümölcsét illeti:
Díjban és éremben vagy négy is van neki.
Már az *Apáczai Csere János-díj*-jal
És a nem rég kapott *Rácz Tanár Úr díj*-jal
Beírta a nevét a „nagyok” könyvébe
- És még ezzel nem is értünk a végére –
Éppen a nyolcvanadik életévében
Részesült nagy állami kitűntetésben:
A „Magyar Köztársasági Érdemrend-del
Köszöntötték – annak *Tisztikeresztjé*vel.

De elismerés jár kedves párjának is!
Átlagon felüli „matek-tanár” ő is.
Beke Manó-díjat nyert ’95-ben …
- Neki is helye van ebben a kis könyvben.
Őt személyesen én - sajnos - *nem ismertem, …*
Ezért róla többet írni *nem is mertem.*

Dr. Fried Ervin

Fried Ervin azok közt él emlékeimben
Akik még hallgatók voltak, ám eközben
Minket segítettek, demonstrátorkodtak,
Egy-egy prof’ anyagából gyakoroltattak.
Ő, mint *ábrázoló-gyakorlatvezető*

Volt *Kárteszi* mellett. Kis emlékeztető
Maradt is e korból z „archívumomban”
Be is mutathatom ezt itt azon nyomban:
Két rajz, melyek Ervin óráján készültek
- Máig megsárgultak, és meg is sérültek.

Aztán nem sokára mint nagy algebrista
Tűnt ki, - ahogy ezt egy kollégám is mondta
(*Kötél Gyuszi,* kinek gyak.-vezetője volt
És csoportjukban *Fuchs-algebrát* gyakorolt.

Jó hírét a TV is erősítette
Azzal is, hogy egy sorozatba bevette
Ha emlékem nem csal, a *„Ki miben tudós”*
Volt az a sorozat, s ő valóban tudós
Teljesítményt nyújtott, matematikában,
De később kiderült, hogy sok minden másban
Mondható tudósnak, hisz nem csak egy ízben
Láttuk Őt afféle – műveltségi kvízben
Ahol rangos helyet vívott ki magának …
- Aligha mondhatná bárki szakbarbárnak.
S ha tudós mivoltát emlegetem sokszor,
Azt se hagyjam már ki, hogy MTA-doktor
És ehhez illően – vagy éppen ez okán
Látjuk a katedra legmagasabb fokán.
Népszerű szakíró és szakelőadó
Így ismertsége nagy – az is elmondható
Tudható, hogy van egy kedvelt társasága:
- Ez a „Tényeket Tisztelők Társasága”

Tán kétezer-tízben láttam utoljára
Eljött hozzánk akkor egy találkozásra
Mit 55 éves diplománk indikált,
S néhány régi tanárt arra meginvitált
Ivanyos Lajos, az „örökös rendező”…
- remélem, hogy ilyent máskor is rendez ő)

Vidám-huncutkásan hallottuk beszélni
Épp a Lajos fiát kezdte el dicsérni

Ám ezt olyan huncutkás formában tette
- De ami *Ivanyost* persze nem sértette –
Valahogy így hangzott: *Nem szégyelled magad,*
Te is sokra vitted, de a fiad lehagy.
(Ennél frissebb hírrel szolgálhatok ma már:
Gábor már *címzetes egyetemi tanár*!)

Ervinnél kicsit még szeretnék időzni.
Tanulságos lehet családját is nézni
Abból a nézetből, hogy matematikus
Neje is, lánya is – ami nem tipikus.
A neje például *Beke Manó-díjas*
És tevékenykedő – úgy is mint nyugdíjas.
A KöMaL-szerkesztés, és főszerkesztése
Tartozott kiváltképp munkái körébe,
Arany Katedra-díj, kormány-kitűntetés
Formájában jött is méltó elismerés.

* * *

Lányuk:
Fried Katalin
szintén szépen halad!
Apja nyomdokain. Sikereket arat.
Doktorátusa van – azaz Ph.D-je …
- A tovább jutáshoz is van szép esélye.

Kedvenc témája a pazar *számelmélet,*
Közkedvelt terület – igényli az élet.
Ilyen munkájára sikerült rálelnem
Online-változatban – ezt nagyon kedvelem.

Ismert személy hazánk határain túl is, …
- Bizonyítja ezt egy internetes szám is –
Ha beírom nevét egyik keresőmbe
Több, mint kétezerszer találok nevére.

Rangja: már ma is Főiskolai docens …
- De nem ez a végső – többre is prominens.
Közismert, s elismert tanári arca is
Értékelte ezt már a ***„my Professor”*** is

Egy szigorú mércén - s tőle szokatlanul ...
- Alig pár tizeddel az 5-ösön alul.

* * *

Hát, így áll előttem *Ervin* és családja,
Mint matematikusok dinasztiája.
- Van még három gyermek, akikről nem szóltam …
De róluk nincs adat adatbázisomban.

Dr. Kis Ottó

Kis Ottó minálunk (a mi csoportunkba')
Pali bácsi anyagát gyakoroltatta
Mi - elsőévesek – izgultunk, sőt féltünk
„Milyen Pali bácsi a vizsgán?" - Kérdeztük
Válasza meglepett – azt hittük, hogy viccből
Mondja: *„Nem vizsgáztam még analizisből"*
Hát ez meg hogy lehet? Tanakodtunk rajta,
Sokat nem tudtunk meg – nem beszélős fajta.
(Bevallom, igazán azóta sem értem
- Valahogy benne volt a vizsgarendszerben)

Különös figura volt ez a *Kis Ottó*!
Nem sokáig volt a TTK-n látható
Egy hosszabb időre eltünt, mint a kámfor
Nem tudtuk mi okból, milyen számításból.
Aztán csak kiderült: hogy aspirantúrát
Célzott meg, nem pedig holmi egyéb túrát.
Amikor hazajött minket még ott talált
- Végzéshez készülve vártuk a „nagy csodát"
De megpillantottuk a *Gólyavár* előtt
És odarohantunk, hogy üdvözöljük őt.
Mindezt mosolyogva, nagy érdeklődéssel
Mondván: megzavarjuk egy néhány kérdéssel.
De ő még meg sem állt velünk egy percre se
„Tudom, mit kérdeztek" , így reagálta le

Jó, de mi meg éppen válaszodra várnánk
S eredményeidhez szívből gratulálnánk
De az alkalomból akkor nem lett semmi …
- Hosszú, gyors léptekkel láttuk továbbmenni.

Ezután már nem is nyilt rá több alkalom,
Végzés után hamar szétszóródtunk nagyon.

* * *

Hosszú idő múlva, szereztem hírt róla
Egy új könyve volt ennek az apropója
Cime az, hogy *Közelítő számítások*
Ami éppen akkor látott napvilágot.
Nekem meg jókor jött, mondhatnám kapóra
Mert volt tanrendemben ilyen tárgyú óra.

Személyesen őt már többé nem is láttam
- A szakmában eltérő utakon jártam –
Csak – a közel múltban hallottam a végsőt
*Elbert Árpádné*tól: hogy eltemették őt.

+

Volt a gyak-vezetők közt pár ifjú hölgy is
Köztük volt - emlékszem – *Lánczi Ivánné* is.

Lánczi Ivánnné dr.

(Vagy talán akkor még *Gyarmati Edit*ke?
- Hogyha jól emlékszem lánykori nevére)
Turán-algebrából vezette a *gyak*-ot
Igen jól csinálta, szép emléket hagyott
De ami legjobban emlélkeztet rája
Szinte bámulatos névmemóriája
Második órán már – kell, hogy megemlitsem -
Nemigen tévesztett egyetlen nevet sem.
S ha mégis megakadt egy-egy fiún, lányon
„Ne, ne mondd a neved, mindjárt kitalálom”
És ki is találta azt legtöbb esetben
Majd a témára tért, a legnagyobb rendben.
Nem régen olvastam ívelt pályájáról
Napjainkig tartó akitivitásáról
De ami legfrissebb, és kísér örökké …
- ’14-ben átment az égiek közé.

Molnár Ferenc

’54-ben „bő termés” volt a TTK-n

Sok olyan került ki, ki nagy lett azután
Kezdje ***Almár Iván*** a végzettek sorát,
Arató Mátyásnak adja a stafétát,
Az ***Bognár János***nak, - ki ma már tekintély -
Aztán következzék ***Corrádi Keresztély,***
Aztán ***Farkas Miklós,*** majd a ***Kósa Bandi***
- Vannak még nagy nevek – csak ide kell rakni –
Ki ne felejtsem már innen ***Hajtman***
Bélát,
És ***Rábai Imrét,*** kik hosszú időn át
Alkottak, alkotnak – hallatnak magukról …
De még biztos tovább növekedhet e sor …
Scharnitzky Viktorral – ki nem ért el máig,
Sem a kiérdemelt aranydiplomáig.

A végére hagytam ***Molnár Feri*** „én”-jét
- Hajós ígéretes, jó tanársegédjét
Sőt – majdnem azt mondtam – hogy Hajós *hű mását*…
Magas szinten vitte annak utánzását.
De sajnos, e pálya túlon-túl rövid lett
Alig élt – mindössze huszonkilenc évet ..
tragikus véget épp Hajóstól tudom …
- Egy kocsiban ültem véle egy vonaton.

Dr. Hajtman Béla *és* ***Rábai Imre***

Nevük elsősorban azért kerül ide,
Mert két esetben is együtt diplomáztunk,
- Együtt vettük át az *aranyat, gyémántot*

De más apropója is van az esetnek
Mindketten közismert alkotói lettek
A társadalomnak. *Hajtman* az Orvosi
Egyetemen fejti – avagy fejtette ki-
Áldásos munkáját biometriában …
- Elsőként ténykedve e fontos témában –

Rába Imre meg a népszerűsítést
Emelve magasra – szerezte hírnevét

Több, mint húsz kiadvány tanúskodik erről
Amit egyedül írt, vagy épp' társszerzőül,
Például *Lukács Ernőné*vel írt sokat
- Célozva különböző korosztályokat –
És a cikkeinek se szeri, se száma …
- Én vagy tizennégyről tudok hamarjába' -

Szép, hogy e szép munkát több szép díj követte
- Elismerésekből is részét kivette -
A *„Köztársasági Aranyérdemkereszt"* …
- '99-ben érdemelte ki ezt –
2003-ban *„Rácz Tanár Úr-díj"*-at
Kapott. *„Apáczai Csere János-díj"*-at.
Vehetett át nem rég – nyolcvanhét évesen …
- Ilyenek sincsenek sokan, csak kevesen

Ami pedig magánéletét illeti
Irigylésre méltó nem igen volt neki
A háború szörnye rajta nyomot hagyott
Csak később tanulhatott, s diplomázhatott.
Most a gyémántosok között ő a *dojen* …
- Nyolcvankilenc évesen ritkán van ilyen.
Kívánom, élvezze e címet is végig,
S érjen egészségben a következőig,
És még azon túl is éljen még sokáig …
- A földi kiméret végső határáig.

Pálmay Lóránt

Sok emlék kötődik *Pálmay Lóránt*hoz
- Már az egyetemi közös időszakhoz –
Amikor mi kezdtünk, akkor már végzős volt
Hitvesével együtt már akkor ismert volt.
Nálunk is gyakorolt – talán éppen Hajóst
- Gesztusaiban is Hajóshoz hasonlót.
Később könyveivel hóditott nagyokat
Előbb társszerzőként készítve azokat,
Később a BPI színes színeiben
Talált önmagára, vezetői szinten
Közben - mint egykori tanárunk – részese

Találkozóinknak, kapcsolatunk vele
Szinte állandósult, sok fénykép van róla
A jó kapcsolatnak mind igazolója.
’94-ben meg arra is sor került
Hogy együtt működjünk – ami jól sikerült
Én akkor már inkább az új technikával
Foglalkoztam többet, s alkalmazásával.
Főként az érdekelt, hogy más tantárgyakba
Hogyan vihető be: matematikába,
A fizikába, - hogy az első helyeken
A saját, jól ismert tárgyaimat vegyem.
Így kapóra is jött *Lóri* ajánlása:
Egy - a budapesti tanárok számára
Tartsak bemutatót, én meg is tartottam, …
- Mondhatom: hizelgő szavakat hallottam.
Sőt, mi több, akkori igazgatóm erre
Külön is büszke volt, mivel hogy egyszerre
Szolgált a városnak, - és Budapest-szerte
Iskolánk hírnevét is öregbitette.

Végezetül – de még nem utolsó sorban,
Érettségi elnökösködő koromban
- Épp a Széchenyiben, s talán ’11-ben–
Megakadt a szemem egy *Pálmay* néven.
És – mit ad jó sorsom, - amit konstatáltam:
*Pálmay Lóránt*ék lánya előtt álltam.

„Nem esik az alma messze a fájától”
- Mondja egy közmondás, ám itt jön magától -
A Család diákja Pest sok lánya, fia
- Hiszen *Pálmay* egy *matek-dinasztia*.

Dr. Scharniczky Viktor

Egy régi motoros *Scharnitzky Viktor* is
Már az egyetemről ismerhettük őt is.
Egyik csoportunkban gyak-vezető is volt
Így találkozásunkkor mindig velünk volt
Hogy az idő haladt egyre ismertebb lett
Számunkra is érdekes kurzust vezetett

Feledhetetlen lett egy, a mátrixokra
Vonatkozó elve – nem szó szerint mondva:
„Mért *háromszor hármas* mátrix a jó példa?”
De választ nem várva – meg is válaszolja:
„Mert *háromszor hármas* ***még*** nem oly bonyolult,
De *háromszor hármas* ***már*** elég bonyolult”
Viktorral később is gyakran találkoztam
Kapcsolatban voltunk úgy is, hogy nem tudtam.
Ilyen volt - példának mondom - ’61-ben
Előkészítőre invitáltak engem
Az épp’ indítandó felsőfokú képzés
Előkészítése volt akkor a kérdés.
A „tanfolyam” helye a Rákóczi téren
Lévő szakiskola egyik tantermében
Volt. A vezetője meg *Szalay Dezső*
- *A*z új intézményben ő lett a vezető.
Mikor az intézmény már úgy mond, hogy felállt
Egyik tanszék élén *Scharnitzky Viktor* állt.
Attól, kezdve pályáját jól követhettem
S találkoztam vele amikor tehettem.
Tartós találkozás mégis csak akkor lett
Amikor ’99-ben úgy esett,
Hogy a főiskolán kezdtem tanítani.
És mint egy nyugdíjas ott volt még Scharnitzky

Sőt, még egy szobába is kerültem vele
- Úgy is mondtuk, hogy a nyugis „elfekvő”-be.
Öten kaptunk egy megkopott íróasztalt,
Habár az a helyzet némileg vigasztalt,
Hogy egyszerre ritkán esett óránk egybe,
Így nem sokszor voltunk egyszerre mellette.
Viktornak – megtudtuk – volt külön szobája
Az ELTE TTK-n, jártam is ott nála –
Oda is kötötte bizonyos feladat …
- Ahhoz méltó helyet is biztosítottak.

Éppen a feladat kapcsán jut eszembe:
Túl sokat dolgozott – sokat vállalt rendre.
Távol volt akkor is egy *Hajós-versenyen*

Elnökölt - mikor a *Sors szólt végzetesen*
Már az eredményhirdetés volt csak hátra
Mikor rátaláltak vendégszobájába'.
Aranydiplomáját sem érhette így meg …'
- Bárki bármit mondjon – szörnyű ez a *Végzet!*

* * *

Varga Katalin dr.

Varga Katalin - egy ilyen nevű hölgy is
Volt az egyetemen, előttem van ő is
Valamely tantárgyból a gyak.-ot vezette
Vagy egy kollégáját helyettesitette (?)
Arra már pontosan – sajnos – nem emlékszem
De van az *iwiw*-en egy ilyen név éppen,
*Pásztorné*nak hívják – remélem, hogy Ő az,
Hátha kideritem, hogy sejtésem igaz.
Annyi még van róla: két éve vette át
('13 őszén) a gyémántdiplomát
S ez bele is illik feltevéseimbe …
- Mármint hogy ő „lakik" emlékezetembe''

* * *

Tanulmányi Osztály

Ez az Osztály nálunk nagy szerepet játszott
- Hallgatók számára fontos szervnek látszott.
Hiszen ott intéztek felvételtől kezdve
Minden fontos dolgot pontosan jegyezve.
A szociális vagy fegyelmi ügyeket,
Odafigyeléssel kezelve ezeket.
Közülük két személy arca jön be nékem,
Akikhez fűződik nekem is emlékem:
Ridács J*ános*, a tanulmányi vezető.
És Nemák *Béláné* a személyzetisnő.

Ridács János

Minden időben van, akad olyan vezér,
Akit a hatalom tesz oda, épp' ezér'
Félő tisztelellel tekintenek reá,

Ha valami gond van, ő hogy áll majd hozzá?

Nekem nagy gondom volt már a felvételin
Azzal kezdődve, hogy kérelmem valamin
A nagy folyamatban – hogy-hogynem – felakadt…
Hiába döngettem kapukat, falakat
Szeptemberben jártunk – már túl a közepén –
Mikor megdöbbenten ráeszmélhetten én
Hogy egy félreértés áldozata lettem.
Így hát mindent, mindent elölről kezdhettem
De már nem kaphattam teljes elégtételt
Csak főiskolára nyerhettem felvételt.
Ám én ebbe - persze – nem nyugodtam bele.
Próbálkozással telt időm nagyobb fele
Főiskola helyett „egyetemre jártam”
Reggelente Ridács ajtajához álltam
Ámde igen gyakran a hosszú sor végén …
- Mindig kérdéses volt: bejutok-e még én?
És a nagy pillanat egyszer mégis eljött!
Ott állhattam végre Ridács elvtárs előtt
Gyors kérésem után döntése is gyors volt:
„Már fel is vagy véve!” – röviden csak így szólt.

Nagy-nagy örömömben rá is fekedkeztem,
Mi lesz velem, hogyha elfogy a kis pénzem
Amit dolgozóként arra spórolgattam
Hogy nappalis legyek? Mivel is pótoljam?
Mert anyagi háttér nem állott mögöttem …
- Tizenkét gyermekes nagy családból jöttem.
Pár hét mulva ismét Ridács elé álltam
És olyasmit kértem – szinte kunyeráltam -
Járuljon hozzá, hogy heti pár órában
Korrepetálhassak egyik iskolában,
Ahol már ismernek, van is rá alkalom …
- Elvállalhatom-e, várják a válaszom.

„Ne is folytasd fiam, én mindezt értem már!
Ilyen háttér mellett neked öszöndíj jár
Mégpedig a legtöbb és azt meg is kapod …

- Te csak tanuljál jól! Most csak ez a dolgod!

Nemák Béláné

A másik „nemtanár” személy *Nemákné* volt
Kinek embersége a szívemig hatolt
Pedig jó káder volt – mint mindenki akkor –
De nem érzéketlen hatalmi kalandor!
Hozzá is mehetett bárki akármivel.
Nem válogatta meg: ki megy hozzá, s mivel
Egyszer egy prof. kérésemet megtagadta.
Aláírást kértem, de ő ezt nem adta
Csak annyit modott, hogy: „Most nem írogatok”! …
- Addig pedig ösztön-díjat nem kaphatok!
Gondomat elmondtam tüstént *Nemákné*nak
„Add az indexedet, s gyere vissza holnap”
S mit látnak szemeim? (már majdnem kisirva)
Ott van az indexem szépen aláírva.

Nem tanár dolgozók voltak ott még sokan
Ám közülük kevés mélyült tudatomban
De most előugrik egy érdekes bácsi
Valahogy úgy hívták őt, hogy *Stefán bácsi*
És a Gólyavárban láthattuk őt gyakran
Szivaccsal kezében állva a sarokban,
Arra folyton-folyvást készenlétben állva,
Hogy az órán legyen mindig tiszta tábla.
Tán az összes matekórát végignézte …
- egyes részletét már kivülről idézte.
El is terjedt róla néhány anekdóta
(Bár az, ami itt jön, lehet, hogy nem róla)
Történt állítólag, egy előadáson,
Hogy a tanár megállt és hosszúnak látszón
Töprengett valamin, valami nem stimmelt
Ámde megszólalni, bizony senki nem mert.
Stefán bácsi szót kért, és röviden így szólt:
„Tavaly a táblán ott nem *sin*, hanem *cos* volt.
(És állítólag - azt suttogja a fáma -
Ez a mondat hozta a tanárt formába.)

Szabó Sándor

Persze, több dolgozó is volt – ezzel szembe
Nekem *Szabó Sándor* jut csak az eszembe
Bár közvetlen kapcsolat közöttünk sem volt,
De voltak tankörök, ahol ez erős volt.

Például *Ivanyos Lajos* csoportjában
Intézett ügyeket, teremben, órában.
Ellátta reszortját, de nem csak ezt tette,
Volt, hogy *Nemák néni*t helyettesítette.

Bankett (helyett)

Annak reményében, hogy emlékszik más is
Jöjjön egy történet – másként vallomás is –
Vallomás egy korról, – jó, hogy már múlóban –
Gondról, szegénységről is árulkodóan.

A mi csoportunkban a „szép diákélet”
Ötvenöt, július közepén ért véget
Tizenötödikén, egy pénteki napon,
- Az utolsó államvizsgánk volt e napon.-
S ami természetes, és jól bevett szokás
Mi jöhet ezután? Vidám szórakozás
Vágytunk is már erre, ám fegyelmezetten,
Hát útra is keltünk, úgy, vagy tizenketten.
Ám igazi bankett szóba sem jöhetett,
Ahogy feleszméltünk: nem volt rá fedezet.
Így két hely jöhetett számításba: *Liget,*
Vagy a sokak által kedvelt *Margitsziget.*
A utóbbi jött be – azaz hogy mi mentünk
- Pompás hangulatban, azt is elfeledtük,
Hogy zsebünkből tán egy *bambi*ra se telne
Mégis vidámsággal, és jó kedvvel telve
Múlt el a délután, majd hamar este lett
- Észre se vettük azt, hogy beesteledett.
Sikerült izgalmat, gondot felejteni,
Jövőről, tervekről örömszót ejteni,

Az idő az éjszakába ment így vélünk,

S eszünkben sem volt, hogy valamitől féljünk.
Valami rossz érzés akkor nyilalt belénk
Mikor láttuk, hogy egy „közeg” közelg felénk.
Azt hiszem, „galeri”-nek nézett bennünket,
Abból megítélve, ahogy kezelt minket
Talán, mert egy kicsit hangosabbak voltunk
De annyi szent, hogy mi nem randaliroztunk!
Megvádolt bennünket csendháborítással,
- Bármit is mondottunk, nem volt rá hatással.
„Azért van jó kedvünk, mert ma *diplomá*ztunk”
De ezzel talán még jól fel is csigáztuk,
Sértő szónak vette tán azt, hogy *diploma? ...*
- Lehet, hogy e szót még nem hallotta soha
Vitába nem szálltunk, hiszen ő a „közeg”
Mi csendháborítás? – Azt majd ő mondja meg!
(Hozzá képzeljül el a Rákosi rendszert
Mikor fasisztának néztek minden embert,
Aki valamiben ellenkezni látszott …
- Erre a hatalom gyakran rá is játszott.)
Inkább csak kérleltük: Nézze ezt el nékünk
„Több ilyent nem teszünk!” – azt is megígértük.
De juszt sem engedett, még egy jottányit se
Abból, hogy a „bűnös”-t beviszi az Őrsre
A „főkolompos”-nak *Bálint Sanyit* hitte,
- Mert a szót feléje éppen Sanyi vitte -
S kezdett hadonászni Sanyi orra előtt,
És felszólitotta, hogy az kövesse őt.
Ezt már a társaság nem türte tétlenül
„Nem vihet be senkit közülünk vétlenül!
Abba semmi képen nem törődünk bele,
Hogyha őt beviszi, mi is megyünk vele!”
Úgy is lett. Ez ellen nem protestált senki
- Pár perc múlva mind az Őrsön kötöttünk ki.,

Ott bent elénk lépett egy magasabb rangú,
- az előbbinél is fölényesebb hangú
Egyenruhás – majdnem azt mondtam, hogy rendőr –
S faggatózni kezdett, jószerint mindenről.
Ám akkor történt egy fordulat – meglepő –

Az addig hallgatag *Bandi* lépett elő
Mármint a *Mák Bandi* s egy papirt mutatván
- a további már úgy tűnt, mint egy +mutatvány -
Az imént még durván faggatózó ember
Gyors vigyázállásban íly' beszédet kezd el:
„Elnézést kell kérnem a hadnagy elvtárstól
- S természetesen az egész társaságtól –
Kérem, hogy tekintsék az ügyet semmisnek,
És a történteket meg nem történteknek"
Hogy a történetünk ilyen fordulót vett
Magunk sem értettük tisztán az egészet
A legjobban mégis az foglalkotatott,
Hogy tudta *Bandi* így titkolni a dolgot?
Kérdeztük, hogy kint mért nem fedte fel magát?
- Akartam, hogy a "Szerv" elszégyellje magát

De e kis történet sincs tanulság nélkül:
Semmi az igazság is - hatalom nélkül(?)

Évfolyamtársaim

Évfolyamtárs-házastársak

Évfolyam-társaim nem veszik tán zokon
Ha mindenek előtt töprengek azokon
Kik voltak, akik tán nem is néztek másra?
- Az egyetem alatt találtak egymásra

A szép négy év alatt frigyek is születtek
Isten-világ előtt egymáséi lettek
Én úgy emlékszem, hogy a legelsők között
Nyolc olyan pár volt, ki házasságot kötött.
Közöttük *Ivanyos,* s *Polacsek Marika*
Ujjain ragyogott az aranykarika,
(Bár könnyen meglehet, hogy tévedek ebben
Lehet, hogy ők voltak elsők a sorrendben)
Aztán *Sztanó Tamás* és *Sóvári Kati,*
Majd a *Bálint Feri* és *a Pupek Zsuzsi*

Pataki Ervin és a *Gábor Borika,*
No, meg *Lakner Géza* és *Pál Veronika,*
Hargitai Imre és a *Dropka Erzsi,*
Végül *Tamássy Józsi* és *Sándor Erzsi.*
(Más párról – bevallom – én akkor nem tudtam,
Hogy később lettek-e, arról sem hallottam.
Ha kihagytam volna, azt ne vegyék zokon)

Persze, nyolc házaspár – az évfolyamunkon
Már maga is szép szám! Csak úgy zárójelbe' -
Nem hiszem azt, hogy ma erre példa lenne
Hiszen a házasság - mint szent, társas forma –
A mai trend szerint nem éppen a norma!
De nekik - s nekem – az, hát ezért is szólok
- Részletesen és nagy tisztelettel róluk,
- Külön tisztelettel! - és szólnak *mások is* –
De tiszteletükre akad még *más ok is.*

Szerintem azért is jár nekik tisztelet,
Mert ők karoltak fel egy nemes ötletet
Valami évfolyam-találkozó félét,
Ápolgatva ezzel négy év szép emlékét.
Kiváltképp *Ivanyos*-, és a *Sztanó-párnak*
Köszönjük, kik ebben hosszan élenjártak

Az első ilyenre '80-ban került sor
Huszonöt év multán – talán a legjobbkor!
Még nem olyan sokkal az egyetem után,
Ám nem is kevéssel, és nem is oly korán.
Itt-ott már kihagyott a jó emlékezés,
És már akadt egy-két „újraismerkedés"

Ahogy az ilyenkor gyakran lenni szokott
Volt olyan, ki egykor oly' messze távozott,
S azóta nem láttuk, nem látták őt soha,
- Szinte újra kellett bemutatkoznia.
De aztán valahogy rendeződött minden!
Már úgy éreztük, hogy egykori körünkben
Ülünk, és ifjúként látjuk magunk: „Minket"

S idézzük egyenként szép emlékeinket

A meghitt percekben az sem volt zavaró:
Kiből mi lett közben: Elnök?, Igazgató?
Szakfelügyelő, vagy „csak” beosztott tanár?
Főhadnagy vagy őrnagy? Pap, vagy épp’ párttitkár?
Így gyorsan el is jött a búcsúzás perce
De máig él bennünk annak szép emléke.
(A következőre már nem vártunk ennyit
- A negyven évesre – „csak” tizenöt évnyit,
Azóta –hál’isten – már rendszeresebben
Találkszunk, bár sajnos – egyre kevesebben.)

Most viszont jöjjenek ők, e házaspárok
S amit emlékemben *őróluk* találok.

Dr. Ivanyos Lajos – Polacsek Marika

Elsőként *Ivanyos* képe ugrik elő
- Nevét emlitette már a bevezető -
Ama pár fő között, akiket ott láttam
Egy külön teremben – buzgó tanulásban
Ők e buzgóságot végig megőrizték
Következmény képpen magasabbra vitték,
Mint akik átvették diplomájukat, és
Végig „abból éltek” – jelzem az sem kevés!

*Ivanyos Lajos*ra is ráillik bőven
Nem állt meg féluton abban az időben
„Rátett egy lapáttal” talán kettővel is
Kandidált, úgy tudom, szerzett phd-t is
Szakmai vonalon ő is irányt váltott
Az informatika irányába állt. Ott
Tanult és tanított, mint többen is akkor,
Kik korán sejtették: mit kíván az a kor.
Efféle dolgáról már akkor is tudtam
És több információhoz is jutottam
Mikor főiskolánk történetét néztem
És *Ivanyos Lajos* nevéhez érkeztem.

Mégpedig azok közt találtam a nevét
Akik lerakták - mint tantárgy - alapkövét
A *számitástechnika* oktatásának
Előbb elméleti alapozásának.
Aztán továbbvitte gyakorlati fronton
Vezérigazgató-helyettesi poszton.

De a szervezeti munka is elérte
Rászabták, vagy talán maga is nyúlt érte(?)
Azt itt nem tudhatni, azt azonban igen,
Hogy sokszor olvasni róla. Nem régiben
Hogy a MATE egyik szakosztály-elnöke
- Úgy tudni, ma már „csak” „Tiszteletbeli”-je -
Elképzelem azt is: mennyi munkát jelent
Hogy nem unatkozhat, - mondhatom – annyi szent
Sok feladatának találja-e végét?

- Talán épp most tartja megnyitó beszédét
Egyesületének egyik fontos Napján
(Kétezertiz május tizenharmadikán)
Ott is, mint szervező bizottsági elnök.

- Emellet gyakorló érettségi elnök
Ily’ feladat kapcsán volt szerencse látnom
Több alkalommal is – eligazitáson.
 Sőt, még sorolhatnám tovább – úgy septiben –
Láthattam szinházban, - az új Nemzetiben -
Ismerőseinknek egy közös tárlatán …
- Ilyen aktiv élet követendő is tán.

Nem régen *Életmű*-díjat vehetett át,
No, és hosszabbítja a *Neumann* névsorát
Azon személyekét, akik sokat tettek
Az új tudományért - úttöröi lettek.
Volna írnivaló I*vanyos*ról még, de …
Található is több: kattints (kétszer) ***IDE***

*Ivanyos Lajos*sal együtt emlitedő
Polacsek Marika – aki hű, segító

Társa – házastársa – lett később Lajosnak,
- Szép példáját adva az íly' kapcsolatnak –
Őróla is szóltam a bevezetőmben
Ámde rászolgált, hogy róla is bővebben
Idézzek valamit, - és mivel van is mit
Boldogan megteszem. Ő is tett valamit
Valami többletet az új tudományban …
- ami bizonyos, hogy benne van a mában.
A KFKI-ben csoportvezetőként
- Több évfolyamtársunknak munkatársaként
Dolgozott sokáig, - Többek közt *Telbisz*-szel -
- Gondolom, sosem volt köztük semmi gikszer -
Egyszer oly kedvesen beszélt munkájáról,
Családról, és a *„négy darab"* unokáról.
Örömteli volt és szivet melengető,
De – sajnos – rövid volt, s nem ismételhető!
Enyhe vigasz, hogy virtuálisan: igen
Ám ez is valami, közlöm is szívesen.

'95-ben volt – már volt rá utalás –
A 40 éves diplomatalálkozás.
Hála *Ivanyos*nak – a *„főrendező"*nek –
Hogy nekem, mint spontán kezdeményezőnek
Fogadta ötletét, hogy ezt filmre vegyem,
azaz videóra, és emlékké tegyem.
Ott két-három percben mindenki elmondott
Magáról – családról – néhány fontos dolgot
(Kár, hogy minőségben nem volt túl sikeres
A fény, s árampótlás nem volt elégséges.)
Remélem, sikerül digitalizálni
- S több évfolyatársnak magát újralátni.
(Vagy harmincöt társunk rövid vallomása
került rögzítésre – egy bepillantásra.)

Sóvári Kati, Sztanó Tamás

Ők ketten is hamar összeházasodtak
Mikor az egyetem után elindultak
Együtt? Külön-külön? – szerencsét próbálni
Vagy mondjuk másképpen: jó állást találni

Mert az – valahogyan - akkor sem ment könnyen
- Legalábbis így volt az még ötvenötben.

Hogy ez esetükben hogyan is sikerült,
Azt sajnos nem tudom, de később kiderült,
Hogy *Katika* egy zuglói iskolában
Igazgató-helyettesi beosztásban
(kezdetben tanárként) - dolgozott sokáig
Jóllehet egészen nyugdíjazásáig.

Emlékezetes itt egy találkozás is!
81-ben oda vették fel lányom is,
De ő végképpen nem akart odamenni
Mit tehet egy apa(?), elkezd intézkedni.
Ez ügynek folyamán találkoztunk össze,
Egy szűk negyedóra lehetett mindössze,
S a téma nyilván nem csak lányom ügye volt…
- Röpke visszaemlékezéssé alakult.
(Mellesleg a lányom átment az *Istvánba*,
S ma magyar-vezetőtanár a *Trefort*ba')

No, de nemcsak ennyit szólnék én Katiról
Amint azt jeleztem, főként olyanokról
Céloztam meg írni, akik valami „*új*"-t
Tettek, tesznek ahhoz, mit a diploma nyújt.
Sztanóné esete tipikusan ilyen
Középiskolában, de nem közép-szinten
Alkotott valami pluszt, s tette mindvégig
Miáltal eljutott az „*Állami-díj"*-ig
Szívből gratulálunk! Ez bizony nem semmi!
- mai szóval: Széchenyi-díjasnak lenni!
Büszke is reája – és ez nem is csoda -
Az *Egressy Gábor Szakközépiskola*
(Tavaly érettségi elnök épp ott voltam,
És bizony jólesett, mit róla hallottam.)

Ám az *Akadémiai-díj* se kutya!
- Ezt a Kati férje – *Tamás* is – jól tudja -
Hisz' ő is megkapta – sőt egészen korán

Mondhatni: pályája kezdetének során
(Talán ’61-ben – ha tudásom nem csal –
Avagy az internet hibásat nem taglal)
Tamásról – úgy tudom – hogy alkalmazásban
Ért el szép eredményt – vagy valami másban(?)
De tán nem is fontos, hogy miben, és miért …
- Biztos, hogy nem adnak ily’ díjat „*semmi”*-ért.
Még egyet Tamásról: Ő is korán kezdte
tudósi munkáját. Verseny is jelezte,
Említésre méltó a *Schweitzer-versenyen*
Elért eredménye a végzés évében.

Bálint Feri, Pupek Zsuzsa

Bálint Ferivel már az első napokban
Összeismerkedtünk, szinte azon nyomban,
Hogy bekerültem én is az egyetemre…
- Mint már említettem: egy hónapot késve
Bár első látásra különösnek véltem,
Komornak, ridegnek, vagánynak ítéltem.
Spontán azt mondhatták róla az emberek
Ez egy kőbányai, echte „fenegyerek”
Aztán rájöhettünk milyen más a dolog:
Vagány külső mögött nagy, meleg szív dobog!
Kis idő múlva már azt suttogta agyunk,
Hogy ő, s én - mi ketten – rokonlelkek vagyunk
Volt nagyon sok közös a múltunkban, bennünk…
- Mondhatnám, hogy hamar barátok is lettünk.
Egyszer munkahelyemen keresett engem
Egy pesti álláshoz kérte segítségem,
Vidéki állását akarta feladni.
- De a segítséget nem tudtam megadni.
Kis elesettséget árult el magáról,
Adott egy fényképet a kicsi fiáról,
Szomorú – ez után nem volt két éve sem –
És örökre elment – ötvenegy évesen.

Pupek Zsuzsa és ő egymásra találtak
S mint már szó volt róla, házastárssá váltak,

Végzéskor – úgy tudom - vidékre kerültek
- Ebben sokan mások is követték őket.
Később, legalábbis Zsuzsa Pestre került.
De hogy a további dolga hogy sikerült,
Arról - sajnos - sokat nem igen hallottam,
Ráadásul véle ritkán találkoztam.
Valamely utóbbi összejövetelen
- úgy emlékszem, hogy a 2004-esen –
Ő is ott volt, s mondott néhány szót magáról,
- sorsának - nem vidám – alakulásáról.
Tanult szakmájában sokáig működött,
Közben érettségin is elnökösködött,
Egyszer „privátin" is találkoztam véle…
- Remélem nem az volt utolsó efféle.

Dropka Erzsi, Hargitai Imre

Ki ne emlékezne a különös frigyre
Ami *Dropka Erzsi* – s akkor még *Huck – Imre*
Között érlelődött már az egyemen,…
- annak is talán az első éveiben(?)
És ami igazán emlékeztetheti
A rá emlékezőt, ily' szóra készteti:
- A tűz és a víz, a felhők és a Nap
Egymáshoz közelebb állóknak látszanak
Mint ők akkoriban. A „halk szavú" Imre
És a – hogy is mondjam – nem ilyen Erzsike.
Soha, és semmiben nem értettek egyet
- Kívülről úgy tűnt, hogy folyton veszekednek.
Volt, aki azt mondta, ha egybe is kelnek
Fél kiló sót együtt nemigen esznek meg.
Voltak akik a név-változtatás kapcsán
Viccet is költöttek – Imrét így cukkolván –
Mire változtasson Imre, vajon mire? …
- Legtalálóbb lenne, hogy *„Háklisnejű"*-re.

De félre a viccel! *Kedves Erzsi, Imre!*
Remélem nem veszítek sértőnek, így se
E kis epizódot, csak humornak szántam,

De hogyha bántó volt, már én is megbántam
Ígértem, hogy én csak olyanokról írok
Akikről valami különössel bírok,
És mert valamiben sokat hoztak, hoznak …
- Erzsiék ebben is idekívánkoznak
Miben hoztak sokat? A legfontosabb-ban!
A hosszan kitartó emberkapcsolatban!
Hát ez is felér egy, egy nagy *Életmű*vel,
- Ezt is jutalmazhatnák egy *Díj*-félével.
Hack Frici írt egy szép beszédet egy ízben
Összejövetelünkre, kétezer tízben,
Abban olyanokra célzott, mint *Erzsiék,*
- És olyanokra, mint *Sztanóék – Katiék;*
Emlékszem így mondta: „*Ők valamit tudnak,*
Olyant, amit mások nem tudunk, nem tudnak”
- Taníthatnának is Életművészetet,
Kitartást a rosszban, féltő szeretetet.

Érdemeik közé az is sorolható:
Nagy embert adtak az életnek – mondható
(Egyébként többekről is elmondható ez,
De e pár sor itt csak őróluk „csörgedez”)
Egy fiuk – akárcsak ők – szintén tanár lett,
- Ez még nem különös, mással is megesett –
De nem matematikus, ahogy azt bután
Következtethetnénk a szülei után.
Más tulajdonsága érett tehetséggé:
Zenei vonalon vált híres emberré.
Neve, beosztása közlésre érdemes:
Hargitai Imre egyetemi docens.
Ráadásul doktor! Tehát tudományos,
- Ezt nem adják sokszor, aligha szokványos.

Imréről van még egy humoros emlékem
- Én is csak hallottam, mégis elmesélem.
Bár Imre azt mondja, hogy nem vele esett …
- Jóllehet, akkor egy más *Huck* is létezett.

Ötvenötben, első állásom ügyében

Fehérváron jártam, mert Fejér megyében
Jelöltek ki végül számomra egy állást,
- nem illett mutatni semmi ellenállást –
„Pártunk és kormányunk” akkor így kívánta
- Nem volt kérdés: a „Fél” szerette, vagy bánta.
Beloiannisz község, avagy *Nagykarácsony*
Közül választhattam, Legyen Nagykarácsony!

Az ügy a Megyei Tanácsnál zajlódott
„Illetékes Elvtárs” ügyemmel bajlódott,
Közben kifejeztem: nem örülök néki,
Pesti állás kéne nekem, nem vidéki.
Ő meg minduntalan csak azt hajtogatta,
Hogy az utasítást ő felülről kapta
Amit kijelöltek, azt kell elfogadni,
- Ritkán változtathat csak azon valaki.

Például – s egy furcsa történetbe kezdett -
Volt egy mat-fizes hely, mely megüresedett
Haláleset miatt, mert a kolléga úr
Ivott, s csuklott – majdhogy nem szakadatlanul.
El is nevezték őt ***Hukk***-*hukk* tanár úrnak
A diákok, kik a gúnnyal nem spórolnak,

És – hogy, hogy nem történt – volt egy mat-fiz szakos
Kit oda jelöltek, s már majd’ hivatalos
Szakaszába lépett a kinevezése,
Amikor valaki ránézett nevére:
Azt meg *Huck*-nak hívták, jött is a döbbenet
Őt odahelyezni, azt, már mégsem lehet!
Egy „csúfos” *Hukk* után egy valódi *Huck*ot?!
- Micsoda skandalum lehetne akkor ott.!

Akkor még azt hittem, hogy Imréről van szó
De később kiderült, hogy ez kizárható
Mert hiszen akkor ő már Hargitai volt
- Esküvői meghívójuk már erről szólt.

* * *

A többi házaspár- évfolyamtársamról

I)lyen emlékezés – sajnos –nem igen szól
Nem volt mindenkivel a kapocs egyforma
Ezert sem működhet mindenütt e forma.
Tőlük, s mindazoktól elnézést is kérek…
- Ha hozzásegítnek, pótlom az egészet.

* * *

S most jöjjenek egyéb évfolyamtársaim!
Először azok, kik „túlléptek” társain
Helyesebben szólva: közülünk *kitüntek*
Már az egyetemi években feltüntek,
Demontsátorok vagy gyakorlavezetők
Lettek prof-ok mellett, vagy végzés után ők
Nem elégedvén meg azzal a nivóval
Mire a diploma jogosított. Szóval
Képezték magukat, többet tenni, adni!
- „Nem középiskolás fokon” tanitani!
De akiket mégis ilyen helyre tettek,
Azoknál módszerben születtek nagy tettek
Következésképpen ismertté is váltak
- Méltó tagjaivá az én kis listámnak.

Apropo! Ismertség? Hogyis mérhető az?
Nem olyan egzaktul – ami igaz, igaz.
A publikálásban használnak egy számot
- Ami részben az ismertségről ad számot -
Ez a szám: hogy hányszor hivatkoztak rája?
- De kevésbé ismert, az a nagy hibája.
Ámde én rájöttem – és biztos, hogy más is
Lehet kitalálni ilyen mérőt mást is
Beírom a nevet egy jó keresőbe
Idézőjelek közt, s nézem, hány cikk jő be
S ha kell, még beírok mellé egy-két kulcsszót
S már is láthatok egy „ismertség-mutató”-t
Tudom, ez sem egzakt, de gyors és valamit
Mégiscsak kifejez az ismertség szerint
Legalábbis egy sorrendiségi skálán
- A méréselmélet második skáláján
Nos, ha ilyen szemmel társaimat nézem
És a rájuk kapott számokat idézem

Csaknem mindeniknél oly szám ugrik elő
Ami rájuk nézve igen előkelő

Adler György

Adler György neve már szerepelt itt egyszer
Pali bácsi kapcsán, mint *„új íróember”*
Amikor *Czách* ement aspirantúrára
Adler jelentkezett táblai írásra.
Pali bácsi mellett nem volt könnyű dolga.
Ha nem úgy írt, ahogy *Pali bá’* gondolta!
Gyurka - érthetően - gyakrabban hibázott
Pali bá’ „türelmén” ez bizony meglátszott
Haragjában olykor az is kitelt tőle
Rácsapott botjával *Gyurka* (kéz)fejére.
Gyurka ezt - vélhetőn - nem vette komolyan
Érezhette, hogy ez nem más, mint amolyan
„Pali bácsi harag”, olyan *„botcsinálta”*
- Ő meg a végén már egész jól csinálta
Meg is alapozta tovább haladását
Már az egyetemen oktatott, demonstrált.
Ám a végzés után, hogy mi lett a sorsa
Az emlékeimbe nem lett bekódolva.
Nevét megtaláltam azok névsorában
Akik nem maradtak e széles hazában
Mint *Csima Józs*ef, ki Kanadába került
Ahonnan ő vissza sohasem települt.
Bár a névsorunkban van neki is címe
Ám nem érhető el azon se sohase.
Aranydiplomások között sem találni …
- Hogy az ember milyen keresést talál ki!

Bacsa László

Csendes, szolid fiú képe van előttem
Most, hogy *Bacsa Laci* nevét emlegetem
Egy törekvő ifjú nagy-nagy tudásvággyal
Látott tanuláshoz, - és nem kalandvággyal -
Korábban neki sem állhatott módjában
Részt venni magasabb továbbtanulásban.
A háború talán őt is késleltett,

Mert az egyetemet ő is késve kezdte
Úgy, mint sokan mások – húsznál több évesen, …
- Sőt ismertem egyet, ki negyven évesen.

Az egyetem alatt kellő szorgalommal
Készült új pályára, minden alkalommal
Teljesített mindent, mit elvártak tőle …
- Katonáskodást is – együtt voltam véle
’52-ben a Dobozi erdőben
A „miniszteri út” gereblyézésében.
Végzés után pedig - hat esztendő múlva
A Könyvesben köt ki. Kissé elámulva
Fogadom a jó hírt: ott fizikatanár
(Majdnem negyven évig – teszem hozzá ma már)
Ahol én „csak diák” lehettem négy évig
De katedrát máshol koptattam - sok évig.

Munkáját kollégák, diákok dicsérik.
Azt elismerések és díjak kísérik.
Úgymint például a *Kiváló Munkáért*
Vagy ezután az *Újpest Gyermekeiért,*
És a *Pedagógus szolgálati Érem …*
- Most éppen ennyi jut az eszembe éppen.

No, és egy szomorúbb hír – ami a végső:
Átment ő is oda, ahol már nincs lépcső,
És nincs már semmi más – csak az üres vákuum…
- Talán kétezer-hat volt épp ez a dátum.

Beckné dr. Rákos Ilona

Beck Tamásné dr. – azaz Rákos Ica
Neve már szerepelt Horvay Katica
Méltatása közben, egy különös vizsgán …
- Időpontját nézve egy furcsa éjszakán –
De őt méltatni is van bőven alkalom
Az első napoktól kezdve – úgy gondolom.
Tizenkilenc éves, kimondottan szép lány
Alakja lép elő őreá gondolván.
Férfi-társak szeme – bizony - megállt rajta

- Figyelemre méltó, szemrevalófajta -
Mindenki csodálta – és ezt ő is tudta,
De azt hamarosan értésünkre adta,
Hogy ő már nem szabad, mert ő már menyasszony,
És ez igaz is volt, sőt nem soká asszony.
Tüstént dupla teher nehezült vállára,
Sőt, még gyermekáldást is vállalt magára.
Sorsa ezzel sem lett irigylésre méltó.
Hamar megözvegyült – ez égbekiáltó! –
Ifjan elhunyt férje magára hagyta őt
És kisded gyermekét – még szinte csecsemőt –,
De ő nem adta fel, mindenfelé helytállt
Végül egy segítő, jó társra is talált
Beck Tamás közismert személy személyében
Akivel élete szebb lett félszáz évben.
Épp a közelmúltban hallhattuk a gyászhírt,
Hogy – sajnos - *Tamás* is itt hagyta hitvesét.
Mindehhez őszinte részvétet kívánok, …
- De most inkább vidámabb témára váltok,
Pozitív csengésű egyéb élményekre,
Gondok mellett elért szép eredményekre
Mert azok is jöttek számára szép számban!
Előbb valamilyen középiskolában
Később főiskolán – mai egyetemen –
Tanárként, majd tanszékvezetői helyen,
Sőt a főiskolán a főigazgató
Helyettese ként is aposztrofálható.
Mindezekhez illik hozzátenni mindjárt:
Magas beosztással magas titulus járt
Ezt ő is jól tudta, tett is sokat érte
Mígnem doktorrá lett, e célt is elérte.

Többek közt doktori témájának kapcsán
Hozott össze sorsunk - nem is olyan ritkán -
Az operáció-kutatás mezsgyéjén
Oktatott-kutatott ő is mint én, szintén.
Konferenciákon is összefutottunk.
Egyébként abban is van egy közös utunk,
Hogy a könnyűipar mindkettőnk múltjában

Meghatározó volt. Én a „Pamutgyár”-ban,
Kezdtem a pályámat, majd, hogy tanár lettem
Egy könnyűipari iskolába mentem.
Szakszámtan-tanárnak, mert úgy rendelte el
Nagy Józsefné könnyűipari miniszter.
Onnan – óraadóként – a Felsőfokú
Technikumhoz kértek, ahol többoldalú
Munkát vártak tőlem, annak érdekében,
Hogy ott munkálkodjak előkészítőben.
Mert, hogy napirenden volt, hogy felsőfokon
Is folyjék oktatás amolyan szakokon,
Mint a bőr- a textil- vagy a papíripar ..
Tömörebben szólva így: a Könnyűipar.
Ebből alakult ki az a főiskola
Hová *Beck Tamásné* bekerült, és soha
Onnan el nem került, onnan ment nyugdíjba …

Én számomra pedig – lám – az lett megírva,
Hogy hetven évesen – már rég nyugdíjasként -
Hozzájuk kerültem –külsőmunkatársként.
Azóta is gyakran találkozunk – máig …
- Remélem, így maradhat ez még sokáig.

Békesi Gábor

„*Gábor diák”*-ra én úgy, mit fiz-matosra
S mint egy kiválóra, úgy emlékszem vissza,
Ez megmutatkozott végső eredményén:
Kitűnő oklevél lett a négy év végén.
Ami a későbbi útjait illeti
Szegyellni valója hát abban sincs neki
Szokványosan indult, úgy, mint soknak másnak,
De csak hasznát vette a jó tanulásnak.
A végzésünk után rögtön kapött munkát,
- Bár nem Budapesten – minbt sokan akkortájt -
Fizikusként indult az Egyesült Izzó
Váci telephelyén, ott a képcsőgyártó
Részlegébe került – ott volt vagy nyolc évig …
- eljutva már ott is az elismerésig.

Aztán jött egy kanyar – vissza a pályához …
- márminthogy a tanult tanári szakmához -
Ahol meg is maradt nyugdíjazásáig …
- bár apróbb kitérő ezen belül látszik –
Volt *vezetőtanár* is a Fazekasban …
- No, ezt sem mondhatják el magukról sokan –
Habár ez nem tartott – úgy tudom - sokáig
Másutt lelt magára, s ott maradt odáig,
Amig a nyugdíjas ideje nem jött …
- *Igazgatóhelyettes*ként is működött
Ha tudásom nem csal – két időszakban is,
- Eredményes volt a munkája ebben is.
Akárcsak sikeres tanítvány-képzésben,
Ami megnyilvánult felvételizésben:
Volt osztálya, melynek nyolcvan százaléka
Került egyetemre, vagy főiskolába.
Olyan tanítvánnyal is eldicsekedhet
Akiből későbben egy váci püspök lett.

A sikeres pálya eredemény-hordozó:
Vas- és fémipari *Kiváló Dolgozó,*
Váci Katedra-díj, - s ami nem kis érdem -
Van neki egy *Szolgálati Emlékérem,*
S az *Oktatásügy Ki-váló dolgozója …*
- Többek közt ezeknek boldog hordozója.
Örömömre szolgál, hogy az *Arany*on túl
Most ő is a *Gyémánt*oklevélért indul

Végén egy kis pletyka: a bulvár úgy látja,
Hogy *Békesi László miniszter* a bátyja
Ez igaz is, nem is. Nézni fordítva kell:
Gábor a „nagybácsi” – a többi már stimmel.

Csébfalvi Károly

Csébfalvi Károly sem volt egy átlagember
- Ilyent állitani talán senki sem mer –
De olyant, hogy okos, bátor vállalkozó,
S jó szervező készség jellemzi – mondható.
Az egyetem után alig néhány évvel

- mondhatni: különös képességgel, hévvel –
Létrehoz egy magyar számítóközpontot
- Talán épp' ezzel kezd sikersorozatot(?)
Életét mindvégig tekintély kísérte
Követte, idézte, tanácsát kikérte
Sok – hálás – munkatárs, s a már mutatkozó,
Szárnyát bontogató új generáció.

Szinte szállóigeként idézi ezt a
Három szócskát – *Csébfalvi*tól idehozva -
Az informatikát jellemezvén ezek:
Kőbalta, füstölt hal, és *kötél* – mint jelek.
Jellemző –láthatjuk– sokoldalűsága.
Sok más területen jelent meg írása
- Főként társszerzésben – így a nyelvészetben,
Gyermek-pedagógia, s más témakörben,
Külön említésre méltó egy írása:
Cím: „A pedagógusképzés reneszánsza"
Nem is szólva itt most más, szakmai műről
„Mire képes a számítógép? Címűről
A *Matematikai Kis Lexikon*ról,
- *Farkas Miklóssal* irt közös produktumról.

Valamikor érte egy szép kitűntetés,
- valami díj, vagy más nagy megtiszteltetés –
Újságból tudtam meg, úgy telefonáltam
Gratuláltam és sok hasonlót kivántam,
Dehogy is gondoltam, hogy ez az utolsó
Beszélő alkalom, - és jön az utószó …

Néhány nappal az aranydiplománk előtt
Távozott körünkből, - nem köszönthettük őt –
Miközben sok társunk azért *épp* sorbanáll
Nem is gondolhattuk, hogy ő épp *másra* vár(!)
Szörnyű egybeesés! Helye ott lett volna
Érdemei szerint – közöttünk a sorba'
Véget ért számára e – nem is hosszú – út…
- Társunk – *Brückner atya* – mondta a végbúcsút

Czellár Katalin dr.

Czellár Katalin meg fiz-matosként végzett.
- Bár róla nincsenek személyes emlékek,
Ám közös élmények bizonyos, hogy vannak …
- Ilyent *Pali bácsi* órái is adnak,
De más óráit is hallgattuk közösen,
Amit nem felejt el - gondolom - Kati sem.
Sajnos, amint modtam, személyes emlékek
„Emlék-tudatomban" őróla nem élnek!
Segít az internet! – azt mertem remélni …
- Fájdalom, azon sem tudtam utolérni.
Azaz, hogy az első nekifutásra nem,
- Egy betűelírás rút következtében.
De aztán - idézőjelben a nevével -
Pontban 489 szócikkével
Jelent meg előttem, szebbnél-szebb munkákkal
Főként magyar tájak bemutatásával.
Kiderült, hogy több könyvnek Ő a szerzője …
- Van néhány olyan is, melynek társszerzője.

Amit róla tudtam: *Szikra Margit* mondta.
A „negyvenévesre" üzenetét hozta
(Erről film is készült, digitalizálás
után jöhetne a DVD-re írás
és el is juthatna végül mindazokhoz,
Akiknek számára ez még örömet hoz.)
No, és a napokban telefonközelbe
Kerültem *Margit*tal – ott is emlegette
Mint egy jó barátnőt és évfolyamtársat
Ekkor is hallottam *Kati*ról egy-s másat.

A neve alapján „sajátjogú" doktor!
- Diplomások közt sem látunk ilyent sokszor!
Olyant még ritkábban, amilyent ő szerzett
Ugyanis doktorit nem a TTK-n tett
Ahogy azt gondolnánk diplomája után …
- Műegyetemet is végzett még azután.
Ott szerzett – pluszként - egy második diplomát
Egy építészetit!!! – majd doktorátusát.

Ha idegen hallja, ettől elájulhat …
- „Műszaki doktornő”-t csak nagyritkán láthat.

Szóval *Czellár Kati* sokat tett! Úgy látom
Hiányos is lenne nélküle írásom.
Tehát itt a helye e kis könyvecskében!
Örömmel is teszem – és azt is remélem,
Hogy személyesen is találkozom vele,
Mikor kezében lesz ***gyémántoklevele.***

Dobrotka György

Volt egy vidám fiú – *Dobrotká*nak hívták,
- Hála a jó Sorsnak, még mindig úgy hívják!
Sőt, még válaszol is, ha arra sor kerül,
Hogyha rátalálnak … tehát él és derül.
Szóval kevés olyan volt az egyetemen,
Aki oly’ vidám volt. Nevetett mindenen
Főként a katona-„tanári” bakikon,
Mert honvédelmet is oktattak szakunkon.

Se szeri, se száma nem volt a bakiknak
Amiket e tisztek felénk "összehoztak”
Ám ez sem lett volna akkora nagy vétség,
Hogyha nem kísérte volna a nagy gőgség,
Nagyképűség, már-már nagy arrogancia, …
- Ahogy minket kezelt „népünk némely fia”

Nem volt semmi gyógyszer az efféle bajra …
- Segítő szándékunk sem talált talajra
Maradt a derültség a bakik tömegén …
- Amiből egy csokrot melléklek a végén
Egyet – amiben épp’ Gyurkát érintetten –
Onnét - egy az egyben - ide átemeltem:

Atmosz-<u>féle</u> nyomás

Másodéves mat-fiz-szakos
Tanárjelölt koromba’
Volt egy kissé erőszakos
Sőt - mondhatnám - goromba

Ifjú tiszt az egyetemen.
Honvédelmet tanított
S - hogy úgy mondjam - pár esetben
Volt csak, hogy nem bakizott.

Három Atmosz-*féle* nyomás”
- mondja egyszer keményen -
Se pisszenés, se kuncogás, ...
Csak *Dobrotka* szerényen

Tenné fel a kezét szépen ...
„Na, mit akar mondani?”
„Ki volt az az *Atmos*z? - kérem -
Úgy szeretnénk tudni mi”

El vagyunk veszve, - sejteni -
- Mert ismertük *Dobrotkát*,
Jaj, ha ő is úgy ismeri,
Nem éljük túl a botrányt!

Vártuk, ebből nagy baj lehet
Ám csak ez lett a vége:
„Mondtam már, hogy nem kérdezhet
Senki! Meg vagyok értve?”

No, de visszatérve *Dobrotka Gyuri*ra …
- Néhány jellemző még jöhet e „fiú”-ra –
Az egyetemet ő furcsamód végezte!
Hogyha jól emlékszem: alk-matosként kezdte,
De mivel ez akkor még nem volt „befutó”
- Nem lehetett tudni, hogy mire is való –
Őt ez alaposan nyugtalanította …

Át is akart menni mat-fiz tanárszakra,
De ezt nem tehette, furcsa indoklással,
Ezért próbálkozott egy kis „öncsalással”
Megfontoltan nem ment el egy vizsgájára,
Így szerezve jogot mat-fiz folytatásra,
Azazhogy szándékos vissza maradással …
- Számot vetve későbbi diplomázással.
Ami végtére is mégis csak sikerült
És – sokakkal együtt – ő is csak kikerült
A nagybetűs ÉLET hímes mezejére …
- Jelesül a jeles *Dunapentelére* –
(Ám meglehet, hogy már *Dunaújváros*nak
Hívták a helységet. - ’61-től annak)

Tanárkodásának javát ott töltötte, …
- Helyettes vezető poszt is van mögötte!
Most pedig nyugiban várja diplomát …
- A *gyémántot*, amit később vehet át.

Éltető Ödön

*Éltető Ödön*ről az jut az esztembe
Kiemelkedését ő is korán kezdte
Már az egyetemen felfigyeltek rája
Tény, hogy igen hamar jelent meg munkája

Most arra gondolok, mit *Ziermann Margit*tal
Közösen készített, - mondhatni nagy gonddal.
Nagy hozzáértéssel, és odaadással
Egzakt tartalommal, értő leírással.

Ez a mű fontossá vált a számomra is
Mert forrásul szolgált munkámhoz. Ugyanis
Megbízatást kaptam jegyzet írására
Mint „civil tudomány" adaptálására
(A „sereg" legfelső oktatási szintje
Abban az időben ezt így igényeltelte.)
Nekem a sztochasztikus témák jutottak
Ödön kis füzete bizonyult alapnak!
Persze, akadt más is ebben a témában,
Ám én ebben biztam módszerben, formában
S főként abban, ami tartalmát illeti, …
- Követnivalója abban is van neki.

Élő találkozás véle is ritkán volt
- Jó, hogy az utóbbi időkben ez gyorsult –
Egyszer, valamilyen összejövetelen
- konferencián-e, vagy vándorgyűlésen -
*Szekcióvezetőm*ként láttam őt viszont,
- Találkozásra, beszélgetésre viszont
Akkor sem került sor - közbejött valami.
Sietős dolog, már nem is tudom hogy mi?

Ödön - a szememben – tiszteletre méltó
- nem csak pályafutása a méltatandó –
Számomra sokat mond népes, szép családja
Utódainak szép, növekedő száma.
(Lehet, hogy mert én is nagy családból jöttem …
„csak" testvérek voltunk éppen tizenketten)

Egy találkozáson kilenc unokáról
Számolt be boldogan, most meg újabb hatról(?)
Mikor telefonon sikerült elérnem …
- hogy jól hallottam-e, azt nagyon remélem.

A „legújabb kor”-ban inkább csak e-mailben
Találkozunk össze egy-egy kis levélben.

Azok közt tudhatom, kik *aranydiplomát*
Érhettek meg, s vettek – *vehettek* – vélem át,
Most meg abban bízom, - ami aktuális -
Hogy átvehetjük a *Gyémántdiploma*t is

Dr. Fáy Árpád

Fáy Árpád neve is elhangzott már itten,
Mindjárt az elején – amint ide jöttem.
Azok közt volt ő is, akik már ott voltak
Egy külön teremben, s nagyban gyakoroltak.
Készültek lelkesen a foglalkozásra
- Sok időt fordítva a megtanulásra.
A szorgalom *Árpád*ot is elkísérte …
Négy éven keresztül mindvégig kísérte
Már kezdetben kitűnt a tehetségével,
Feladatmegoldó nagy képességével.
’54-ben pl. a *Schweitzer-versenyen*
Második díjat nyert – erre emlékezem.
De azt már nem tudom, hogy egyetem után
Miképpen haladt a boldogulás útján?
Csak azt tudom, hogy végül Miskolcra került,
s ott az egyetemen munkája sikerült.
El is jutott szépen a docensi címig,
És párhuzamosan egy jól csengő névig,
Sok fórumon ismert, több társaság tagja
De tán amiért a sok meghívást kapja:
A vízgazdálkodás egyik szakértője …
- Persze, emellett is van még néhány címe.
Nyolcvan éven túl is aktívan írogat
- Olvashatunk tőle hasznos írásokat.

Segítő szándékát is megtapasztaltam
Kerékgyártó barátunkkal kapcsolatban
Értést és megértést mutatott iránta
Mikor *Gyurka* néki a gondját feltárta
Árpád hozzá is állt segítőkészséggel …
- Nem őrajta múlott, hogy nem járt sikerrel.

Végül egy „könyvcsere" jut róla eszembe.
A *Hat-hármas* című könyvemért cserébe
Ő postázott nékem egyet azon nyomban …
- Be kell vallanom azt, hogy én jártam jobban,
Mert amit ő küldött az egy *igazi mű*...
- Az enyém értéke csak az, hogy *„sportszerű*"

Frittmann Gyula

- *Frittmann Gyuszi* neve már szerepelt egyszer
E kis gyűjteményben. Sosem felejtem el
Azt a pillanatot, mikor megismertem
Az egyetem egyik külön kis termében.
Azok között láttam, akik buzgalommal
Bújták az anyagot, és nagy szorgalommal
Oldogatták sorban a feladatokat …
- Már rutinszerűen kezelve azokat.
Irigyeltem őket. Ők már sokat tudtak…
- Igaz, egy hónappal előttem is voltak.

Az egyetemen még közelebb kerültünk
Egymáshoz – mondhatom jó barátok lettünk -
Egyre több, érdekes, közös témánk akadt…
- Talán a hasonló értékrendünk miatt (?)
Ismertem hallatlan, kitartó szorgalmát,
Vizsgáin rendesen hozta a formáját.

Utolsó vizsgánkon igazságtalanság
érte őt – nagyon is – van is rá bizonyság!
Elsőként én magam, mert rá következtem
Az ajtónál álltam – ki hallatszott minden -
Rózsa néni hangja – néha üvöltése –

Ami órán nem volt jellemzője sose.
Ez meglepte Gyulát – merem bevallani –
- Neki egy szavát sem lehetett hallani.

Már be volt kódolva a szörnyű eredmény!
Akkor fogadtam meg, ha énvelem szintén
Ilyen goromba lesz, nem hagyom annyiba! …
- Nem érdekel az sem, hogy lehet galiba.
(De ezt már megírtam *Péter Rózsa* kapcsán,
- *Gyula* sorsára is utalva ily formán -
Ide csak *meglepő* eredményét írom:
Sikerült a *vizsgamorál*t megfordítnom)

Az *Államvizsgák* épp akkor következtek.
Így *Gyula* ezeket nem is kezdhette meg.
Negyven év után is fájón beszélt erről,
Bár fanyar humorral – egész életéről.
Ahogy elmesélte – s film is rögzítette –
A kudarcot nála új kudarc követte.
Mondja: problémája lett a végzésével,
Majd az egész „élet értelmezésével”
Villanyszerelésben dolgozik egy évig
- Itt *öröm-élmények* aligha kísérik –
Csakúgy, mint ezután több, más munkahelyen:
Egy iskolában is, kint Pesterzsébeten,
Majd „színképelemző”-ként, vagy a SZÁMOK-nál
- Itt végzettségéhez illően debütál -
Egyszer épp e helyen találkoztam véle
*Lukács Ottó*nak volt helyettesítője.
Ám ez – elmondása szerint – túl rövid volt
Mert „megfúrták” mondja szegény *Lukács Ottót*

Ezt követően meg könyvtárosnak állt be
*Szegedy Miklós*nak lett alárendeltje
Egy másik, jó nevű évfolyamtársunknak,
Itt megállapodott, s „átment nyugdíjasnak”

Mindezt a sok „nyomor”-t oly humorral mondta
Részvét helyett inkább derülgettünk rajta,

Pláne, ahogy zárta egy anekdotával,
Ami esett *Ferencz Józseffel* magával
Ki meglátogatta egyszer katonáit …
- Eggyel szóba is állt az elmondás szerint:
„Hogy érzi itt magát?” – „Jól Felséges Uram!”
„Jó és elég a koszt?” – „Jó, Felséges Uram!,
Elég, még marad is – ahogy észrevesszük”
„S azzal mit csinálnak?” – „Hát, azt is megesszük”

Majd vonatkoztatva ezt is önmagára:
„Nekünk is van még egy kis maradék hátra
Időnkből, - de azt már félre mi sem tesszük …
- Apró falatokkal azt mi is „megesszük”

Sajnos, a számára e maradékidő
Nagyon is kevés volt, nem volt elegendő
A küszöbön álló *Aranydiplom*ára …
- Pláne a most jövő, fényesebb *Gyémánt*ra.

Dr. Gecső Ervin

Fiz-mat szakon végzett, végül mint fizikus
Vált ismert emberré, úgy hiszem logikus
Azt feltételezni, hogy e tudományát
Választotta úgy, mint doktori témáját.
De, ha nem így volna, hát az sem probléma,
Akad róla így is írni való téma.
(Utólag kiderült, hogy nem fizikából
doktorált és nem is matematikából)

Elsőként például: egy „ad hoc” csoportban
Munkatársak voltunk (talán ’68-ban?)
E munkacsoportnak az volt jellemzője,
Hogy minden tagja egy-egy képviselője
Volt valamely felsőfokú intézménynek
- egy főiskolának, vagy egy egyetemnek –
Jómagam –például, furcsamód – civilben
E téren a Honvédséget képviseltem.
A csoport célja volt vajmi olyasféle,
Mondja el mindenki, mi a véleménye

Valamely' új eszköz, módszer, téma kapcsán
S ami jó, adjuk át – egymást támogatván.
Akkortájt divatos szó is akadt erre,
Úgy mondták mindenütt: „Tapasztalatcsere"

Sajnos, nem került sor sok találkozásra,
Nem is emlékezhetünk nagyon egymásra
Ervin mellett volt ott egy emlékezetes,
És volt rám hatású: *Gyaraki F. Frigyes*.
És – természetesen – a *csoportvezető*!
Egy közismert ember, és nagy felfedező,
Kossuth-díjas személy: Ő *Straub F. Brúnó*
- A későbbi elnök, s egyben legutolsó -
Elnöke a Magyar Népköztársaságnak,
- Ám nem ezzel adott sokat e hazának.
Tudós munkájával, mint akadémikus,
Szűkebb „hazájában" mint biokémikus
Tette nevét naggyá, és azt *be is írta!*
A *sárga enzim* új nevét róla kapta:
Straub-diaforáz – hogyha jól idézem –
- Ez sokaknak sokat mondhat ma is - érzem.

Ami politikai útját illeti:
Azt hiszem, hogy illik azt megemlíteni,
Hogy akkortájt magas vezetési szintre
Párton kívüliként nem sok ember vitte
Ő azon kevesek sorába tartozott
Akikre kivétel mégis vonatkozott:
Nyolcvanötben párton kívüliként ment be
Képviselőnek a magyar parlamentbe.
Gondolom, e jelleg akkor sem változott,
Mikor „*állam-elnök*"- nek megválasztatott.
No, de visszatérve még *Gecső Ervin*re,
Később is volt, s van is kapcsolatom véle,
Amellett, hogy gyakran háza előtt járok,
Az *iwiw*-en róla sok adatot látok,
- azaz hogy, láthattam, míg megvolt az *iwiw*,
Ám az interneten sok figyelemre hív
Több megjelent fizikakönyv szerzőjeként,

avagy társszerzőjeként is esetenként.
Aranydiplomások között van a neve …
- Remélem, a gyémántnál is ott a helye.

* * *

Egy kis korrekció jöjjön itt a végén.
- Visszajelzésére ezt megteszem még én -
Ő nem mat-fiz, hanem **fiz-mat** szakon végzett,
- Néha bizony tévedést is hoz a végzet –
És doktorált, de nem abból, amit hittem …
- Az önállóságot itt tulzásba vittem.

Dr. Hack Frigyes

Sok társra emlékszem, ámde nem egyformán!
Hack Frigyes személye közelebb áll hozzám
Véle már gimibe is egy helyre jártam
- Mégha nem is éppen egyazon osztályban -
Sőt tanárjelöltként is egy helyen voltunk:
- A volt *Varga Katalin*- ban gyakoroltunk.

Iskolánkra még egy kicsit visszatérve
Az újpesti, híres, patinás *Könyves*re
Ami bennem olyan mély nyomokat hagyott
Hogy külön – önálló – írásra buzditott.
Itt azonban mégis az ELTE-ről van szó
S benne épp *Hack Frigyes* személyén van a szó.

Feltünően gyorsan tett szert ismertségre
S ami annál is több: nagy elismertségre.
Talán a legelső „közhasznú” munkája
Az ismert *négyjegyű logaritmustábla,*
(Ahogy a népszerűbb nevén emlegették, …
Bár tartalmazott sok képletet és függvényt)
Diákok ezrei ismerték, forgatták,
Vagy négy évtizedig mindig azt használták
Hogyha a kiadott példányszámot veszem
Hack ebben rekorder, bátran hozzáteszem.
Négy és fél millió!!! – Hát ezek a nagyok!
(Én a százezremmel csak „kisinas” vagyok.)

Őt is vonzotta a tudományos élet:
Előbb *„dr.univ”*, aztán *Ph.D.* lett.
Ehhez illő módon ténykedési köre
Fokról-fokra bővült széles mértéküre.
Azt régről tudjuk, hogy nagyon érdekelte
Őt a csillagászat, - tett is sokat érte
Hires - volt tanárunk - *Kulin* - árnyékában
Nem is volt oly nehéz lépni ez irányban.
Aztán nem sokára új irányba lépett
Birtokába vette a számítógépet
Kiválképpen annak csodás tudományát
- a huszadik század legnagyobb vívmányát.
Tanult és tanított egyszerre - gondolom
És – persze – azt sem „középiskolás fokon”

Nem régiben pedig, amint keresgettem
Valami egészen mást az interneten
„A nemeuklideszi geometria”
Című cikk jött elő, - ezt ő fordította!!!
*Kárteszi*től kapta az eredetijét,
Próbálta „bevetni” latin ismeretét
S mikor azzal nem tudott messzire jutni -
- Hinnétek? Elkezdett olaszul tanulni!

Hosszabb méltatás is olvasható róla
Erről tanuskodik *Schopper János* „tolla”
No, és ugyanottan *Vizváry Vilmos*é
- Az egyre ismertebb *Könyves-patrónusé*
És erre – válaszként – egy szerény írása:
„Nem vagyok rá méltó!” Című vallomása.
Fentiekből látszik – nem tudom megállni -
Csak a *nagy szerénység* tud ilyet diktálni.

A *Hack*-kok közt vannak egyéb tehetségek
- Generációkon mutatják a gének:
Ismertségben büszke lehet az apjára,
- Apa is az lenne jóhírű fiára.
Családja okán is büszke lehet Frici:
Ezt a jó hirnevet fia tovább viszi.

Egy Karinthy „öngúny” mintáját követve
(a hasonlat sértő szándékát kivetve!)
Elképzelhető, hogy még azt is megkapja:
„Ki az a Hack Frigyes?” – *Hát a Péter apja.*

Friciről – úgy vélem – hosszasan beszéltem
De hát volt is miről, s remélem nem sértem
Ám, ha mindenkiről íly’ sokat beszélnék
Talán többszáz oldal, több könyv is betelnék.

Dr. Holly Sándor

Fiz-matos diák volt, arra jól emlékszem,
De többre - bevallom – inkább igaz, hogy nem.
De tudható róla az, hogy ő sem állt meg
Az első diploma után, tovább is ment.
Villamosmérnök lett, közben tudományos
Pályára is lépett. Előbb kandidátus,
Azután „nagydoktor” lett a titulusa …
- Majd lakhelyet cserélt: új lakhelye: USA

Legutóbb – azt hiszem – hogy kétezer-ötben
Láttuk – *aranydiplomával* a kezében –
A kétezer-tízes találkozásunkra
Üzenetét küldte, nem láthattuk újra.
Ám kissé régebben biztosan járt itthon!
Előadást tartott *Fényszimpózium*-on,
Ami Egerben volt, úgy 2001-ben,
- És *Nemzetközi* volt a rendezvény egyben.

Több Holly-könyv is van a világhálón fenn
- *Az inftravörös spektroszkópia* ilyen,
Akárcsak a *Válogatott fejezetek*
a fizikai kémiából. Remekek!

A legfrissebb adat, mit róla megtudtam:
A *Kepes Társaság* tagjai között van
Legalábbis ott volt tavaly ’14-ben …
- Remélem Pesten lesz még ebben az évben,

Ugyanis esélyes ő is a *Gyémánt*ra …
- Minek elnyeréséig pár hét van hátra.

Kallós (Kuglics) Károly

Karcsi úgy van előttem e pillanatban,
Hogyha festő vagyok – s kezemben ecset van,
Oly élethű képen örökítem őt meg,
Hogy egykori társak mind-mind ráismernek.
Nyitott inggallérja, nyitott tekintete
Igencsak hamar lett ismertetőjele,
Akárcsak beszéde, a beszédstílusa,
A közvetlensége, a finom modora,
É mindenekfölött jó beszédkészsége ...
- Mindig, minden témában volt véleménye.

Bevallom, gyakorta jól is jártunk ezzel!
Szemináriumon történt meg nem egyszer.
Melynek vezetője – egy korosabb diák –
Rendszerint így kezdte A „magvas” mondókát:
„Elvtársak, nyugodtan szóljatok csak hozzá”..
Mi bezzeg nem szóltunk – nem volt szavunk hozzá –
Izgatottan vártuk, kezdi-e valaki …
- „Van Isten!” Karcsi a helyzetet megmenti.
Még hozzá olyan jól, olyan „hosszú lére”
Eresztve beszédét, - a dicséretére -
Nem éppen úgy, ahogy egy fizika vizsgán
A feltett kérdésre hosszú választ adván
Somogyi tanár úr ezt nem szívlelhette:
„Kollégám! Térjen rá végre a lényegre!”
És Karcsi rá is tért, nem jött ő zavarba …
- Végül is sikerült, és nem került bajba.

Az egyetem után mintha mindjárt Győrben
Kezdett volna Karcsi, de megtudtam, hogy nem
Még két „kisállomás” volt ennek előtte:
Nagyatád, s Kaposvár - ha jól ugrik itt be.
És csak ezek után lett Révay-s tanár …
- Nem mondható frissnek ez tény sem ma már –
Utána kutatva azt is megtudhattam:

Sikeres kitérőt tett csillagászatban!
Még tovább kutatva nejét is megleltem
Híresek sorában, díjasok körében
*Beke Manó-díj*at nyert ('96-ban) …
- Hölgyek között ilyen nem olyan túl sok van.

S hogy még fokozódjék *Károly* dicsérete,
- Jóllehet, ez inkább a fia érdeme –
Hogy az messzebbre ment, már le is doktorált,
s még tovább is halad – túllépve az apát.
Ám semmi gond ezzel, hisz ez a normális
- Szózat-költőnknél is – Vörösmartynál is –
Ki azt mondja: *„Legyen minden magyar utód"*
Mindenkor *„Különb ember, mint az atyja volt"*

A fiú hogy halad, azt érdemnek tartom
Az apa számára is – tüstént megvallom –

Idősb Alexandre Dumas jut eszembe.
Egy riporter-féle áll meg vele szembe'
És egyebek között arról is kérdezget:
Mit tart életében legnagyobb érdemnek?
„Mit tartok? Mit tartok?" – majd imígy folytatja:
„ Az ifjú *Dumas*nak én vagyok az atyja"

Kiss Zoltán

Volt az évfolyamon egy furcsa hallgató
- Úgy jellemezhetném: az *örök sakkozó* –
Kezében sakktábla, mindig és mindenhol
Amerre csak jár-kél sakkozva barangol.
Udvaron, kispadon, úton és útfélen,
Szó szorosan véve járdákon, útszélen,
Sőt az úttesten is, mágneses tábláját
Szorítva kezében lassan ballagva át.
Még az volt szerencse, hogy olyan forgalom
Akkortájt még nincs a *Múzeum körút*on
Mint amilyen ma van, - nem kellett úgy félni …
- Biztonságban így is át lehetett érni.

A egyetem után őt sem gyakran láttuk
*Kaposvár*ra került – amint megtudhattuk
Meg is honosodott, s több, mint harminc évig
Ott tanított - egész élete végéig.
Elismert, megbecsült, jó hírnévre tett szert
- Biztos, alkalmazott néhány új, jó módszert -
Tény, hogy munkássága elismeréseként
Rangos díjat kapott – bár már nyugdíjasként.
Ez volt *Borsod Megye Pedagógus Díja*
- Nem sok tanár gondolhatott ilyen díjra –

Több találkozónkon részt vett ’80 óta
De ez – sajnos – egyre ritkább lett azóta!
Kétezer-ötben az aranydiplomáját
Mint sokan – boldogan - velünk vehette át.
Most arra emlékszem, jött híre egy ízben
- Abban biztos vagyok, hogy kétezer-tízben -
Üdvözletét küldte egy találkozónkra …
- Aztán végleg elment – két esztendő múlva.
Ez után még egy hírt hozott az internet:
Sírkövét avatták … ami megdöbbentett.

Utóéletéről olvashattam minap
- Tizenkettő nyaráról való az adat –
Juhász Tibor *– Oktatási Kormánybiztos*
Ír arról: Mit jelent ma *nemzetnapszámos*
A pedagógusok közismert jelzője …
És mi várhat rájuk a közeljövőbe”

Meleg, szép szavakkal beszélt *Kiss Zoltán*ról
Mint volt, s nagyra becsült kedvelt tanáráról.

Dr. Lisziewicz Antal

Voltak és vannak is olyan „csendes” társak
Akik nem feltűnők - úgymond – nem harsányak
Nem hívták fel mások figyelmét magukra,
Csak szépen, csendesen haladtak magukba’
Ilyen volt *Anti* is – bevallom *őszintén*

Nem emlékeztem rá és reám *ő szintén.*
A sok találkozás sem hozott úgy össze
Bennünket, - valami úgy jöhetett közbe –
De nagy kivétel volt ez a legutóbbi
A ötvenöt éves, ott történt valami.
A véletlen folytán összetalálkoztunk
- Mint az idegenek be is mutatkoztunk -
Kerékgyártó Gyurka, Lisziewicz Anti,
No, és szerénységem: épp egy másik *Anti*

Aztán kopogtatott a véletlen újra
Az internetet, a világhálót bújva
Nevére akadtam, ami nem egy cikkben
Jelenik meg: éppen *egyszázhetvenegyben*
És amit ott látok, az elkápráztató:
Sok eredmény, ami róla olvasható,
Számtalan találmány fémjelzi a nevét,
Mint a MOM optikai főkontruktőrét,
Nevéhez illesztve több díj, kitűntetés
Számunkra, számomra az se meglepetés
Hogy műszaki doktor és Állani-díjas, …
- Persze, nem meglepő, hogy ma már nyugdíjas

De van neki még más különös „érdem”-e:
Van egy lánya, s annak egy saját érdeme
A gyógyszervegyészet fontos területén …
- Hogy is fogalmazzam meg hirtelen ezt én?!
Ő talált fel egy új, különleges „tapasz”-t
Mellyel AIDS-eseknek nyújt gyógyító vigaszt.

Lukács Ottó

Volt egy évfolyamtárs, ki oly mélyre hatolt
Szép emlékeimbe, az *Lukács Ottó* volt
Igaz, hogy először csak az ELTE-n láttam,
De mondhatom: hamar barátjává váltam
Őáltala még egy kis „munka”-t is kaptam
Az akkor már nagyon kedvelt ”Mat. Lapok”-ban
A diákok beküdött megoldásait

Kellett szerkesztenünk, s „javítni” valamit
Hogyha néha-néha volt, hogy megkívánta
Egy-egy feladatnál tartalom, vagy minta.
Ez a fajta munka nagyon tetszett nékem
(mellesleg általa lett pár plusz fillérem!
S tudni vélt, hogy az efféle kis mellékes
Az ösztöndij mellé nem is oly „mellékes”)

De ettől fontosabb egyfajta „hozadék”:
Látókörömbe jött egy olyan nemzedék
Az akkor versenyző diákok köréből
Akik sokra vitték eme nemzedékből.
Kiknek „dolgozata” átment a kezemen
S ma ott látni őket az egyetemeken
Vagy más területen magas beosztásban …
- Vagy épp’ az MTA elnöki posztjában -

Még szorosabb kapcsot jelentett a „sereg”
- Hol az idő – bizony – nagyon lassan pereg -
Tudj’isten, valami soha sem volt rendben
- úgy hangulatilag – egy hadseregben sem
Kellemes emléket aligha hallani
Katona-időkről – ezt merem vallani.
Eseteink pedig mintha azt példáznák,
Kellemetlenségből több jutott mireánk.
Ottóval –többek közt – egy sátorban laktam,
Dolgainak szem- és fültanuja voltam

Egyszer egy izzasztó napon – ebéd táján
Verejték-foltokkal a gimnasztyorkáján,
Hat órán át tartó „alaki”-zás után
Álldogált ebédért - pont előttem - sután
Mire csajkájával a kondérhoz került
Majdhogy összecsuklott, annyira kimerült
Az ételkiosztó ezt nem szivlelhette
Kanalát vissza, a kondérba ejtette:
„Na, egy ember vigyázz! Irány a sor vége”
Azt hittük, hogy ezzel Ottónak is vége,
Ámde átvészelte e fricskát valahogy,

De a következőt – úgy látszott, hogy sehogy.
Az történt ugyanis, hogy e jámbor lélek
Levelet irt haza kedves szülőjének
Nyiltan panaszolva benne a rossz sorsot,
Hogyan törnek itt az orra alá borsot
A kiképzők – akár egy kis „tisztes fajta”
- És ami borzasztóbb, mulatnak is rajta. -
Hogy sohasem lehet kipihenni magunk
„*dög nehéz ágyuktól*” feszt fáradtak vagyunk!

Hanem a cenzúra, mire nem gondolt ő,
- Gondolkjunk csak bele anno ’52! -
Így számára ez még szomorúbb kaland volt
Levele egyből a parancsnoknál landolt
Ki nem késlekedett – naná, hogy nem - ezért
Fel is állitani tüstént a pellengért.
Kiváltképpen a „*dög nehéz ágyuk”* okán
Dörgedelmeskedett, az üvöltés fokán:
„Maga dögnek mondja ezt a csodás fegyvert
Mellyel a dicső hadsereg háborút nyert?
Amellyel hazánkat felszabaditotta,
És a boldog jövőnk utját megnyitotta,
A magáét is, hogy egyetemre járjon …
De erre nem méltó – ahogyan én látom.”

Már attól féltünk, hogy kirúgatja egyből
- mert hisz történt ilyen – irok is majd egyről.
De, nagy szerencsére, ez a baj nem érte,
- Ma már tudjuk, milyen kár lett volna érte
Nemcsak az egyéni boldogulásában,
Több területen is, szerte e hazában.
A népszerüsitő - és szakkönyvek sora
Jött ki keze alól, és tekintve kora
Új lehetőségét, ő előre lépett:
Alkalmazta rögtön a számitógépet.
E munkásságáért *Beke Manó díj*át
Úgy emlékszem, még *Hajós György*től vette át
Szakmai oldalon gyakran találkoztunk,
- Bár nem egyidőben – egy tanszéken voltunk

Közös területünk volt a könnyűipar
- Helyesebben talán: a „volt” könnyűipar(?)
De ami még külön figyelemre méltó
Ismert költő is volt – bizony – *Lukács Ottó*
Nem is akármilyen – ha a rangot nézem
- Hisz *Baranyi Ferenc* méltatta egy ízben
Épp negyedszázados költészete kapcsán
Majd a negyvenéves is követte aztán.
Hál'istennek, mind a kettőn ott lehettem
Sajnos, az utóbbin Ő már nagy betegen
A kórházból kapott arra kis „kimenő”-t
Hogy e szép ünnepen ünnepelhessük Őt.
Még ott dedikálta a *„Menekültlét”*-et,
Megtisztelt még egy diploma-emlékévet
- A negyvenediket, ülve, fájdalommal
- Sajnos, ott láthattam végső alkalommal.
Mennyi szépet és jót tehetett volna még
Ha nem szólitja el tőlünk Őt a nagy ég.

Moró Károly

Karcsi olyan tagja volt az évfolyamnak
Mint azok, kik emlékemben nyomot hagynak.
Különösen első évfolyamunk végén
A dobozi erdő „kigyakorolt”szélén
Együtt elszenvedett katonaidőből …
- '52 forró nyári idejéből -
Ma is előttem van a gimnasztyorkában,
Térképpel a hátán - izzadtság-rajzában.
Még jó, hogy mindössze egy hónapig tartott …
- Bár neki az idő kissé elhúzódott
Egy közbejött ételmérgezése miatt …
- De – hálisten nem lett kiesés emiatt -

Az egyetem után ő is - mint sok többi
frissen végzett tanár - vidéken kötött ki
Majd visszakerülve a tanítás-létra
Legalsó fokáról indult, hosszabb útra.
És csak '61-ben léphetett nagyobbat,
A diplomájához illően méltóbbat.

Budapest két híres gimnáziumában
Működött, előbb a jó *I. Istvánban*.
A legendás *Rácz János tanár úr* mellett
Fejlesztő munkában is fontos része lett.
Ámde nem ott lépett pályája csúcsára! …
- Az az *Apáczai* gimiben várt rája,
Ahol nem csak hagyományosan oktatott …
- ***Tanárjelölteket tanítni tanított!***

Ezt mintegy húsz évig, míg sorsa úgy hozta,
- Merthogy fenyegette egy súlyos probléma
Párja betegsége – így nyugdíjba vonult …
- Erőfeszítése így is a porba hullt!

Végül mint nyugdíjast újra az *Istvánban*
Találjuk. Szószerint én ott is találtam,
Azaz – pontosabban - a szomszédságában,
A szintén jóhírű *Teleki Blanká*ban,
Ahol éppen érettségin elnököltem …
- Egyszercsak ott látom a *Karcsi*t mellettem.
Kiderült, hogy neki ott is van munkája,
S ott is tisztelettel néznek fel reája.

Érdemei közül kiemelek egyet:
Olvasom a nevét (*Hódsági*é mellett,
Aki egykor lányom osztályfőnöke volt …
- Mellesleg még rám is nagy hatást gyakorolt)
Kitüntetett *„Istvános”* tanárok között …
- E hír nagy örömet nyújt mindenek fölött!
*Apáczai Csere János-díj*at kapni …
- Pesti zsargonban ez … hát bizony nem semmi -

Némethy Katalin

Némethy Kati is azok közül való
Akik már egyetemistaként oktató,
Oktatást segítő feladatot kaptak
Gyak-vezetők voltak, demonstrátorkodtak.
Hogy ha jól emlékszem, Kati *Hajós-tárgyból*
- Remélem, kijavít, ha valami másból –

És hogy mindezt tette már másodévesen …
- Én így emlékszem rá. – Lehet, hogy tévesen?

De az, hogy mi történt a diploma óta?
- Jellemző lehet rá, és hát mindnyájunkra -
Nem sokat hallottunk, tudhattunk egymásról,
- kiváltképp nem sokat egymás munkájáról.
Esetleg csak szűkebb baráti körökben,
Vagy talán még szűkebb szakmai berkekben.
De úgy általában nagy - évfolyam-szinten
Nem igen jutott el egymáshoz sok minden.
Nem is találkoztunk huszonöt éven át
Ez emlékeinken is ott hagyta nyomát.
Ez még természetes is, egyfelől nézve:

Az alkotó korszak első tíz-húsz éve
Az *alapozásé*, szerencsés esetben
A *beérkezésé*, de minden esetben
A leggyümölcsözőbb kora az emberek…
- Ámde a jó gyümölcs hosszasan érik meg,
Sok munkát igényel, míg „piac”-ra kerül
S netán az alkotójára is fény derül.

Némethy Katalin „gyümölcsös kert”-jéből
Sok jó, hasznos gyümölcs jött ki eredményül.
Hasonló eredményről már szóltam itten:
Középiskolában, de nem *„közép-szinten”*
Alkotott valami nagyon-nagyot ő is
- Fokról-fokra érte az elismerés is.
Nem sorolom, milyen *Dij*-ak egész sora …
- A *„Rácz Tanár Úr-díj”* rajtuk a korona.
Ebben is az internet volt segítségem…
- Katira – röviden - én így emlékezem.

De az emlékezés nem egyforma, - lám-lám –
Ő azt vallotta, hogy nem emlékszik én rám.
Ezen - persze – nem is lehet csodálkozni !
- Indoklására sok okot lehet hozni.
Én a legnagyobbat – sajnos – abban látom,

Más lett a többié, s más a én világom!
Engem a sors egy „zárt közeg”-be vitt bele
Melynek – közismerten – hadsereg s neve.
Oda *új* ismeret *be* mehetett, *ki* nem!
E tényt megsérteni nem merte senki sem.
Fenyítés járt annak, aki ezt megszegte,
Netán valahol „kint” magát elfecsegte
Korlátok közzé zárt volt a publikálás
S minden rendű-rangú kül-kapcsolat tartás.
Keményen őrködött ezen a „Rend Ura”
Eszközként segített néki a cenzúra.

Ma tán el sem hiszi senki emberfia
Hogy volt ilyen világ nálunk is valaha
Pedig nem is régen, még a mi időnkben…
- Nekem majdnem végig az aktív időmben.
De tanúsíthatná még egy néhány szócska
Ha még beszélhetne szegény *Tomkó Jóska,*
Vagy egy másik Jóska*, a „Kamondi bácsi”*
(Persze, ha volna rá valaki kíváncsi)
S még ide irható: *Balatoni János,*
- Akiknek hát nem sok adata nyilvános
Az évfolyamtársak közül csak ők hárman
Voltak – rajtam kívül - hadsereg-témában.

*Némethy Kati*ra
Kissé visszatérve:
Már csak a szomorú
hír jön a végére.
A hosszú, termékeny
és áldásos élet
E pársoros hirrel
immár a múlté lett.
Már csak szép emléke
munkálhat szívünkben …

„...közülünk senki senki sem él önmagának,
és senki sem hal meg önmagának;
mert ha élünk, az Úrnak élünk,
az Úrnak halunk meg..."
(Római levél 14,6-8)

Megrendülve tudatjuk, hogy
KATI NÉNI
(Némethy Katalin matematikatanár)
2013. október 21-én
váratlanul és csendesen eltávozott
a földi létből.
Kívánságának megfelelően
igyekeztünk csendesen elbúcsúztatni
a Farkasréti temetőben
2013. november 7-én.

"Fáklya volt kezemben
és mindenki látni akart annak fényinél."
(Móricz Zsigmond)

Szeretteinek szűkebb köre.

- ***Kedves Kati*** társunk: ***Nyugodjál békében!***

***

Dr. Petrás István

Egy szolid, halkszavú fiú áll előttem
Ha emlékem róla felelevenítem,
Ahogy menetelünk a „gyakorló” pályán
Izzadság-térképpel a gimnasztyorkáján
És mindez *Doboz*-on, a nagyerdő szélén …
- ’52 forró nyarának közepén.
Az egyetemen is gyakran láttuk egymást
Több, közös órát és közös előadást
Hallgattunk évekig együtt rendszeresen,
Persze, külön-külön is – természetesen –
Hisz’, mi mat-fizesek voltunk, s fiz-matosok,
Ő és még több társunk pedig alk-matosok.
A diploma után megszünt közös utunk
- Ilyenkor mindnyájan más-más felé futunk –
Hosszú éveken át így őt sem láthattam …
Közben ledoktorált, amint azt megtudtam.
Ezzel ő is többet tett, mint sokan mások
Egyszerű, bár fontos alapdiplomások.
Hogy később mnegtudtam: első munkahelye
Az FM volt, onnan ment az EMG-be,
Végül egy-két kisebb kitérése után
A SZÁMALK maradt meg munkahelynek csupán.
Onnan ment nyugdíjbat - tisztes kort elérve -
Méltó öregséget, nyugalmat remélve.
Kívánom számára, hogy mindez meglegyen
És környezetében sok örömöt tegyen.

* * *

Szentes Ottokár

Egy sima arc, tiszta, érdeklő tekintet
Ami első percben ő rá emlékeztet.
Amint próbálgatom régről idehozni,
Jellemző alakját ide „gravirozni”:
Szolid külső mellett még szolidabb belső
Ez volt akkoriban rá a főjellemző,
Ez a végzés után sem igen változott …
- Lehet, hogy más jó vonással gyarapodott.

Sajnos, végzés után úgy szét ment az utunk,
Épp huszonöt évig nem is találkoztunk,
Akkor viszont – hála az *Ivanyo*séknak –
Összejöttünk Pesten – és így lett egy szép nap.
A *New York Kávéház* patinás termében …
- De erről már szóltam, vagy még szólok éppen –
Most csak azt szeretném, hogy bejöjjön nékem
Ami *Ottokárral* esett meg és vélem.
Egymás újra látása kis zavart keltett
- Talán nagyobbat is, mint vélni lehetett –
Titkon találgattuk, vajon ki kicsoda?
- Huszonöt év után ez tán nem is csoda –
Részemre legnagyobb gondot jelentette
Ottokár szakállas, *profos* kinézete.
Az volt a szerencsém ő szólalt meg előbb
S rögtön régi arcát láttam magam előtt.
A nagy szakáll mintha egyből lement volna
- Mintha hozzám az ifjú *Ottokár* szólna –
Fájó szívvel vettem nem rég tudomásul
Hogy az életéhez milyen sok baj társul,
De hiszem, meggyógyul, s még lesz „örömrésze”, …
- Például ősszel, a ***gyémántoklevél***be’.

* * *

De – sajnos - nem így lett. Döbbenet ereje
Rázott meg egy nappal e nagy naphoz érve ,
Kis levélkét kaptam a feleségétől …
- Aznap vált meg éppen a szeretett férjtől.
Borzasztó volt látni a nevét a széken,
Mely gazdátlan maradt e várt ünnepségen.

* * *

A szép oklevélért így *Ottokár* helyett
Az átadó elé *Ákos anya* lépett.

* * *

Szikra Margit

Szikra Margit (később Kelemen Lászlóné)
- Igen változatos pályakép az övé -
Már a kezdetnél is döntenie kellett

Tanítóképző, vagy az egyetem mellett
Döntson-e? Ő döntött – ELTE-t választotta
Tanulmányait a TTK-n folytatta,
Ahol végtére is *fiz-mato*ként végzett …
- Aztán őt is vidékre vitte a végzet.
Így Hatvanba került – talán a „Bajza”-ba
De csak három évig volt ott valójába’
Mert sikerült Pestre visszakerülnie,
S volt iskolájában elhelyezkednie.
Ám ez sem volt néki kellő *„életteres”*
Átment a *László*-ba – az lett a végleges.
Ott *Pálmay Lóránt* és neje *Ildikó*
Társasága lett a számára biztató.
Élvezet hallgatni, ahogy erről beszél.
Ars poétikája: *A szeretet a cél!*
„Szeret tanítani” - Ezt nem csak ő mondja,
Ezt az üzenetet a léghullám hordja.
És érdekli őt a társasági élet:
Neki köszönhetjük – többek közt – e képet
Remélem, róla is többet tudunk ennél,
Ha találkozunk ***a Gyémántoklevél***nél.
(Kép a könyv végén)

Telbisz Ferenc

*Telbis*zről azt tudni – annak híre járja:
Ő a magyar internet előfutárja
(Legalábbis így van benn a tudatomban
Mióta a téma után kutakodtam,
Egy előadáson vettem részt egyébként
Hol az internetet népszerűsítették
- Nem kis büszkeséggel olvastam – középen
Telbisz Feri nevét egy vetített képen)

Szomorú apropó is füz a nevéhez!
És ***Marikáéhoz!*** – Fájdalmas emlék ez!
Nekünk is - egykori évfolyamtársaknak -
- Akik a végbúcsú részesei voltak -
Hát még milyen lehet ***Lajos***nak(?!), mondható

A mi számunkra az még fel sem fogható.
Feri - mint munkatárs – mondott búcsúztatót,
- Fájdalom, azóta egy búcsú ***róla*** szólt.
Néha mondjuk azt: *a sors iróniája*
Telbiszre gondolva, nagyon illik rája!
Ő, kinek tán legfőbb műve az *interne*t
- Csak az *internet*ről tudtam meg, hogy ***elment.***

* * *

Ámde Telbisz Feri több szót is érdemel!
Rövid „vallomás”-át én azzal értem el,
Hogy ’95-ben végeztem filmezést …
- Négy szép gyermekéről is tett ott említést.
Nyomukba szegődtem, s már azt is megtudtam:
Közülük kettőnek már Ph.D-je van!
Egyik biológus. Ő a
Telbisz Ágnes
- Feladatköreit vonzza, mint a mágnes –
Itt van például a *Doktori Iskola,*
És az ezzel járó feladatok sora.

A második gyermek – ő a
Telbisz Tamás
Követte az apát – bár a szakpárja más –
S halad következetesen a ranglétrán
Mára már adjunktus – mondom, csak úgy spontán –
De biztos nem hordja sokáig e címet …
- És nem csak azért, mert ez adja a rímet.

* * *

Szóval *Feri* barátunk se élt hiában …
- Befektetést is tett a „jövőbe” – „mában”
Hagyatéka több, mint egy szellemi termék …
- Kár, hogy nem látja már – bár itt lehetne még.

* * *

Tomkó és Kamondi

E két József neve figyelemre méltó!
Munkatársamként is megilleti pár szó
Őket, különösen a ***Kamondi Jóskát,***...
- Egy tanszéken voltunk együtt éveken át

Ő, mint operátor a MINSZK-22-n,
Én, mint programozó – e témában kezdőn -
Ami természetes, hisz' új szakma lévén
Kezdő volt mindenki, lévén ifjú, vagy „vén"
Szó, mi szó, mi ketten már nem voltunk ifjak
De új feladatra is elhivatottak.
A gyakorlatin *ő*, elméleti részen
Az új teendőkre *én* állottam készen
Kell egy pár szót szólnom a háttérről. Ácsi
- Persze, ha akad rá valaki kíváncsi -
Amin mi dolgoztunk, katonai téma
Így mindent jellemzett holmi kötött séma.
No, de erre már épp' az imént céloztam …
- *Némethy Kati*nál ezt már szóba hoztam.

Dr. Tomkó József

Tomkó Jóskával a sors úgy hozott össze,
Hogy megjelent nálunk egyszer munka közbe'
Mint afféle *ad hoc* munkacsoport tagja,
S számítógépünket birtokába kapta.
Ha ő dolgozott a MINSZK-22-esen
Nem tartózkodhatott odabent senki sem.
(Előbb már utaltam a nagy titkosságra,
Ami jellemző volt a katonaságra)
Mellesleg katona volt épp akkoriban
Így hát parancsra tett mindent és titokban

Tovább is figyeltem alkotó pályáját
- már csak interneten tehettem ezt, így hát
Neki veselkedtem a nagy keresésnek
S meg is örülhettem a szép eredménynek
- Tanársegéd Pesten egy BME tanszéken,
- MTA SZTAKI-nál folytatta egy széken, -
- Majd a KLTE-nek lett előbb docense
Rá a Matek-tanszék tanszékvezetője.
Munkatársa lett a *Szteklov Intézet*nek
Útjai a *LOMONOSZOV*-ig vezetnek
Tudományos létrán meg kandidátusig …
- Kár, hogy nem juthatott még magasabb fokig!

Ezt a nagy ívelést vagy meg sokallotta,
Vagy megirigyelte a sors, - ki tudhatta?
Csak ötvennyolc évet méretett számára
Az „Életkimérő”, az Élet gazdája.
(És hogy mindez miből volt kiolvasható?
- *Magyar Életrajzi Lexikon*ból való)

Tóth Ferenc

Ide kívánkozik *Tóth Feri* neve is.
Első sorban azért, talán, mert *Egressy*-s
De főleg azért, mert ő is azok közt van
- mint az évfolyamtársak közt igen sokan -
Akik – túl azon, hogy „csak” a munkájukat
Végzik - gyarapítják tanult szakmájukat.
Ő a fizikába ásta bele magát,
S vitte magas szintre hosszú éveken át
Így őt a Vezetés hamar kiemelte,
S Pesten a fizikát ő „szakfelügyelte”
Iskolatársam is volt ő nekem Pesten,
A híres, patinás újpesti „*Könyves”*-ben
(Ma is tanúskodhat erről az a tabló
Mely az interneten ma is meglátható)

Ferivel többször is összefutott utunk.
Főleg a kezdetben gyakran találkoztunk
Egyre jól emlékszem – épp’ rossz passzban voltam,
S azt hiszem, hogy rossz benyomást gyakoroltam,
Újra-kezdés előtt az ilyen megeshet!
- Hála jó Sorsomnak: az gyorsan el is ment.
Egyszer pedig – úgymond – majdnem találkoztunk
Azt hiszem, mindketten nyugdíjasok voltunk
- Afféle „nyugtalan” nyugdíjas emberek
Kiknek dolog nélkül az élet nem pereg
Hirdetésre mentem egy gimnáziumba
- Megízlelni újra milyen is a „munka”.
Azzal kezdték, hogy van már egy nyugdíjasuk,
A *Tóth Feri* bácsi, de óra is van sok,
Ketten el is vállalhatnánk az egészet …
- De valahogy mégsem ezt hozta a végzet.

Tóth Imre

Az évfolyamunkon két *Tóth Imre* is volt,
Közülük az egyik „aranydiplomázott”
Sajnos, csak a névből nem tudni, hogy melyik
Csoportunkban is volt közülük az egyik.
Arra emlékezem, amelyik *Hajós*nál
Hallgató korában *„Num.graf”*-ot demonstrál
Furcsa módon éppen a mi csoportunkban …
- Meg is lep bennünket, amikor betoppan.

Ő az elsők között változtatott irányt
Hamar érdeklődött a technika iránt.
Eredményt is hozott korán törekvése
A KFKI-ben többek vezetése
Lett rábízva, köztük néhány évfolyamtárs …
- Szép hangon beszéltek róla – az nem vitás.
Egyszer sikerült őt látnom a tévében …
- Zsűritag volt talán, vagy elnökölt éppen (?)
Egy számítástechnikai vetélkedőn,
Aztán hallhattuk, hogy szépen emelkedőn
Haladt a pályája föl: igazgatóig …
- Az is lehet, hogy vezérigazgatóig.

Dr. Varga Lajos

Dr Varga Lajos pályája meglepő
- Legalábbis nekem – kissé töprengtető.
Az egyetem után ritkán találkoztunk,
Egymás pályájáról szinte nem is tudtunk.
Az övéről annyit: Székesfehérvárra
Szerződött. Ott lett egy gimi új tanára.
(Ezt már az internet mondogatja nékem,
Mivel kevés róla közvetlen emlékem)
De egy ciklus után – azaz négy év múlva –
Budapestre vissza hozta őt az útja.
Itt jó hosszú időt az OPI-nál töltött …
- Előbb annak az elődjéhez szegődött –
Közben ismeretét folyton bővítette,
Fizika-oktatás módszertanát tette
Kutató-munkájának a cetrumába ...

- Huszonhét könyv, jegyzet jött ennek nyomába,
És száznál is több cikk folyóiratokban …
- Ez bizony nem semmi!- S nem maradt titokban.

Jártam azok után, akik doktoráltak …
- vagy más tudományos eredményt csináltak –
S az első meglepő, hogy őt hol találtam(?)
- Ott, ahol magam is szolgálatban álltam …
Az új Óbudai Egyetem docense!
- Akárcsak jómagam – nyugdíjas keretbe'

Hogy „Kicsi a világ" az nem kifejezés
Szinte sokkolóan hat a felismerés
Mármint az, hogy hogy nem is ismertünk egymásra?...
- Ez már szinte szégyen arcmemóriánkra.

Szóval *Varga Lajos* is azok között van
Akik nem álltak le azon pillanatban,
Mikor a diplomát a kezükbe vették …
- Egyetemünk jó hírét öregbítették.
Nem ok nélkül írta Fuchs professzor nem rég:
Örül, hogy közülünk „sokan sokra vitték"
Én meg annak is hogy gyémántoklevélnek
Örühetünk Lajossal – amit remélek.

„Pályaelhagyók"

Pályaelhagyóknak mondanám azokat,
Kik nem gyakorolják tanult szakmájukat,
Vagy ha gyakorolják is, ámde nem abban
Váltak hiresekké, hanem más dologban
Akik – mondjuk - Isten szolgáivá váltak
- Úgy válva hasznára e bűnos világnak -
Ílyen *Brückner Ákos*, no és *Pásztor Győző*
Vagy amint megtudtuk később: *Pollner Jenő*

Pályaelhagyó lett *Maróti Lajos* is

Ő drámaírásban lett hires ugyanis.
Szerintem *Haág Ervin* is annak mondható
Ő úgy vált hiressé, mint magyar sakkozó.
És pályaelhagyó lett *Mák András*ból is.
- Róla esett pár szó a *Bankett* során is –
De az még nem látszott akkor véglegesnek,
Hogy tanári pályáját elhagyja végleg.
Hogy hamar felváltja azt azonnal mással:
A rendőri munka vagy tán hivatással.
De hát így választott, ez lett a végleges …
- Később hire jött, hogy *rendőr alazredes*

És ide sorolnám *Kerékgyártó György*öt
Aki pár év után gyorsan aképp döntött,
Hogy programozóként folytatja pályáját
Persze, nem tagadva meg ezzel szakmáját,
Mint matematikus tovább is művelte …
- Sőt a gyakorlatban magasra emelte.
De mint pedagógus inkább nem folytatta …
- Része volt annak is ebben, hogy nem kapta
Az őt megillető színvonalú helyet:
Csak egy általánost – gimnázium helyett.
S talán ez vezette ama döntését is,
Hogy szerencsét próbál másutt, külhonban is
’68-ban meg is lépte ezt a lépést,
Fiatal házasként feltéve a kérdést:
Érdemes-e annak hazafinak lenni
Akit hazájában nem becsülnek? Menni
És menni kell innen! Menni akárhova ! …
- Reménnyel töltötte el őt Amerika.
Bár *Fekete Anti* nem pályaelhagyó,
Azért tenném ide, mert országelhagyó
Legalábbis az volt abban az időben
Mikor erre mód, de veszély is volt bőven.

Brückner Ákos Előd

*Brückner Ákos*ról sok szép, s jó jut eszembe.
- Bizony, igen számos tan-társunkkal szembe’-

Ő mindig jelen volt, aligha hiányzott,
Magatartásában semmit sem hibázott
Mindig szorgalmasan, folytatólagosan
Tanult, és készült a vizsgákra – okosan! –
Nem tett különbséget a tantárgyak között,
Nem volt soha, semmi, amin megütközött,
Pedig arra bőven lett volna alkalom,
Neki különösen – ahogy ma gondolom -
Próbált minden tárgyat nagy' komolyan venni,
Minden követelménynek eleget tenni,
Pedig biztosan volt olyan tárgy, mit soha
Nem kedvelt, és önként nem választott volna ,
(Azt, az ateista világszemléletet,
Amit az az „új kor" tanított, hirdetett,
És még folytatható is talán ez a sor.
De betudta annak – ilyen volt az a kor)
- Tudta, hogy nem lehet másképpen diploma.
Így nem berzenkedett, semmi ellen, soha
Le is diplomázott, aztán gondolt egyet
- hogy mondani szokás: nagyot és merészet –
Jócskán átpásztázta az élet terepét
S megtalálta benne az ő új szerepét:
Jól titkolt szándéka végtére kiderült
- Igaz, ez további nyolc évébe került -
De ezt – én úgy sejtem – nemigen sajnálja,
- Egy kis kitérővel lett Isten szolgája

A pályakezdést itt be is fejezhetném,
Hogyha nem izgatna folyton a körülmény
Amiben, s ahogyan a dolgok történtek,
Azokkal, kik abban az időben éltek.
Kiváltképp azokkal, akik többre vágytak
Netán magas, fontos posztokra pályáztak,
Vagy csak egyszerűen egyetemre mentek …
- Azok nagyon hamar „célszemély"-ek lettek.
Folytonos figyelés, gyakori besúgás
Áldozataivá válhattak – nem vitás.

Köztudott, hogy a „Rend" nem nézte jó szemmel,

Ha nem értett egyet mindenki, mindennel,
Szemináriumon hogyha más elven volt,
Ha más választ adott - vagy ha semmit sem szólt(!)
Gyakorta hangzott el – hallottam nem egyszer -
„Mi az, az elvtársnak nem tetszik a rendszer?”
Az emberek már-már egymástól is féltek,
Bárhol és bármiről nemigen beszéltek
Idegenek előtt – gyermekek előtt sem -
Hiszen nem riadtak vissza még attól sem,
A rendszer „őrei”, - mert voltak ilyenek -
Hogy a gyermekektől kérdezősködjenek.
A kis ártatlanok pedig nem tudhatták,
Hogy a felnőtteket bajba sodorhatták.

Az emberek már-már egymást is figyelték
Sőt, mitöbb, bármiért fel is jelenthették
Azok, kik, titokban abban reménykedtek,
Hogy a hatalom majd „megfizeti” őket.
Így hát bizony nagy volt a többség félelme
- nem volt törvény az „ártatlanság vélelme”
Bármit mondtak azok, akiket „bevittek”
- Ott egy névtelen levélnek jobban hittek.

Egy nagy „közellenség” volt a vallásosság,
A „klerikalizmus”, az egyház, a papság
Kiváltképpen a „fordulat éve” után
(Negyvennyolc és negyvenkilenc fordulatán)

Magam is ismertem papot, kit elvittek,
Kit hamis vádakkal ellenségnek hittek
(Ha csak hitték volna, tán nem lett volna baj,
De el is itélték! – Nem szabadult hamar.)

Ismert volt Újpesten egy olyan epizód,
Lopással vádoltak meg egy harangozót
De nem csak lopással – fegyver-elrejtéssel!!!
- Ami majdnem együtt járt a fejvesztéssel!
Hogy nem épp így történt, az volt a „megmentő”,
Hogy a saját fia volt a feljelentő.

Így - „méltányosságból” - „csak” hat évet kapott,
Pedig az is hamis vád volt, hogy ő lopott.
(Hiszen a valóság mint később kiderült
- És e tényt bizonyítani is sikerült :–
A fiú ellopta a templom kasszáját,
Alapos gyanuba keverven így apját,
És hogy az ő bűne nehogy kiderüljön
Tett érte, hogy apja börtönbe kerüljön,
Sőt gaztettet is tett! - Mi jutott eszébe?!
- Egy fegyvert rejtett el a ház ereszébe,
Amit meg is talált a „nyomozó ember”
Persze, s indulhatott a koncepciós per.)

Ilyen „kis ügyek”-nek se szeri, se száma
- A „nagy ügyek”-et itt nem is veszem számba!
Apor Vilmos ügye, vagy a *Mindszentyé,*
Majd *Grősz József* pere – ki ne ismerhetné. -
De a „kisebb” ügyek napirenden voltak
Vallásosság miatt sokakat zaklattak.
Csupán énnékem volt ily’ ügyem vagy ötször,
- Ha belegondolok, de lehet hogy többször -
Ám ezeket sincs itt célom részletezni,
Gondolom, hogy ilyent más is tudna tenni
Más-más konkrétsággal, egyazon lényeggel
- Tény, hogy nem élhetett nyugodtan az ember.

De ha valakiről még azt is sejthették
Netán papnak készül, azt aztán üldözték!
- Megpróbáltak mindent az útjába tenni
Először „szép szóval” visszatériteni,
Aztán csábítással és ígérgetéssel,
Hogyha az nem vált be, hát fenyegetéssel
Mint a sógoromnál, aki ötvennégyben
Döntött úgy, hogy pap lesz, - bármi is történjen -
Valósággal rá szálltak és családjára
Gyúrták, agitálták: menjen más pályára
Megígérték néki: bárhová felveszik,
Ha lemond arról, hogy papnak jelentkezik.
Jelentkezzen Pestre, Pécsre, vagy bárhova

- Akárcsak Moszkvába: a Lomonoszovra,
De ha papi célja mellett mégis kitart
Azzal családjának okozhat nagy vihart
„Tudjuk, hogy a húga orvos akar lenni
Ne is próbálkozzon, abból nem lesz semmi”
És sajnos nem is lett. De meglett a bosszú!
Ment az egyetemre a levél – egy hosszú -
Benne a „lényeg”-gel – persze, névtelenül
(hogy ki írta, később mégiscsak kiderül)
Lényeg, hogy *„a lány nem megfelelő káder,*
Egy bátyja disszidált, a másik nem állt el
Attól, hogy pap legyen, apja meg oktató
Volt a leventében, - nem támogatható!
Ne lehessen orvos, utasítsák vissza!”

- hiába a remek felvételi vizsga!!!
De a célját *sógor* mégiscsak elérte
- Kétezertízben volt az *aranymiséje.*
(Húga is elérte – igaz másik fronton -
Nehezen haladva a csalódott uton)

És – ki ne hagyjam már – elérte *Ákos* is
Bármilyen rögös volt és fáradtságos is
választott útja az Úr szolgálatához …
- Áldásos, szép pályán jutott el a mához.
És már ő is túl van az aranymiséjén ….
- Éppen két éve volt február elején.
E *link*en meg lehet győződni felőle:
Brückner Ákos Előd O.Cist Aranymiséje

Most pedig egy közös ünnep előtt állunk:
Szeptemberi *gyémánt-diplománkra* várunk
Hiszem, *Ákossal* is együtt örülhetünk…
- Köszönve Istennek, hogy megadta nekünk.

Pásztor Győző

Pásztor Győző szintén az Úr szolgája lett,
Róla sem sejtettük, hogy mi célt rejteget.

A sajtó – kis tulzás – nevével volt tele,
S általa lett ismert *Dabas-Sári* neve,
S amit ő maga írt – benne van egy könyvben,
Mit magával hozott még kilencvenötben.
Így közismertté vált az, hogy valósággal
Egy háborút vivott a nagy hatósággal.

Hát, így áll előttem a jó *Pásztor Győző*,
Sok gonddal és harccal, de ***Jó pásztor! Győz ő!***
Ne legyen meglepő, hogy róla röviden
Írok, de érvényes ő reá is minden
Amit *Ákos* kapcsán az imént leírtam
a pappá válási sorssal kapcsolatban.
Annyit azért mégis illik hozzátennem:
- Internetnek hála – nem kell messze mennem -
Később kanonok lett egy kis idő múltán,
Majd, vagy harminc éves dabasi lét után
Ő is elérkezett az Aranymiséig
- Gyönyörű szertartás kísérte ezt végig.
Ha a kurzor itt az alábbi linkre megy:
Aranymise Dabas – 2011
Személyesen is meggyőződhet felőle
- és sok lelki kincset meríthet belőle.
az, aki e lépést végül is megteszi …
- és ama kincseket szívesen is veszi.

Pollner Jenő

Egy találkozónkon – amelyről film is lett –
Arról adott számot, hogy ő később végzett
Pontosan egy évvel – azaz ’56-ban –
Erről tanuskodik a kétezer-hatban
Átvett - 50 éves – *Aranydilplomája …*
- de – sajnos – nem kerül sor a *Gyémánt*jára!

Amikor ezügyben telefonálgattam
Csak egy ott lévő hölgy szavait hallhattam
A *Pollner Jenőnét* gondozó asszonyét …
- Meg tudtam, hogy *Jenőt* tavaly eltemették. –

Pár nap múltán *Jenő* fiával beszéltem
- Lehet, hogy *Péter*rel? – mert utánanéztem
Elmondása szerint – az ELTE-n működik
Egy *Pollner Péter* úr – lehet: pont ő az itt?
Remélem, hogy ő az – és akkor mondható:
Jenő élete sem volt hiábavaló,
Hagyott maga helyett oly' méltó valakit
Aki tovább is vitt utána valamit.
Öröm, hogy sikeres volt ráismerésem
Azóta közeledésben is volt részem
S mivelhogy TTK-s, így „saját jog"-on is
Helye van e könyvben, essen szó róla is.

Maróti Lajos

Maróti Lajos is pályaelhagyó lett …
- Sőt már előtte is az volt, hogy tanár lett –
Ugyanis előbb már *Bencés szertetes*ként
Szolgált egy pár évet, aminek egyébként
Az vetette végét, hogy '49-ben
Feloszlatás lett a *Szerzetes Rendek*ben
És kiűzték őket a *Kolostorok*ból,
Úgy fenyegetőzve, hogy aki nem mozdul
Vagy netán ellenáll, azt börtönbe zárják
Ahol bizony őket nehéz idők várják
De valami módon egyezség jött létre.
Így bent maradhattak bizonyos időre.
Ám így sem tartott ez csupán egy-két évig.
A rossz nyelvek szerint azért se ment végig,
Merthogy a *Kolostor feljebb valóinak*
Valami nem tetszett abban, hogy az ifjak
Nem olyan szolidak, nem alázatosak.
Leginkább *Maróti*t nem tartották jónak
Vagy egyszerűen csak – nem odavalónak.

Tehát ő is az Úr szolgálatába állt,
De az Úr – számára – másik utat talált.
Lajos '51-ben elhagyta a Rendet,

- Azazhogy körötte csináltak új rendet -
A személyét „aggályos”-nak tekintette
- a rossz nyelvek szerint a szűrét kitette
Egy ottani *„Horger”*, mint *József Attilát*,
(- Kinek később Lajos elnyerte a *Díj*-ját
De ne vágjak már így a dolgok elébe
Még csak itt járunk a kezdet közelébe’)
Szóval, abbahagyta a *teológiát*
Inkább olvasgatta a *geológiát*
(Hogy mi a különbség e két fogalom közt?
- Mondja egy kolléga: mint az *Ég* és *Föld* közt)
A *matematika* és *fizika* mellett,
Mi által négy évre évfolyamtársunk lett.

Végzés után kap egy fizikusi állást
Keresi, kutatja ott a járműgyártást
De számára ez nem volt kielégítő,
Hat év próbálkozás sem volt elég idő
E különös munka megszeretéséhez
Több hajlamot érez a betűvetéshez.
Így másodízben is pályaelhagyó lesz
Vakmerően bizik abban, hogy így jót tesz
És végső pályáját hamar meg is leli,
További életét csak annak szenteli.

Verses kötetei sorra útrakelnek,
Mint az, hogy *Villózó fények énekelnek*
Avagy a *Pantomim,* meg a *Tücsök Tóni*
- Hogy tudott ily’ sokat a papirra róni
Ilyen rövid idő leforgása alatt,
Úgy, hogy regényekre, drámákra is maradt(?)
Péld’ul *Az utolsó utáni éjszaka*
- Mit a Nemzetiben láthattunk valaha,
Majd jött a többi mű: *Az állam, Kolostor,*
*Kettős kötésben,*s *A világtalan* a sor;
És megjelent *A Parnasszus horizontja …*
- Lehet, ez emelte Őt a horizontra(?)
Nem feledkezvén meg a fizikus multról
Esszét írt *Einsteinről*, azután *Max Plankról*

Végül *Liszt Ferencről* – ez könyvtáram éke
- És egy évfolyamtárs szomorú emléke,
Mert sajnos csak emlék, nem is tudom azt ma,
Hogy mi ártott néki: gyermekkori asztma,
Vagy más baj vitte el – élete teljében,
Alig ötvenkettedik esztendejében.
Akad azért ebben némi vigasztaló:
Rövid földi léte sem hiábavaló
Sokat hagyott reánk ebbe a kis honban
- Neve ott diszeleg egy *Nagy Lexikon*ban.

Haág Ervin

Nem tudom, hogy miért, valahogy úgy érzem,
Őt is pályaelhagyóként kell, hogy nézzem
Persze, ez csupán csak oly' vonatkozásban
Hogy hasonlóképpen ő sem a szakmában
Hanem a sakkozás terén vált hiressé,
- ha jól tudom nemzetközi nagymesterré
Haág Ervin – mint tudjuk – alk.matosként végzett,
Ide kívánkozik egy kis kor-idézet:
Ilyen szakos képzés csak pár éve volt még,
Helyét és szerepét még alig ismerték,
Az ipar sem volt még felkészülve erre
„Mit is biznánk rá egy ilyen szakemberre"
Így az álláskérdés, az elhelyezkedés
Volt sokak számára a legnagyobb kérdés.
Kétségeik között még ilyet is mondtak:
„Mennyivel jobb nektek, tanárszakosoknak
A tanárt keresik, várják az iskolák,
De mi nem is tudjuk, kik várhatnak miránk?"

Valami hirverés mégiscsak lehetett
Az „új szakma" körül - valahogy elterjedt -
Főként néhány nagyobb állami üzemben
Volt ez észlelhető (– bár nem nagy ütemben -)
Kiknek vezetői már valamit tudtak
Olyan módszerekről, amelyek már hoztak
Látható növekedést a termelésben;
Javulást a döntés-előkészítésben;

És biztak benne, hogy eme szakemberek
Bővebben ismernek ilyen módszereket,
Érdemes lesz tehát őket alkalmazni
Tudnak is számukra feladatot szabni.

Ám többször hallottam olyan esetekről,
Ahol a vezetés ilyen módszerekről
Mégcsak nem is hallott, mégis úgy döntött, hogy
Kér ilyen szakembert – majdcsak lesz valahogy(?)
Mondhatnám: egyfajta státusz-szimbolumként
Mint az orkán-kabát, nylon-cuccok, tévék.
Szinte előttem van, miként is töprengtek:
„Ha már másoknak van, kérjünk mi is egyet
Hadd lássák, hogy a korral mi is haladunk
És a végén pedig még jól is járhatunk”

Egyszóval valahogy csak elhelyezkedtek
- A legtöbben – persze – nagyüzembe mentek,
No, és már meglévő kutatóhelyekre:
- A KFKI-ba, a Mat. Intézetbe …
Az ilyen helyeknek örülhettek jobban!
A magas végzettséggel kellő szinkronban
Volt a feladat is, a végzendő munka
Érdekes lehetett, tán senki se unta

Ám olyan példát is lehetett hallani,
Hogy – úgy szólván – sértő és „rangon aluli”
Feladatot kaptak, mint *bérelszámoló,*
Anyagnyilvántartó - vagy ehhez hasonló.

Haág Ervin a Pamutiparban *kap állást,*
- Azt épp’ nem mondhatnám: favágást, *kapálást,*
De holmi ilyenekre emlékeztetőt,
Nem valami szellemi megerőltetőt.
El is panaszolta az esetet nékem,
- Mikor találkozott a gyár előtt vélem -
Ami meg sem lepett, nem is csodálkoztam,
- Az egyetem előtt én is ott dogoztam
És bár nem ugyanaz volt a beosztásom

Szellemi munkákra volt kis „rálátásom”
Be akartak tenni bérelszámolónak
Persze, nem tartottam sikeresnek, jónak,
Pláne, mikor mondták, hogy mi a feltétel:
„És az elvtárs tud számolni a logarléccel?”
- Hatodik gimista voltam az estiben -
Válaszom, persze : „Nem! - *De anélkül IGEN!”*
Ámde vajon felfogták-e azt, ép ésszel:
Bérszámfejtés aligha megy logarléccel.
Sokkal több esetben kell ott összeadni, …
- Ahhoz logarlécet nem tud alkalmazni.

Valamivel később azt is megtudhattam,
Szebb feladatot is kapott Ervin ottan,
S jó szívvel emlékszik arra a tíz évre
Amit ott töltött el – mindent egybevéve.
Most pedig ő is a *gyémánt*-jára készül,
- Bár e dolog nála kissé kiegészül
Mivel – mint alk-matos – egy évvel későbben
Részesülhet ő e rangos eseményben,
De kívánom szívből, hogy ő is átvegye,
És szép eredményei közé betegye.

Országelhagyók

Vannak, akik később nem e szép hazában
Gyarapodtak tovább hírben és tudásban
Ki-ki ama céllal, hogy azt hazahozzák
A haza javára tovább is fokozzák.
De van, kit a sorsa végleg ottragadott
- Mint *Csima Józsefet* - haza már nem hozott
Adler György is kiment, ma nem tudom hol vam
Fekete Anti is, róla tudom, jól van.
Végül jó barátom: *Kerékgyártó György*ről
Tudom, hogy kiment, de visszajött külföldről.
Mindegyikükről van emlékem is sorra,
- Jöjjenek is elő a mélységből sorba

Adler György

E nevet először akkor említettem
Mikor *Pali bácsi* szokásait kezdtem

zzáillő módon egy csokorba szedni
- Enyhén szólva – rigolyáit emlegetni
G*yúrka* barátunknak nem volt könnyű dolga.
Ha nem úgy írt, ahogy *Pali bá'* gondolta!
Ő - bár érthetően - gyakrabban hibázott
Pali bá' „türelmén" ez bizony meglátszott
Haragjában olykor az is kitelt tőle
Rácsapott botjával *Gyurka* (kéz)fejére.
Gyurka ezt - vélhetőn - nem vette komolyan
Érezte, hogy ez nem, más, mint csak amolyan
„*Pali bácsi harag",* olyan *„botcsinálta" ...*
- Ő meg a végén már egész jól csinálta.

Mint ahogy jól csinált minden más egyebet
Tanulást, vizsgákat szépen teljesített.
De aztán valahogy a diploma után
Gyorsan eltűnt – vagy csak én hittem azt csupán(?).
Tény, hogy nem akadok sehogy sem nyomára
Nevét ugyan láttam azok névsorába'
Kik matematikusként külföldre mentek
Szerencsét próbálni - sokan visszajöttek.
Van hír olyanról is, aki viszont soha
Mint a *Csima Józsi*, kint lett "végotthona"

Csima József

Sorban éppen *Csima Józsi* következik
- Fentebb már céloztam ő rá is egy kicsit -
Már az egyetemen sikert sikerekre
Halmozott. Emlékszem nívós versenyekre,
Például a *Schweitzer Miklós-versenyeken*
Kétszer is díjat nyert, emlékezetesen.

De a végzés óta róla sem hallottam
Ám lehetséges, hogy kilencszáz-nyolcvanban
Velünk volt ő is a huszonöt évesen
- De valószínűbb az, hogy talán azon sem.
Annyit tudni róla, hogy Kanadába ment
- Egy címe is ismert, ám azon nem lehet
Utolérni soha, de tudunk egy biztost:

Hogy már nem is lehet - se később sem most
Ugyanis olvastam, hogy ’12-ben.
- Egy egyházi újság adott hírt egy képen -
Csima József nevű magyar szakemberről „,
- Pontosabban annak eltemetéséről.

Dr. Fekete Antal

Ő megbecsült ember volt már korábban is
Okos, jól felkészült, boldogult itthon is
Mégis – mikor jött rá a nagy lehetőség -
Utolérte őt is egy afféle kétség:
Vajon érdemes-e máshol kockáztatni,
Ily’ lehetőséget szabad-e kihagyni(?)
A döntése gyors volt, s mint kiderült: jó is.
A kivándorlásról döntött gyorsan mégis.
Szerencsét próbálni neki rugaszkodott
Hogy megmérettessen, arra vállalkozott.
Rövid idő mulva Kanadába került
Ahol gyorsívelő pályája sikerült.
Mint egy hat év mulva azt hallottuk: Ma már
Fekete Anti ott egyetemi tanár.
Ahhoz hű is maradt – mégpedig sokáig –
- Ha jól tudható itt – nyugdíjazásáig.

Utóbbi években gyakrabban járt itthon.
- Egy kissé dilemmás: hol van *inkább* otthon
Kint az új hazában, de úgy érzem, sejtem
A kérdés már eldőlt – mégis inkább Pesten.
(Hogy miből sejthető? Címe ezt sugallja
Aki őt keresi, megtalálja rajta)
Jelenleg itthon van, de mégis külföldön
Ha nem is túl messze csak *Sepsziszentgyörgyön.*
De most inkább nézném sikeres pályáját
S ha tudnám, idézném egy-egy szép munkáját
(Ilyen törekvésben nagy-nagy szerencsémre
Az internet lehet nagy segítségemre.)

Már az egyetemen kitűnt szorgalmával,
ATehetségével és alkalmasságával.

Kiválóan tanul. Negyedik évesen
Kiemelkedik a *Schweitzer-mat.versenyen*
Úgy tűnik, már akkor sokat tesz a máért:
Kiemelt ösztöndíjat kap szorgalmáért

És hogy ma hol is tart az ismertség-létrán?
Hires - határon túl, sőt túl Európán -
Több, nagy egyetemnek vendégprofesszora …
- Következhetne itt nagy munkái sora.
„Neves matematikus, pénzügyi tudós”
- Így aposztrofálja őt egy „Illemtudós”
Az interneten, hol több cikk is szól róla
Bennük az a sok-sok mondanivalója
A bankok, pénzügyek széles világáról …
- Van vagy húsz videó, ami mind erről szól.

És van egy olyan is, melyen azt mondja el
Munkája mellett öt szép gyereket nevel
(Ez a negyven éves diploma-ünnepség
keretében készült,) Most jön egy ünnepség
A *hatvan éves* és a *gyémántoklevél* ...
- Remélem, átveszi ezt ő is – az a cél.

Kerékgyártó György

S most kissé bővebben *Gyurka* barátommal
Folytatom írásom - nem kis izgalommal
Mert ha van különös, nagyon is eltérő
Életút - körünkben övé az – rettentő!
És ha van életút, melyben ennyi rossz van
- Ily’ sikertelenség hosszú sorozatban -
Mint az ő – egyébként – izgalmas pályáján
Nehéz megmaradni a higgadtság táján.
Nehéz arról írni, főként egy *„Pajtás”-nak* ...
- Elfogulatlannak maradni egy társnak.
Pláne, ha oly’ hosszú az a *közös múlt kor*
- bár erről már írtam röviden a *múltkor* –
Itt hát most csak ennyi hagyja el a számat: …
- Nem kevesebb, mint egy *háromnegyed* század!

De hát mi is volt az – azaz mik is voltak
Melyek e *„nagy” pályán* oly sok rosszat hoztak(?)
Kezdem az elején ! Háború volt éppen
Mikor összejöttünk – épp a közepében -
Ám ezt a körülményt inkább ki is hagyom,
Hisz’ ez minden *akkor élőnek* borzalom.
Az, ami egyedi - sorsára tekintve –
Próbálom kiszedni - csak az jöjjön itt be.

Már a polgáriban sok rossz dolog érte
Ami elejétől végig elkísérte
Nem tudom pontosan, hogy rajta mi múlott
- Emlékem rostáján talán már kihullott -
Egy kicsit különc volt – mondhatnám: önfejű,
- Talán még azt is, hogy kissé öntörvényű -
Megítélésére ok ez is lehetett
Kiváltképp *Bőti*nek – az osztályfőnöknek -
Ámde a büntetés olyan magas foka
Hogy már januárban az mondhassa: „*Gyurka*
Téged év végéig már meg se szólítlak
Akármit is teszel, úgyis megbuktatlak”
Mégis aránytalan túlzás volt, s kegyetlen …
- Ez – mint pedagógust – ma is zavar engem.

Igaz, javára kell írnom *tanár úrnak*
- Lehet, hogy ezzel tett legtöbb jót Gyurinak –
S azzal, hogy rugalmas volt – másokkal szemben –
Gyurka „*javulás”*-át észrevette rendben
Olyannyira, hogy a negyedik végére
- A nagy – befejező - állomáshoz érve -
Jelest adott neki minden szaktárgyából
 - Azok közt *matek-ból,* no és *fizikából.*
Polgári, háború egyszerre véget ért
Gyurka önbizalma is lassan visszatért
De akkorra jött egy új megpróbáltatás
Hova tovább? Milyen legyen a folytatás?

Majd a *Debreceni Társulati Keri*

Lett a választásunk, de nem volt *sikeri.*
Főként *a túl erős Forint* jötte után
Abba kellett hagyni, és jött *Pest* ezután.
Azaz, hogy mi mentünk szerencsét próbálni
- Előbb pénzkereső jó munkát találni –
Ami néhány hónap után sikerült is
- mellette rendszeres esti tanulás is. -
Ennek végeztével – több-kevesebb kudarc
Árán egyetemen folytatódott a „harc”
Immár az ismeretszerzés nehéz frontján
Ezt mind leküzdöttük, de mi lesz ezután?

Végzés után rögtön jött az első kudarc
- A Rákosi-rendszer, benne a kultúrharc –
(Bár ez sem egyedül ő rá volt jellemző,
- Hogy ha rákérdezne erre egy elemző)

Egy évig nem kapott kellő munkahelyet
Azután is csak egy póttanár lehetett
Rangon alulian, egy általánosban …
- Hiába tudta meg, hogy másik hely is van.
Nem tették át oda, bárhogy kérvényezte,
Végül is döntésre ez kényszerítette,
Arra, hogy hagyja el végleg ezt a pályát
És alkalmazóként folytassa a munkát.

Apropó! Annyit még muszáj hozzátenni
- Nem tudok nélküle innen tovább menni - …
Még nem is közölték a döntésük okát,
- Ez is mutatja a *”káder”-ezés* fokát -
Csak úgy ’60 táján mondtak egy keveset:
„56-ban bottal verte a gyereket’
Ez persze – hamis vád, elhinni se merte
Aki *Gyurka* szolidságát jól ismerte.
Ám minden dolognak van némi alapja …
- Ez esetben Gyurka csak azt gyaníthatja:
Ebonit rudat vitt fizikaórához
És azzal hozzáért egy fiú vállához.

Majd, mint programozó sikeresen kezdte
Tanulva dolgozott reggel, nappal, este
Az akkor jó hírű *ÉGSZI* keretében,
Egy URAL-14 –es számítógépen.
Kapott neki való sok szép feladatot
- Egyikért, másikért *Nívó-díjat* kapott,
Például az eszközök TMK-jában,
(Tervszerű Megőrző Karbantartásában)
Jól alkalmazható *optimum-programért*
És más eredményes produktumaiért.

Majd Tatabányára vitte őt a lába …
- Ott *Kapolyi László* munkacsoportjába
Került és kaphatott új, szép feladatot:
- Bányafa-fogyasztást optimizálhatott –
Ez oly jól sikerült, már ki is mutatták:
A támfák jórészét meg takaríthatják,
Ha a program szerinti módon járnak el …
- Lett is elismerés kitűnő pénzekkel.
De feltűnt néki az: Mikor kifizették
Az egész anyagot a fiókba tették
Aztán hónapokig szó sem esett róla
Ez lett újabb váltásának okozója.
Micsoda pazarlás – dörmögött magában
Fizettek érte és nincs hasznosításban!
Mely' állam engedheti meg magának:
- Pénzért dolgoztasson az asztal fiának?
Ekkor szánhatta rá véglegesen magát,
Hogy keres magának egy „okosabb" hazát,
De rosszul választott indulási pontot …
'68-ban hagyni el Magyarországot(?)
Nem volt veszélytelen. Különös trükkökkel:
„Jugó"-ba indulva érhette csak ezt el,
Már mint Amerikát, mivelhogy ott remélt
Értelmesebb munkát - amiért hont cserélt.

Ám folytathatnám úgy: cseberből vederbe …
Lépett. Három évig sem igen jött rendbe.
Végül mégis kapott hozzá méltó állást,

A Westinghouse-ban – gépi programozást.
Hamarosan kapott olyan feladatot,
Amelyen egy csoport régóta dolgozott
De eredményt addig nem sikerült hozni …
- Érdemes volt rajta *Gyurkának* dolgozni

Mert neki befutott hamar az eredmény …
- és megszülethetett hozzá egy új remény,
A siker, és a boldogulás reménye
Kitartó munkája hasznos eredménye.
Mikor ez a munka a „háló”-ra került
Azt hihette: most már minden jól sikerült
Pláne, amikor táv-feldolgozás során
Alkalmazták is a programját, miután
Vagy huszonöt percig vették csak igénybe
És ezerháromszáz dollárt kapott érte.

„Ó, ha ez így menne – így mehetne tovább!
De jó is lehetne! – Ám nem így ment tovább!
Talán előugrott egy konkurencia
- vagy valami egyéb, rút differencia?
Nemhogy jó helyzetét véglegesítette …
- még a főállását is elveszítette
Attól kezdve idejét arra áldozza,
Hogy programját végső állapotba hozza
Tökéletesítse, s kellően levédje …
- A „lakat gyártás”-sal sok időt elvéve.
És felmerült benne egy újabb nagy váltás:
- Visszahozta őt a *magyar rendszerváltá*s.

Mikor újra láttam, rögtön megkérdeztem
Mi az az eredmény, melyhez évtizeden,
Sőt évtizedeken át vezetett a munkád?
Csak ennyit válaszolt: „Bár hosszú időn át
Sikerült egy „titok”nyomába erednem,
Isten körme alól valamit kiszednem”

Újra itthon látott nagy lehetőséget!
Hazahozott mindent: *nagy számítógépet*,

Fortran-lyukkártyákkal – több, mint tízezerrel -
S az akkor menő Windows 3.1-gyel.

Csakhogy a tudomány itthon is jól haladt
Új Windows-verziókról sorban lemaradt
Windows 3.1 volt neki a minden
Újabb verzióknál sem tágított innen!

- Röviden álljon itt ennek az indoka:
Nem maradisága volt ennek az oka!
Hanem a pénz, ami ugyan töredéke
lehetett volna csak, annak, amit érte,
mármint a programért fizethettek volna …
- ha értő fejekhez kerülhetett volna.
A *Fortran-változat* újabb verziója
Szintén sok dollárba kerülhetett volna,
Amire – érthetőn – nem volt fedezete, …
- sem támogatóként nem akadt senki se.
A „rádolgozást" már bevállalta volna
Pedig azzal sem lett volna könnyű dolga.

DOS-on alapuló fő-menűrendszere
Szintén elavult már, nem vitte messzire,
Prezentációból még nem sokat ismert,
Pedig akkor már az aratott nagy sikert
Anélkül már senki nem állt pódiumra,
- Nem lett voln' sikeres a bemutatója.
Szóval *csomagolás* gondjai is voltak
És ha jó barátok – mint magam is – szóltak
Azt nem hallgatta meg, ment a feje után …
- és nagyon is látszott, hogy sután és bután.
Elkeseredésben mondtam egyszer olyant,
Hogy *WC-papírban kínál tömb aranyat!*
Próbálkozott ugyan, de mindig kiderült
Valamit nem jól tett – semmi se sikerült!

Egyszer a legnagyobb tudós társaságnak
Is elküldte művét – kíváncsiságának
is eleget téve - abban reménykedve,

Hogy nagy lehetőséget látnak majd benne.
Titkon támogatást is remélt egyébként …
- Tudván: ilyen dolgok sose mennek másként.
A válasz azonban nagy gyermetegségről
Tanúskodott, mintsem lényeg-megértésről.

Tudom, súlyos mondat itt ez az iménti!
Mielőtt szerzőjét valaki meginti
Kell egy kis konkrétum alátámasztandó:
Hát - tulajdonképpen – itt egy MESH-ről van szó
A síkban háromszög, térben tetraéder
A sok pici elem mellyel számolni kell,
Feladat: aszerint terület, térfogat,
Milyen a függvénnyel megadott alakzat?
Ki kell számítani a sok kis elemet,
Aztán összeadni – egyszerű is lehet
(Persze, így nagyon is leegyszerűsítve
Más, fontos feladat is rejtőzött benne)
Így szépen elmondva – mint a *négyes szaltó* –
- de akad-e hozzá vajon végrehajtó?

Ez zavarhatta meg a válaszadót is.
Olyan módszereket ajánlott ugyanis,
Melyeket már minden kisiskolás tudhat …
- téglány-, trapézszabály és van még vagy öt-hat –

Senki nem látta, hogy itt nem erről van szó?! …
- Számomra ez kissé elgondolkodtató -
Személyes ismerősöm is volt a címzett
Akiről semmiképp sem állítnék ilyent,
Hogy felületesen ítél meg egy dolgot …
- biztosan „leadta” ezt a feladatot
Egy szorgos, törekvő ifjú munkatársnak
Aki nem felelt meg még az elvárásnak.

De mért is nem jó itt egy fenti szabály se?
- Mert – mondjuk - millió a „háromszögecske” ,
Vagy akár milliárd, mi biztosítja, hogy
Számításba vettük az összes darabot?

Mégpedig *csak* egyszer, de *egyszer biztosan* …
- erre van-e, s ha van: mily' algoritmus van?
Azt tudom: *Gyurinak* létezik ilyenje!
- azt viszont nem tudtuk, hogy másoknak van-e?
Erre vártunk volna érdembeli választ …
Akárcsak ilyent, hogy (még ha el is választ)
„Ne fáradjon kérem, van már nekünk ilyen"
- az persze feltétel, hogy *valóban* legyen -

Folyton bújom ezért is a világhálót …
Remélve, találok valami hasonlót,
Amit eddig leltem, az

Iványi Péter

Pécsi professzoré. Ez a közzététel
Tartalmaz valamit *Mesh generálásról,*
És sejtet valamit *mesh-integrálásról.*
(El is határoztam, hogy őt felkeresem ...
S e fontos kérdésben válaszát keresem.)

A végére hagytam még egy történetet …
- barátomnál végső kudarcra vezetett –
A történet összefügg *Torgyán József*-fel
Ugyanis amikor ő volt a miniszter
Szó volt egy afféle föld-újraosztásról …
- mintegy hatmilliárdos ráfordításról.
Gyuri barátomat ez felvillanyozta,
Számára a reményt újra visszahozta
Hisz ő is kaphatna egy kis pénzt belőle
Ha az ő programja érvényre kerülne.
Mivel a feladat így fogalmazható:
- amire programja jól alkalmazható -
Egy nagy földterület, s annak részeiben
Különböző aranykorona értékben
Lévő részeket is számításba véve
Kell majd felosztani úgy szalag-félékre
Hogy azok értékei kívánt arányban'
Alakuljanak ki a végrehajtásban …

De hát közelébe se került ügynek!

Csupán csak kis részese lehetett egynek
Ahol eredményt is tudott felmutatni …
- akartak is érte „pár forintot” adni –
Azaz alamizsnát, a „nagy falat” pedig
Megmaradt másoknak – sejthető mi szerint.

Sajnálom, hogy ennyi kudarcról vallottam!...
- Gyurka barátomnak ennyivel tartoztam!
Hosszúnak sikerült, de már nem is bánom …
- Egy kis „tudományos” tanulságnak szánom.

* * *

És e bús krónika egyszer csak véget ért!
Barátom feladta – Urához visszatért.
Rám hagyta – rám maradt célhoz nem ért műve …
- Nyolcvanhat évesen mit kezdhetek vele(?)
S maradt a végbúcsú, amit én helyettem
A pap olvasott fel – ő is megdöbbenten:

* * *

***Kedves, jó barátom**, diák- s pályatársam!*
Szörnyű elfogadni, hogy arcod ne lássam,
Hogy élő hangod már ne csengjen fülembe…
- Hogy el kell búcsúznom Tőled, mindörökre!

Pedig tudtam, tudtuk, hogy majd ez is eljő,
De volt még egünkön néhány vidám felhő
És szívünkben remény, hogy ez soká lesz még …
- s emlékszünk, tervezünk, mint még nem is oly rég.

Mint a lesújtó hír előtt néhány nappal
Hogy az Új Esztendőt kezdjük egy új lappal
Hittel, reménnyel és szeretettel telve
Minden megért napot szívből ünnepelve

Köszönve Istennek – és az orvosoknak …
- Hiszen 86 év sem adatik soknak
Ebből az sem kevés, ami közös múltunk! …
- Merthogy alig több, mint 10 évesek múltunk

Mikor megtörtént az első találkozás
És kezdetét vette a nagy barátkozás,
Ami töretlen volt majd' 75 évig …
- És most fájó könnyek kísérik ezt végig..

Búcsúzni mily' nehéz, az leírhatatlan! …
- Elfogadni azt, mi elfogadhatatlan, -
Ahogy most itt állok, szavam is elapad
Nehezen találok alkalmas szavakat!

Pedig segíthetne az a hetven oldal
- Az épp' hetvenedik szülinapra írt „dal"
Amelyikben közös dolgainkról írtam,
És amihez nagy-nagy örömödet bírtam..

Érdeklődve vártad, hogy lesz-e folytatás?
Lett, de szívszorító, szomorú folytatás!
Elvesztetted párod, s ebben megrokkantál,
Szavaidban már-már csak utána vágytál.

Ám még terveztél is – velem együtt – szépen
- Épp a legutolsó táv-beszélgetésben -
Hogy az esedékes, szép gyémántdiplomát
Ez év szeptemberben még együtt vesszük át.

Mivel az aranyat már kiérdemeltük,
De egy néhány dolgot azóta is tettünk,
Megdolgoztunk azért egy hosszú koron át,
Hogy megérdemeljük e szép, új koronát

De Te most már itt vagy! Párod utolérted!
*Mert az **Égi Jármű** hamar eljött érted.*
Ám engem itt hagytál, egyedül egy képen …
Melyen öten voltunk egy boldog időben.

Történhetett volna éppen fordítva is
(Igaz, hogy nagy bánat lett volna akkor is)
Az, hogy két hónappal hamarabb születtél.
Nem indokolja, hogy hamarabb is mentél.

Bár vigasztalhatna – ha az ugyan vigasz -
Tudom, találkozunk! - Bár az nem ugyanaz –
Már csak az nem tudom: mely' nap, melyik évben …
*- **Barátom!** Addig is,*
Nyugodjál békében

Fájdalommal búcsúzik még Tőled családom:
Ilonka, Katika, Zoltán és Kristófka

Korán elhunytak

Frank Antal

Frank Anti neve oly gyakran jut eszembe,
Egy fess úri emberként jön velem szembe.
Vasalt kord-zakója, jól ápolt kezei
Azt sugallták róla: aligha mezei
Környezetből való. Felfigyeltek rája
- Akárcsak feltűnő nagy-nagy szorgalmára
Láttuk: igyekezne elsők között lenni …
- Ám kudarcok nélkül néki sem ment semmi!
Egy ilyen kudarcra én is jól emlékszem.
Katonáskodtunk a dobozi erdőben
Akkor épp a lövészetet gyakoroltuk
- Voltak, akik szerint ez volt legfőbb dolgunk.
Frank Anti kiváló lövő akart lenni …
- Sajnos nem sikerült, ebből nem lett semmi..
Ellentétben vélem, ki csak balszemmel lát
- különös helyzetbe tartva így a puskát -
Nem is foglalkozván így az eredménnyel …
- ami meglepő volt – csak úgy néztem széjjel.

Egymás mellett lévő lőpadon feküdve
Három darab lőszer, s puskával kezünkbe'
Jött is a lő-parancs, ropogott a lőszer
Hamar vége is lett a három lövéssel.
Jött is az eredmény: enyém „*megfelelt"* lett

Őt viszont megfeddték, mert *nem teljesített*
Oly annyira nem, hogy táblája üres volt
Találatnak azon még csak nyoma sem volt
Anti hiába szólt, hogy az lehetetlen
Okot sem kerestek – bár én is jeleztem:
Tudom, hogy mi történt, de rám se figyeltek, …
- Gyakoriak voltak az ilyen esetek.
Pedig tanulságos dolgot mondtam volna
És a mese most nem „logikáról" szólna
Pontosabban: nem a „*logikátlanság*"-ról
Amit ez az eset is jócskán elárul.

Az történt ugyanis, hogy szegény *Frank Anti*
A messzi céltáblát – sajnos – eltéveszti
Minden lövését az enyémre adva le
Az övé üres lett, az enyém meg „tele"
Az, hogy tele, így még érdekes sem lenne …
- De ***három*** lövésből ***négy*** lövés volt benne!?
Ebből legfeljebb csak egy lehetett enyém
Erősen gyanítom: ami a lap szélén.
Puskám – véletlenül –a szélre betalált…
- Az értékes ***három*** Antié volt tehát.

Ezt nem hallgatta meg a tisztelt „hatalom"
S lett rossz véleményre további alkalom.

Minthogyha igazolt volna ez az eset
Egy spontán szárnyra kelt kérdés és feleletet:
„Mért áll a laktanya előtt őrkatona?
Hogy be ne léphessen a logika oda!'

Visszatérve *Anti* további sorsára:
Szó mi szó, nem sok jó került tarsolyába
Siófokra került a Gimnáziumba …
- Jó tanár hírébe került azon nyomba'
Róla csak pozitív jeleket hallottam
- Egy alkalommal őt meg is látogattam,
A nagy tanáriban észrevettem rajta
Hogy valami nagy gond, nagy bánat zavarta.

Rövid idő multán ismét arra jártam
(Egy konferencia kapcsán) és megálltam
Egy kirakatba tett osztálytabló előtt …
- Fekete keretbe találtam rajta őt!

Bokor Géza

Bokor Géza neve azért is jön ide,
Mert igen különös az ő története
Csak két esztendőt járt az elején vélem,
Mégis erős róla az emlékezésem.
A másodév végén ugyanis azt kérte:
Segítsék hozzá, hogy elmenjen vidékre
Képesítés nélküli pedagógusnak …
- Abban az időben sokan mentek annak –
És majd levelezőn be fogja fejezni
Amit itt elkezdett, így nem vész el semmi.
(Azt hiszem, anyagi okok miatt kérte
Ha kimaradt volna, kár lett volna érte)

Kérése teljesült, el is helyezkedett.
Aztán ment az idő, jó néhány év eltelt
Mikor váratlanul sorom mellé toppant –
- Meg is lepődhettem a helyzeten, roppant,
Azért is, mert éppen az ebédre vártam,
S a sorban épp' *Péter Rózsa* mögött álltam,
Vele beszélgetvén egy előadásról
S eltérő véleményt hallhatván egymástól
- Ja, el ne felejtsem - eddig nem is mondtam -
Ez egy vándorgyűlés volt – talán Sopronban(?)
Ám az is lehet, hogy Zalaegerszegen …
- Sajnos, erről nem pontos emlékezetem.

Szóval *Bokor Géza* odatoppant mellém,
Hogy kerülsz te ide? – zavartan kérdem én -
Hát mert én itt vagyok – válaszolta nyomban -
Igazgató ebben a kollégiumban.

Előhaladásának nagyon örültem,
S újabb kapcsolatot, jó nexust reméltem

Ámde hamarosan szomorkodnom kellett …
- Negyven éves sem volt tán, amikor ***elment.***

Koller Nándor

Koller Nándor – Nándi - szintén olyan ember
Kire emlékezni lehet - sőt mi több – kell.
Ápolt ruházata, művelt, jó modora
Nem felejthető el alighanem soha.
Csoportvezetőm is volt az első évben
Kellő tekintéllyel - arra jól emlékszem
Amint arra is, hogy igen furán kezdte.
Egy szokatlan szokást javallt, vezetett be:
„Vegyünk fel új nevet, szólítsuk úgy *egymást,*
Akinek nem tetszik, az válasszon *egy mást”*
(Én a *Tudor*-t kaptam – nem voltam ellene,
Nem gondoltam arra, hogy másik kellene)
Példamutatásban ő mindig elöl járt
- A jó tanulásban, a sportban egyaránt –
Amikor végeztünk, ő is vidékre ment
Zalaegerszegre mehetett egyenest(?)
De, hogy ott kötött ki, azt tudom biztosan …
- ’62-ben már a „Ganz Ábramhám”-ban
Lett a helyettese az igazgatónak,
Munkája, szorgaloma ott bizonyult jónak

Egy *Matek-versen*ynek ő a névadója,
Amellett termet is neveztek el róla.
Ma már azt is tudom, hogy pedagógusoknak
Adható – talán a legmagasabb – díjat
- azt a *Németh László*ról elnevezettet -
Nándi is elnyerte – vagy talán még többet(?)

* * *

Évfolyamunk büszkeségei

Sokra értékelem azt a pályafutást,
Mely során valaki ott kapott folytatást
Ahol tudós-szirmait kibontogatta

És azt magas szinten tovább is adhatta.

Mi évfolyamunkon két személyről tudok
Akikre ráillik ez a ritka dolog:
Egyik *Szenthe János*, másik *Varga László*
(Bár meglehet, állt még másnak is a zászló
Azokról nem tudok, sajnos - ha lennének
Ez itt az alkalom, hogy elnézést kérjek)
Voltak „bedolgozók”, vagy rövid időre
Státuszban levők is – hallottam felőle –
Úgymint egy szép pályát befutott *Hack Fricit*
- Őróla már írtam, - nem is olyan picit.
No és az *Ivanyos*, - ha nem is ő maga
- Ő helyette ott van a *nagydoktor* fia.
Vagy egy másik társunk: a *Némethy Kati,*
De igazán csak két főről mondhatom ki:
Hogy ott tölti dolgos életének javát,
Ahol átvehette egykor a diplomát.

* * *

Dr. Szenthe János

Nem illik nevekből vicceset csinálni
- Ez itt nem kabaré! Ott lehet akármi -
De *János*nál mégis ilyen jut e*szembe*:
Nevét hallva: *Szenthe*, úgy is értem: *szende*
E tulajdonsága volt ismertetője
Már hallgatóként is több, mint hatvan éve.
És az, hogy törekvő, céltudatos ember,
Nyugodt és megfontolt - észleltem nem egyszer.
Különösen most az utóbbi időkben
Mikor alkalmam lett látni őt sűrűbben.
Levelezése is említésre méltó,
Ő komolyan veszi mind a neki szóló
Írást, üdvözlést, vagy kérést, kívánságot …
- Mindent válaszra méltónak lát és látott.
(Ellentétben sok más magas beosztású
személlyel, közöttük rokon-származású
Egyénekkel, mert hát ilyenek is vannak
Körömben is – sajnos, többen is akadnak.)

Mint professzort, tanárt én nem ismerhetem,
De nyugodt, türelmes, azt biztosra veszem.

Dr. Varga László

Másik évfolyamtárs, kiből professzor lett
Varga László, akit e különös, nagy tett
Jellemez, akinek az méltán sikerült,
Hogy *Hajós,* vagy *Turán* nyomdokába került.
Azoknak a társainknak egyike ő
Kiknek már öt év volt a „szorgalmi idő”
Akkor is, mikor még általában csak négy …
- mint tanárszakosnak, nekünk is – így egy év
Eltolódásával kapták a diplomát …
- így az *Aranyat* is később vehették át,
Következésképpen így a *Gyémánt*ot is
Csak jövőre kapják – de csak eljön az is!
(Legalább is bizakodjunk így felőle,
Hogy így dönt, kinek e döntés van kezébe’)
Varga Laci társunk – mint egyetemista
Úgy van énelőttem, mint egy okos, tiszta
Tekintettel bíró, érdeklődő fiú,
Külsőben is rendes, de korántsem hiú
Szolid, barátkozó. Sok közös óránk volt
- előadás. Ő más csoportban gyakorolt

Azóta – mint mással – véle is sokáig
Nem találkoztam, és nem tudtam odáig
Szinte semmit róla, mignem egyszer – talán
Egy közös tanszéki látogatás során –
Össze nem futottam véle, s *Kátai*val …
- s ismerkedtünk az új tanszék gondjaval.
Akkor már (avagy még? – nem tudom pontosan)
Ott volt *Hack Frici* is, így találkozhattam
Egyszerre két-három évfolyamtársammal …
- Meglehet az is, hogy nem mind a hárommal,
Merthogy *Szenthe Jánost* akkor épp nem láttam …
- hiszen ő egy másik tanszéken volt, és van.

ELTE TTK-s (volt) munkatársaim

Munkatársaim közt elsőként említem
Azokat, kik első oly' munkahelyemen
Ahol egyetemi oktatóvá váltam,
És új kollégákként én már ott találtam.

* * *

Közszolgálati Egyetem (ZMNE, ZMKA)

Inotai Imre

Inotai bácsi olyan személyiség,
Akiről sok képet tartogat az emlék.
Nem tudós lénye volt az ami megkapott …
- Hisz az enyhén szólva – addigra megkopott –
Nem gyakorolhatta, nem volt olyan helyen,
De volt olyan helyen, mely nem érdektelen.
Azt vettük jónéven mikor arról beszélt,
Mit látott hajdanán még pályakezdőként.
És amit mesélt a 30-as évekről
Nem volt szívderítő a jó esélyekről.
Mikor egy diplomás annak örülhetett
Ha – tanóra helyett – taxit vezethetett.

Egy *„Kegyelmes Úr*"- hoz ő is írt egy kérvényt:
Segítse őt ahhoz, hogy végre tanárként
Szolgálja hazáját, arra már felkészült …
- Abban használ többet, amire felkészült.
És kapott is választ – vagy három év múlva
Rá is feledkezett már - reménye hullva –
És e hosszú idő sem múlt el tétlenül:
Egy nagy Biztosító Társasághoz kerül
Ahol jövedelme – abban az időben,
Mikor a nagy sláger azt üvölti éppen,
Sugallván „Ha havi kétszáz pengő fixel"
És folytatván, hogy „Az ember könnyen viccel".
Az ő jövedelme ennek többszöröse …
- Ezért is fontos a válasz üzenete,

Amiben – nagylelkű'n – eképpen közölték
Hogy egy *póttanító* állásra jelülték,
Melynek jövedelme – ami elrettentő –
Nem kevesebb, mit havi *huszonöt pengő*...

Imre bácsi másként egy humoros ember
Viszont válaszban így e szavakkal érvel:
„Köszönöm, de ha én ilyent elfogadnék
Való igaz: Huszonötöt érdemelnék"
Még egy kuriózum jut tőle eszembe
*Turán Pál*lal együtt járt az egyetemre.
Arra emlékszik, hogy egy fiatalember
- Apró jegyzetekkel teletömött zsebbel –
Bejön az órára, majd feláll és távoz' …
- Jelezvén: számára az újat már nem hoz.

Dr. Deák Ervin

Akkor még *Danczinger* névre is hallgatott
De ez nem lényeges, van fontosabb dolog.
Például az, hogy én őt is ott találtam
A *Halász*-tanszéken, vezetőállásban.
(Akkor úgy mondtuk, hogy „főtanári" helyen)
Első főnökömként így őt tisztelhetem.
Emlékezetes is maradt a számomra
Az, az – úgymond – furcsa ismerkedés-forma.
Meglát – szóval te vagy az új matek-tanár –
S barátságos hangon közli is, hogy mit vár.
Hogy mit vár el tőlem - majd feladatokat,
Ajánlott számomra – érdekes példákat.
Ezt jó néven vettem, mert örökös témám
Volt már akkor is az, hogy az egyes szakmán
Belül hol van helye matematikának,
Hogy alapot adjak a használatának.
Épp' akkor hagyta el egy könyvem a nyomdát
Tele szép példákkal, érintve nyolc szakmát.
És itt következett egy óriás baki!
Azt feltételeztem, hogy őt is érdekli
A gyakorlatiasságra törekvésem …
-De sajnos, nem voltam itt eléggé résen

Viszonzás fejében felajánltam neki
E könyvet, - gondolván köszönettel veszi.
De homlokán ekkor furcsa redőt láttam …
- Ő nem erre gondolt – tüstént konstatáltam.
Mai fogalommal: azt hiszem, hogy *tesztelt* .
Ehhez joga is volt – nem csak úgy merészelt
Nem is úgy fogadtam, mintha nem érteném …
- Helyében – utólag – ezt én is így tenném.

Sajnos, e kapcsolat nem tartott sokáig
- nem várta meg, amíg szorosabbá válik –
Pedig én őszintén azt szerettem volna
Ha környezetében fejlődhettem volna
De őt szólította egy érdekes túra …
Egy továbbtanulás: az *aspirantúra*

Üdvözölhettem is őt mint *kandidátus*t
De aztán az élet hamar hozott rá *tust*
Talán volt, hogy egymás mellett is elmentünk …
- Egy időben egy helyen nem igen lettünk.

Csak egészen ritkán hallhattam felőle
A lányán keresztül – (csak annyit belőle:
Lánya a *Szent István*-ban tanított éppen
Mikor az Kati lányom ott tanult négy évben)

A közeli múltban viszont találkoztam
Ervinnel, valahol egy csoportban voltam
Egy kiránduláson vagy konferencián …
- Már meg nem mondanám, minek apropóján?
Tény, hogy fiatalok népes gyűrűjében
Pillantottam meg őt, majd melléje léptem
S a helyzethez illő kellő rövidséggel
Előjöttem néki a régi emlékkel.
Fájdalom, ő erre ott nem emlékezett …
- Ilyet ki is hagyhat már az emlékezet
Engem már meg sem lep, - nem tűnődöm ezen …
- *Nyolcvanhat évesek* vagyunk mind a ketten!
Apropó! Lehet, csak a véletlen műve,

De épp *ma* találtam. *Ma* olvastam bele
Az életrajzába: ma *március 6.* van:
Éppen szülinapja! Így hát gondolatban
Remek alkalom, hogy szívből gratuláljak …
- És jó egészséget, sok szép, s jót kívánjak.

Csató Tamásné

Egy fiatalasszony is volt a tanszéken
-Bár hozzátehetem: hogy elmenőfélben -
Ugyanis csupán egy hónapja lehettem
Ott. Tulajdonképpen a helyére mentem.
Annyit tudok róla: ’56-ban végzett
- És kétezer-hatban aranydiplomás lett –
Ami e két időpont közt történt véle,
Abban az internet jött segítségemre
Onnan tudtam meg azt, hogy a BME-re
Került, - úgy emlékszem, hogy utalt is erre –
Ott az algebrába vetette be magát
Azzal hozta létre maradandó nyomát.
Örömömre szolgál az, hogy rátaláltam …
- Szép, gondos egy munka! – Online-ban is láttam.
Kár, hogy nem találok - sajnos - a címére
Jó lenne felvenni kapcsolatot véle.
Már csak azért is, ha netán érdekelné
- Ez a kis írásom, emlékeztethetné.

U.i: Talán épp’ e soroknak köszönhetően
Részesülhettem egy nagy meglepetésben!
Recski András úrtól ugyanis megkaptam
„Csató Éva” címét, így hát feladhattam
Ezt a kis könyvecskét – írja: örül neki …
- Ötvennégy év után én pedig Őneki.
Ezúton is köszönöm főtitkár úrnak …
- Van úgy, hogy a gondok hírtelen elmúlnak.
Különös hálával hódolok azoknak,
Kiknek útja révén ügyek célba jutnak.

* * *

Cserni András

Őt is ott találtam azon a tanszéken

- Ő a pályáját is ott kezdte el szépen -
E tanszék volt néki első munkahelye
Bár több „munkahelye” is akadt egyszerre
Esténként ezeket a helyeket járta
Dolgozott, tanított esti iskolákba’.
Jól is jött a plusz-pénz, hisz’ nagy volt a család,
Az alapfizetés ahhoz képest: galád.

Szóval *Cserni Bandi* ott kezdte a pályát.
Felkészültségében alig lelni párját,
De mert lefoglalta jócskán a plusz munka
Tudását növelni így nem nagyon tudta
Így is jegyzi nevét sok új munka, *érték,*
- Amikért időnként dicséretek *érték* –
Kitüntetések és más elismerések,
- Főtanári, aztán adjunktusi címek –
No, s az új terület – amelyen alkotni
Kezdett, és sikerült is bizonyítani –
Predesztinálta őt arra, hogy meghívják
Egy új Tanszékre, ott folytatta munkáját.
De sajnos véle is szűken bánt az Élet: …
- Nem szánt neki többet, csak épp’ hetven évet.

Csutor Ferenc

Csutor Feri ugyan nem az ELTE-n végzett
Mégis idehozom, - mért ne illetné meg(?)
Hisz’ majd’ harminc évet töltöttem ott véle …
- Közben ugyan egy-két tanévet kivéve –
Személye, munkája sok mély nyomot hagyott
Mit anekdotákkal is bőven tarkított.
Én szerintem azok voltak a legjobbak,
Melyek a vezetés hibáiról szóltak.
Egyszer együtt mentem véle vizsgáztatni,
Tanszékvezetőnk jött útba indítani.
Sohasem felejtem a „bölcs” útmutatást:
„A t*udást* nézzék csak, kérem csak a *tudást”*!
. Mire Feri: - ezen kissé megütközve -
- *Hogy ez nekünk eddig nem jutott eszünkbe?!!!”*

Egy másik alkalom azzal kapcsolatos,
Nem tudták kezelni, hogy ki mire jogos
Hogy a munkaidő más-más beosztásban
Nem lehet ugyanaz! Itt ebben is más van!
Ellentétben minden civil iskolával
Itt rosszul bántak a polgári tanárral
Úgy szabályozták a bent töltendő időt
Előírták a nyolc órás munkaidőt.,
Még hogy előírták, azt is elrendelték,
Hogy azt tervszerűen naptárban vezessék

Hogyan protestáljon a szegény „polgári" …
- A parancs az parancs – nem lehet áthágni
Teljesíteni kell! - Ezt *Feri* is tudta
De azt – enyhén szólva – kissé kigúnyolta
A naptárban persze minden napra volt hely
- Munka-tekintetben maga a *kész röhej* –
Feri – szolga módon –végig kitöltötte
Még vasárnapra is jutott teendője
Délelőtt például: ***főzésnél segítés*** …
- Csóválhatta fejét a tanszékvezetés.

Dékány József

Különös személy volt ott *Dékány Jóska* is.
Őt később láttam meg – órán volt akkor is
Amikor a tanszéken bemutatkoztam,
De róla addig is csak jókat hallottam.
Fizikát tanított akkortájt zömében,
Óráról jövetben láttam meg őt éppen.
Tömött aktatáskája vállát meghúzta
Szinte félvállassá tette – úgy lehúzta.
Remekül tanított, szakmáját jól értve,
Mégis akadt neki afféle afférje.
Azt állította, hogy – és teljes bizonnyal:
A puskát az ember felálló szuronnyal
Könnyedébben tartja, mint másik formába',
Mint ha a csővel az párhuzamos volna
Csakhogy egy hallgató ezzel nem ért egyet,
Vitatkozni kezd - és abból nem is enged.

A probléma eljut a parancsnokságig …
- De ott – szerencsére – rendben megoldódik:
Persze, hogy Dékánynak lett ott is igaza, …
- De gondolható is. Ilyen a fizika!

Lassacskán előjött minden jellemzője,
Precízség, korrektség – és minden efféle.
Csupa pozitívum! S ahogyan most érzem,
Harminc év alatt sem változott e képem.
Sőt, a hosszú idő tovább is növelte
Nagyrabecsülésem, hisz kiérdemelte,
A mindig naprakész felkészültségéért,
Barátilag is nagy önzetlenségéért

El nem feledhető a sok segítése,
Ahogy elkezdődött házunk építése:
A nagy fagyos télben tégla szállítása,
Ötmázsás gerendák helyére rakása,
És a bravúrosan kivett betonlépcső …
- Mert nem került alá kellő szigetelő
Ám én sosem tudtam mindezt viszonozni,
Egyszer megpróbáltam – abból sem lett semmi.
Túlbecsültem erőm, vagy a képességem …
- Bevallom, hogy én ezt még ma is szégyellem.

Akadt olykor-olykor tömör véleménye
- Nem egy kellő kritikával is felérve -
Megpillantva egyszer betonozásomat,
Mely kissé rücskös volt, - nem tűnődve sokat -
Mondja is nejemnek – egy pillanat múlva:
„Tóni a szaktudást cementtel pótolja”

És most szólnék pár szót *Jóska* munkájáról,
- példaként hozható szakmai múltjáról.
Új feladatait miután felmérte,
Másik egyetemet is elvégzett érte.
Másod-diplomásként villamosmérnök lett …
- Számítógép mellé legjobban ez illett -

Tudományos létrán is próbált haladni,
Hogy mégsem sikerült azon tovább menni
Úgy érzem, egy kissé lelkemen is szárad …
Sajnálom is érte – gyötör is a bánat,
S a lelkiismeret: vajon jól tettem-e
E vonatkozásban? Amit tettem vele.

Az történt ugyanis – témáját ismerve –
Hogy egyszer egy könyvet adtam a kezébe,
Jóhiszeműen – hátha segítek ezzel,
Ám nem számoltam a következményekkel.
Tán épp e könyv miatt, vagy egész más okból …
- Jóska visszalépett a doktorátustól
Azt hiszem, hogy végleg le is mondott róla.
Pedig lett volna még kikutatlan téma,
De ő másképp döntött: beállt katonának,
Amde nem egyszerű honvédnek, bakának
Szép beosztást kapott, hozzá magas rangot
- Bár nem igen szívelte a sok sallangot –
De mint alezredes, csuda jól nézett ki…
- Beöltözését egy rövid film is őrzi.

Új beosztásában osztályfőnök is volt
- Tehát nevelési funkciót gyakorolt –
Egy négyéves programozói osztályban,
Csodás eredménnyel – kimondható bátran.
Hiszen hallgatói nem csak hogy tisztelték,
Hanem láthatóan nagyon megszerették.
Bizonysága ennek, hogy végső útjára
Mind elkísérte őt – emlékezve rája.

Dr. Kötél Gyula

Kötél Gyuszi kissé később került oda
De még így is hosszú közös dolgunk sora,
Mielőtt hozzánk jött addig is volt múltja,
Az „átlagos” jelzőt már rég felülmúlta.
TPA-70-re volt első munkája,
Egy szubrutin-csomagot készített rája,

Melyről az internet még ma is tudósit,
Ez őt is meglepi, mondhatom: nem kicsit.
.
Mint kész programozó a DOS-os korszakban
Mindnyájunk nagy hasznát hozta azon nyomban.
Anekdota számba is beillő módon
Szólt, vagy vélekedett, tűnődött egy dolgon
Meglátta mindenben – ha volt – a problémát,
A lassú, időnként nehézkes technikát,
A HT-1080 volt még akkor „a” gép
- egyébként az első „diszplés” számítógép –
Az adatrögzítés járt nagy gonddal-bajjal,
Többször, sokszor kellett megpróbálni – jaj-jaj!
Épp a Bólyaiban tartunk együtt órát,
- Délután félötig tartott napokon át –
Egy napon két órakor megszólal Gyuszi:
„Anti, javaslom, hogy kezdjünk rögzíteni …
- Egy húsztagú névsort!!!. – nehogy már kifussunk
Az időnkből –és hogy eredményre jussunk”.
De a legédesebb kiszólása az volt,
Mikor doktorira készültem, ő így szólt:
„Tóni bátyám: látom izgulsz, hát ne izgulj,
Inkább nyugodt várakozás felé mozdulj.
Legfeljebb egy órácskát most szégyenkezel,
De aztán utána, mindig doktor leszel”.
Hát nem egy aranyos? Csaknem harminc éve …
- De ő is rálépett erre az ösvényre
Így a doktorinak együtt örülhetünk …
- Ráadásul még csak nem is szégyenkeztünk!
Barátom! Ezúton is kívánom Néked,
Hogy sok jót, szépet, - s ezt - még sokáig élvezd!

Dr. Oszti Judit

Judit a tanszékre akkor került hozzánk
Mikor néhányan a nyugdíjas kor várták,
Köztük jómagam is, - majd harminc év után -
Készültem elmenni, tétován és sután

Judit elsők között végzett olyan szakot,

Amely programozó oklevelet adott
Azaz, adott volna már három év után
De aki tovább ment, újabb két év után
Értelemszerűen – s ez elég logikus –
Az lett *programtervező matematikus*
Nos hát, *Oszti Judit* ilyen szakember lett
Új színfoltot hozott közénk –ami kellett.
Első dolgaira – ahogy én emlékszem –
A vírusok ellen harcolt nagy serényen.
Reggelenként minden gépet ellenőrzött
És ha olyant lelt, mely vírussal fertőzött,
Azt nagy gondossággal rögtön kiirtotta,
Hogy aztán gond nélkül folyhasson a munka.

És – persze – nem állt meg ő se a félúton …
- Magasabb cél felé vivő rögös úton -
Tanulva dolgozott, s haladt fokról-fokra
Beosztásaiban, mind előbbre jutva.
Olvasom - és ez is haladási szempont: …
„Informatikai Szolgáltató Központ”
*Központvezetői pályázat*át nyerte …
(a győztes pályázat kihirdetés kelte:
Ez év áprilisa – az internet szerint -)…
- Ezzel is jóleső érzés tölt el megint.

Máshol meg azt olvasom, hogy „főtanácsos” …
- Tiszteletre méltó az ilyen titulus.

Örömömre szolgál volt munkatársaim
- Kiváltképp az ELTE TTK-s társaim, -
Előrejutása, Engem is felvidít.
- Az is, ha olvasom: ***Dr. Oszti Judit***
Szívemből kívánom: Csak így, tovább, tovább!
- Még sok ilyen jó hírt! – Ettől szép a világ!

Mézes István

Mézes Kolléga – ő egyike azoknak,
Akik a ZMKA- elsőként jutottak
Olyan diplomához, mely REVA-szakember

Képzésről tanúsít. Ehhez a feltétel
Nem csak érettségi,- már egy egyetem volt,
Pista már előtte matematikus volt,
Így két diplomával került a tanszékre
Tanult is, - meg is lett ennek eredménye:
Igen hamar magas beosztásba került …
- *Ezredes*ig vitte - ez szépen sikerült –
És vezetője lett az egyik részlegnek
Amit már *Számítóközpont*nak neveztek.

Vele a kapcsolat a szakmain túl is
Mutatott, kiterjedt családjainkra is.
Máig szép emlékű az a kirándulás
A *„Kákos mezején”,* s az a birkagulyás,
Mit mindenki „csinált”, aki csak akarta …
- Fogta a nagy kanált, s egy kicsit kavarta.
Ő is, a fia is – van is róla fénykép, …
- Így elfelejteni sosem lehet végképp –
Apropó! Jelen volt kedves felesége …
- Egy felvétel szerint egy hintába ülve -
De róla külön is lesz itt még egy cikkely,
Hisz” ő is TTK-s és híres szakember

Dr. Munk Sándor

Sanyi kollégánk is
úgy jött a tanszékre
Mint matematikus
– talán ’74-be’
„Civil”-ként , de később
követvén az apját
Aki ezredes volt,
ám ő is azzá vált.

De, hogy milyen is volt az ő indulása?
Korán jelentkezett matek-szárnyalása
Elég azt mondani: *KöMal Arcképcsarnok ...*
- Tizenhét évesen matek *„mini bajnok”!*
Mondhatjuk: Ezért nem kellett sokat tenni …
- De azt is kimondjuk: Kezdetnek nem semmi!

És az, hogy az ifjú képe is látható
Sok ismert arc között, már az is megkapó!
Jöjjön csak e *három László* itt a sorban …
- Majdnem hogy egy lapon – és közel egy korban -

Surányi, é*s Mérő*. És hát *Lovász László*
Akinek kezében most a „*Tudós zászló”*
Van, az MTA első embereként
- Büszkék lehetünk rá mi is TTK-s-ként
(Úgy érzem: a KöMaL tőlem se volt távol …
- Egy évfolyam társam, *Ottó* jóvoltából
Néhány szép feladat éppen akkor tájban
Általam jelent meg közlési formában)

Majd megmutatkozott vezető-készsége
- Amit soha, senki nem vont még kétségbe –
Kiváltképpen *Zsernó – Zsernovitzky Gyurka*
Volt, ki vezetésre őt jónak tartotta.
Hamar *avanzsált* is, előbb *helyettesnek,*
Aztán alkalmasint *tanszékvezetőnek.*
De mielőtt ez be-következett volna
Addig sem volt tétlen – egy újabb diploma
Megszerzését – mint célt – tűzte ki magának, …
- Hogy megfeleljen a nagyobb elvárásnak.
Közben tudományos fokozatot szerzett,
Előbb *kandidátus,* aztán *nagy doktor* lett.
És ma címeinek se szeri, se száma, …
- Neve jó csengésű széles e hazába’

S eddig még nem szóltan személyiségéről
Finom modoráról, megjelenéséről,
Arról, hogy mindenhol, mindig segítőkész.
Bajokat, gondokat megértő – tettre kész.
Én is élvezhettem emberi nagyságát,
Egy nehéz döntésnél, lelkes biztatását
Mikor már úgy látszott senki sem támogat …
- Ő akkor segített és biztatott sokat.
S végül sikerült is, - úgymond – úttörőként …
- Előttem senki sem doktorált „civil”-ként

Planka János

Fizikatanárként került a tanszékre
- Ha emlékem nem csal, akkor ’64-be’
Főiskolát végzett – büszkén beszélt róla,
Hogy *Öveges József* volt a „tanítója”
Szerette szakmáját – szépen is művelte,
De nem akart sokkal többe tenni érte.
Nem vitte például egyetemi szintre,
Pedig a hely akkor már ezt követelte.
De volt egy hobbija, annak hódolt inkább …
- és nem is csak hobbi – hivatás leginkább -
Hisz’ négyéves kora óta zongorázott,
Ami minden dolgot jól megmagyarázott.
Esténként rendszeres volt a fellépése
A *Tengerszem* bárban, ott a „fizetése”
Sokkal több volt annál, mint amit egész nap
A sok tanóráért, a tanításért kap.
E mellett a főnök kezdte kicikizni
„Nem illik tanárnak pénzért pling-plingezni!
Az tekintélyt rombol, így hát döntsön végre
Melyiket választja? Járjon a végére.

Végül is úgy döntött, hogy átmegy zenésznek
- Azzal vetve gyorsan véget az egésznek. –

Majd vállalt külföldi vendégfellépést is
- Közöttük több mint egyéves szerződést is -
Egy ilyen útjáról szép „bogár hátú”-val
Tért haza, nem számolt –búval és borúval
Amit látványa kelt abban a közegben
Ahol ítéletben nincsen minden rendben

*János*hoz tartozik még egy kis epizód.
Utána kerestem interneten, ott volt
Leírva egy blogban róla egy történet
Ami hatvan éve ő rá emlékeztet.
Egy tánciskola volt kint *Pestszentlőrincen*
A blog írója így emlékszik rá szépen

- Talán azért is lett ez szebb emlék másnál,
Mert *„ Planka tanár úr ült a zongoránál.”*

Rokobauer József

Polgári alkalmazott volt ő is, szintén
Csak pár évvel később jött oda ő, mint én
A belső szervezés eredménye képen.
Nem is voltunk mindig egyazon tanszéken,
Habár többségében mégis együtt voltunk.
Így van Jóskával is van szép, közös múltunk.
Eleinte ő is matematikusként
Dolgozott, tanított, de később egyébként
Ő is átállt a számítástechnikára,
És más REVA-tantárgy tanítgatására.
De énnekem róla más is eszembe jut,
’85-ben utunk furcsamód összefut
Leányom érettségijén az *István*-ban
Megpillantom őt a vizsga várójában.
Kölcsönös döbbenet – „Te hogy kerülsz ide?”
Mondom: „Lányomnak van az érettségije”
És én úgy vagyok itt, mint *szmk*- elnök …
Mire ő: Én meg mint *érettségi elnök*.
- Ez aztán meglepő – és meg is lepődtem.
Aztán egyfolytában csak azon töprengtem
Lehet, hogy egyszerre indultunk el bentről …
- Csakhogy fogalmunk sem volt így az egészről
De kellemes volt még így is találkozni …
- Amilyen kellemes ezt most előhozni.

Tóth Miklós

Egy *Tóth Miklós* nevű kolléga jött oda,
De nem sokáig volt. Mi volt ennek oka?
Igazán nem tudom. Legfeljebb csak sejtem
Furcsa egy ember volt – ahogy megismertem.
Szakmailag volt egy gyakori mondása
Egyenlet-megoldás folyamán használta:
„Megszorzom 2-vel, hisz *jogom van* hozzá”
„Átviszem a 3-at, hát *jogom van* hozzá”

Satöbbi-satöbbi. Mégsem ez maradt fenn
Róla – jellemzőként – emlékezetemben.
Inkább egy sajátos különc mozgásforma …
- Maratoni futóként volt nyilvántartva
Olvasni lehetett róla egy időben …
- Gyakran a *„futottak még”* tágas körében -

Futásában volt egy nagy furcsaság féle:
A lábait mintegy v –alakba téve
- Így futni azt hinném, fárasztóbb, amellett
Így minden lépése sokkal rövidebb lett
- Úgy mondhatnám: éppen koszinusz-szorosa
Ám ez őt – mint láttuk – nem zavarta soha.

Ő csak futott, futott, mindenfelé futott
Egy ízben így Rákospalotáig jutott
Édesanyám kint a kapuban állt éppen
Mikor - meg sem állva – hozzá szólt e képen:
„Anti nincsen itthon” s már tovább is futott
Úgy, hogy édesanyám még szóhoz sem jutott,

Bárhová ment, futott, Egyszer egy délelőtt
- Épp a parancsnoki épületek előtt –
Jött is a telefon a furcsa látványról:
„A matek-tanárok késnek az óráról”

Szabóné Vida Mária

Vida Mária, a jó *Mariska néni*
Alakját próbálnám itt most felidézni
Talán ’64-ben került a tanszékre,
Bizalmatlanságra lett rögtön ítélve.
Ronda dolog tudom, ám nagyon is igaz:
Sok kollektívában volt és ma is van az,
Hogy az új kollégát gyanúsan fogadják
Még a kötelező bizalmat sem adják.
Ezt csak hosszú távon lehet leküzdeni
Mária próbálta – sikerült is neki.

Harmincöt évesen járt az egyetemre.

- Új állása miatt kellett ezt tennie -
Ugyanis addigi matek-diplomája
Főiskolai volt, de nem illett rája,
Hogy ne dolgozzon rá, ha már lehetséges
Egy új diplomára – ha itt az szükséges.
Beiskolázott hát egy újabb hat évre,
Korát, hiúságát, mindent félretéve,
A sok feladatra tán már nem is gondolt,
Miközben élete igen nagyot fordult.
Ugyanis férjhez ment, és hamarosan szült.
A sok-sok munkába majdnem beleőszült
Így a nagyobb gondok és a család mellett
Nem volt irigylésre méltó, ami tett.
De tette, ami kell, tanult és tanított,
Jegyzeteket írt és korrepetálgatott.
Hallgatói mindig tisztelték, szerették
- Ezt nem is titkolták, nyíltan is hirdették.

Végül már viccelni is próbáltak véle
Kombinatorika órán volt efféle:
Egy kerti pad kapcsán születik egy példa,
Hogy hány féle képpen ülhetne le sorba
Három fiatal pár, a pad adta helyen
Úgy, hogy mindenki a párja mellett legyen?
Válasz helyett kérdi egy tréfás hallgató
- Szavából enyhe ki célzás is hallható -
„A szerelmesekről Mariska néninek
Csak az jut eszébe: hogyan ülhetnének?!”
És Mariska néni vette is a lapot:
„Nem csak az!”, s mosollyal folytatta a napot.

Egyszer a kislánya arról panaszkodott.
Nagyon fáj a *hasa* - ő csak ennyit mondott:
Mert üres – azért fáj, mindez azért vagyon ….
Csak hogy egyszer néki a feje fájt nagyon,
Mire a kislánya – lám, milyen szemfüles –
Egyből rátrafálta: *„Azért fáj, mert üres”*

Dr. Szőke László

Szőke Laci szintén a TTK-n végzett
De nem matekosként – tudtommal vegyész lett
Mikor, s hol szerezte matekos tudását?
Jól alkalmazta az *autódidaktikát?*
Azt máig nem tudom, tény, hogy értett hozzá …
- Sikeres tanítás jellemző így is rá.
Amúgy egyébként is sokoldalú ember:
Oroszt is tanított ’45-ben egyszer,
Mivel a fogságban tanult egy néhány szót,
De az oktatásügy még így is rászorult.

Furcsán közelített néha egy-egy dolgot!
A határértéket, a nullát, mint osztót,
A *dy* és *dx* hányadosa
Szerinte két nagyon kicsiny szám viszonya
Az, hogy mi van akkor, hogy ha mind a kettő
Nullához közeleg, nem értelmezte ő.
- Ilyenkor mondaná Pali bácsi biztos
Nocsak, ilyen ember egy „bamba fizikus”.
Ám volt egy hobbija – előbb kedvtelésből
Foglalkozott véle, majd célratörésből
Kicsiny köreivel nagy feltűnést keltett,
De neki ez fontos céljaihoz kellett
Indítási pontok dolga érdekelte,
Sajátos gráfokat vizsgálgatott érte,
Út-besorolásnál, szétbontakozásnál,
A „legrövidebb” út- időszámításnál.
Válhat ez hasznossá – katonai téren
- Nem volt ismert módszer még ezen a téren.
(Jóllehet, ismert volt a *Ford-algoritmus*
És/vagy a *Warshall*, a *Bellmann-algoritmus*
Alkalmazásukra nem volt még tán program (?)…
- Persze, ma ezekre már többféle is van)
Végül is eredmény kísérte munkáját …
- Sikerrel védte meg disszertációját.
Előre is lépett –de nem fogott újba …
- *Egyetemi tanár*ként vonult nyugdíjba.

Dr. Váncsa Julianna

’86-ban kaptunk egy új kolléganőt:
Váncsa Júliannát, - én már ismertem őt
A gimnáziumból – Istvánból egyébként,
Katalin leányom remek tanáraként.
Ő is ismert engem –legalábbis hiszem –
Szmk-elnökként ismerhetett engem.

E minőségemben – az egyik tanévben
Egy könyvet adtam át a szülők nevében
Matematikai Lexikon a címe
Bízva abban, hogy a Tanárnő kedvére
Sikerült a könyvet jól megválasztani
- Azt hiszem, sikerült – ezt súgta valami.
De egy könyvet már csak ne adjunk „üresen”
Beléje rejtettem egy cetlit ügyesen
Rajta egy tízjegyű tökéletes számmal
- Sorban a *hatodik* ilyenféle számmal. –

Ezzel kapcsolatban – bár pirul az arcom –
El kell, hogy mondjam itt egy *„siker-kudarcom”.*
Fúró-faragó ember hírében állok
Anyagaim: fa, kő, fémek mellett *számok.*
Így a *tökéletes* már régóta izgat ..
Mindig csak azt hallom, hogy ilyen szám: a 6,
No és a 28 – mondták a gimiben -
Ugyancsak e két számot az egyetemen,
És most a gimiből lányom is ezt hozza …
- Kezd érdekelni, hogy mi ennek a titka?
Hogy e kettő lenne csupán? - azt nem hiszem.
De volt programozható számológépem,
Egy kis algoritmust be is programoztam
S a 496-ot tüstént kaptam.
Bekapcsolva hagytam a gépet reggelig
S a keskeny szalagon ott volt a negyedik,
Azaz a 8128-as
- további számra már ez nem volt alkalmas -
Gondoltan, e négy szám már elégséges lesz

Ahhoz, hogy eljussak valami képlethez.
És – csodák csodája – az meg is lett hamar
- Ennél szebb eredményt ember nem is akar –
Azt hittem – tűnődve a szép eredményen -
Hogy ez *új* eredmény, s az én eredményem
De rá kellett jönnöm: *nem csak hogy nem új, de*
E formulát *Euklidesz* is ismerte.

Ám némi „dicsőség” mégis jutott nékem!
Cooper (és négy társa) úgy kétezer-négyben
Megtalált egy újabb *Mersenne*-féle prímet,
Melyre egy új tökéletes szám épülhet.
Hogyha ezt a számot egy szalagra írnánk
- tegyük hozzá rögtön: feltéve, ha bírnánk –
Budapesttől csaknem Szoboszlóig érne …
- Egy centiméterre egy számjegyet véve –
E szám közlésénél én szerény nevem áll.
(hely: digitalage internetes portál)

De most visszatérnék *Váncsa Juliá*hoz
Személyiségéhez – ő hozzá, magához –
(Végtére is illik rájönni magamtól:
Ez itt nem róla szól, hanem jómagamról)
Új beosztásában hamar magára lelt
- egy rövid ideig főnökeként tisztelt
Tanársegéd képen, mint egyetlen docenst,
Majd ívelő pályára lépett egyenest.
Okos, eredményes ember akart lenni
Jól felfogta, tudta mit kell azért tenni
Tanulni! Tanulni” - Valaki már mondta (?!),
De azt ő akkor már magától is tudta -
Először nyelveket – volt rá lehetőség –
Aztán tudományos fokozatra készség
Meg is szerzett abból egymásután kettőt
És már célozhatta is az *emelkedő*t

Aztán fokról-fokra előre is haladt
- Pályáját figyelni az internet maradt,
Mivel pár év múltán én már *„nyugis”* lettem …

- Közvetlen közelről már nem követhettem.
Egyszer azt olvasom, hogy már *alezredes,*
Másik helyen azt, hogy *egyetemi docens,*
Megint másik helyen: *vezérigazgató*
(vagy talán helyettes(?) – nem lényegbe való)
Magas beosztása a Külügyben is volt …
- Mondhatom: ez bravúr! Szép magasra startolt.
Mint egy TTK-sra, büszkék lehetünk rá
Innen is kívánom: *Éljen nagyon soká!*

Apropó! Néhány szó essen a fiáról,
Nemzetközi Verseny-győztes is volt egykor.
Mint *Fazekas-diák*. Rá illik a javából:
„Nem esik az alma messze a fájától”

Óraadók

Volt két „öregúr” is azon a tanszéken
Az egyik *Hegedűs Sándor* volt, ki régen
Híres tanára volt egy gimnáziumnak …
Nevezetesen a zuglói *István*-nak.

Kratofil Dezső volt a másik öregúr,
Bölcs, mindig felkészült, tapasztalt tanár úr.
Mindkettőjükről van néhány szép emlékem
Annak folytán, ahogy beszélgettek vélem.

Hegedűs Sándor

Amint mondottam: ő Zuglóban tanított
Huszonhárom évig és nagy űrt hagyott ott.
Mint *fizikatanár* kezében tartotta
A *fizikaszertárt* – ez volt egyik dolga.
Nálunk is fizikát tanított a *„bácsi”*
- Egy kissé hiú volt a korára. Ácsi,
Erről jut eszembe. Tegezni nem tudtam …
Olyan tekintélyes tanárnak tartottam
Ráadásul akár nagyapám lehetne …
- De, hogy vonakodtam, ezt ő észrevette.
„Tegezzél csak vissza! Nem vagyok oly’ öreg

Hogy ily' „magázódást"sértőnek ne vegyek.

Bár nem így fogadott minden új kollégát!
A tanszékre hozták egy volt hallgatóját,
Látván ezt, tömören csupán csak ezt mondja:
„ Tegnap még tanítvány, ma meg már kolléga"?!
Személyéhez illik ide még egy pársző?
Talán agglegény volt – vagy csak annak látszó –
Külseje kissé már kopott volt és avitt …
- Hogy jobban figyeljünk reá – erre a' vitt.
Egy napon nem jött be, de addig pontos volt
- Sőt a pontosságnak ismert bajnoka volt –
Azonnal gondoltuk, hogy nála nagy baj van
- És segíteni kell mindig a nagy bajban -
Lakására mentünk: ott feküdt csendesen
Többé nem ébredt fel – úgy *nyolcvan évesen*.

Kratofil Dezső

Kratofil bácsiról hasonló a képem.
Már ami a korát illeti - úgy értem.
Hetvenhét éves volt hogy megismerkedtünk
Ennek ellenére „jó barátok" lettünk.
Két fiáról tudok - egyiket az ország
Igen jól ismeri, mert a foci-sportág
Első embere volt - ötvenhétben kezdte -
Munkája folyamán sok siker övezte.
Ő *Baróti Lajos* (*Baró*ton született)
A *Kratofil* helyett ezért vett új nevet)

De most nem őróla, az apáról van szó
Ő rá térek vissza, mert méltónak látszó
Néhány jól jellemzőt mondani még róla,
- Sok jó tulajdonság gondos hordozója.
Legszebb jellemzője, ami feltűnt nékem:
Milyen szeretettel beszélt arról vélem,
Hogy mennyire fontos a családi fészek
Ahol egymást mindig segíteni készek.
És például hozta a saját családját

Annak okán, hogy már elhagyja a munkát
Mert a „házi orvos” már azt javasolja
És azt alaposan meg is indokolja:
„Jobban kell vigyázni magunkra ***egymásra***
Már nem számíthatunk bajunkban ***egy másra***
A házi orvosom az én feleségem,
Ötvenhárom évét adta eddig nékem
Komolyan kell venni minden egyes szavát
Hiszen nem akar mást, csak családja javát”.

Ilyen és hasonló intelmeket mondott,
S azt, hogy kerülni kell mindenféle gondot.
Ám még sorolhatnám a szép jellemzőket
Csokorba szedhetném a következőket:
Bölcs előre látás, nagy segítő szándék
- Társalogni véle igen szép ajándék. -
Építő társalgás, higgadtság, nyugalom
- Mellette nem érte az embert unalom. -
Békés harmónia és sok lelki szépség,
Még *„szép kor”*-ában is nagy alkotókészség.

Utóbbira példa, hogy még könyvet is írt
- 90 évesen(!) – Olvashattuk a hírt.
Hát ilyen szép korban ilyen nagyot tenni …
- Pesti zsargonban: Hát, *„Ez bizony nem semmi”*

Szabados József és a Kátai Imre

Neve is ékesen hat emlékeimre.
Egy pont ötven éves esetre gondolok.
- Akkor még nem tudtam, hogy ez mily’ nagydolog -

Két fiatal tanár-segéd van előttem
Amint óraadóként szerződnek éppen
Hozzánk a tanszékre az Akadémián
(No, nem az MTA-n, hanem a ZMKÁ-n,
A Nemzetvédelmi Egyetem elődjén,
- Akkortájt bőven volt „külsőtanár”-igény.)
Emlékezetes lett ez azért is nékem,

Óra-elszámolásban nekem volt részem.

Dr. Kátai Imre MTA r.t.

Előbb *Kátaira* vetül rá az emlék
- Bizony, nem mondhatom, hogy csak most volt, nem rég -
Cserni Bandi révén, vagy *Deák Ervin*én
Jutottak el hozzánk? – azt már nem tudom én.
Szerettem Imrének precíz-pontosságát,
Messziről sugárzó szép magyarosságát,
Tiszta tekintetét, és nagy tudás-szomját.

Utólag úgy tűnik, ma már - egyebek közt -
A nexus ott indult a két intézmény közt.
S tovább erősödött egyre nemesebbre,
Tanszék-látogatás is sorra jött benne
Mikor ***Kátai úr*** már professzor lévén
Az ELTE egyik új tanszékének élén.
(Haladása gyors volt a megkezdett pályán
Akadémikusig ment a siker szárnyán.)

Tanszék-látogatás, mit *Dékány* szervezett
Számomra külön is emlékezetes lett.
Ott találtam két volt évfolyamtársamat:
Varga Lászlót - szintén, mint *professzor* urat -
Mellette *Hack Fricit,* (ki évfolyamtársam
Volt már gimiben is – nem estis formában)
Úgy tűnt nekem, hogy a tanszékhez tartozik
(Milyen státuszban? Itt nem *„lényeges”*-kedik)

Szabados József MTA doktor

Szabados Józsiról a fentiek mellett
Az jut az eszembe: jól képzett, rátermett
Barátságos „fiú” sok ambícióval …
- E tulajdonságok biztathatták jóval.

Sokáig nem voltunk ezután nexusban …
- Nem voltunk kollégák, nem voltunk egy klubban -
Sajnos, személyesen azóta nem láttam,

- Meglehet, hogy olykor közelébe jártam
Konferenciákon, vagy vándorgyűlésen
Más rendezvényeken - netán temetésen.
Mikor az interneté volt már a terep,
Módosulhatott az *„újralátó”*szerep
Láthattuk képernyőn – ha szerepelt - bárkit
Sós Verát, *Fried Ervint*, *Pálmay*t …akárkit
Akárcsak *Kátai*t, *Szabados Józsefet,*
Sas Elemért – csak hogy mondjak egy pár nevet.
Persze, továbbra se hűn, valóságosan, …
- Csak a képernyőkön – úgy virtuálisan.
S mert visszajelezni olyankor sem lehet,
Egyoldalú lesz csak így is a jelenet.
Azaz nem lesz egész, helyette hiányos …
- Ilyenre mondják, hogy 50 százalékos:
(Én őt jól ismerem, ő engemet sehogy …
- ***Száz*** meg ***nulla*** így hozza ki az átlagot).

Jól tudjuk, hogy így van, de így is nagy öröm
Hogy ha képernyőről, könyvből visszaköszön
Rám, akit tisztelek, most például *Jóska* ...
- Ide kívánkozik néhány fontos szócska

Kétezer-kilencben, az év vége táján
Emlékezést írtam annak apropóján,
Hogy *Fejér professzor*, akit úgy tiszteltünk
Már pont félszázada, hogy nincsen közöttük.
Versemet a Mat-Lap ’10-ben leközölte
- Azóta is nagyon hálás vagyok érte –
Ámde ért előtte egy nagy meglepetés
Lipi bácsiról egy bővebb emlékezés.
S ami még meglepőbb volt - két ismert szó ez -
Az írója nem más, mint *Szabados József*
Így kerültem véle újból közös lapra …
- Szívesen emlékszem erre a szép napra!

Dékány Józsefné dr.

Dékány Józsefné nem csak azért jön ide
Mert *Jóska* kollégánknak a felesége,

Hanem azért is mert tanított is régen
Óraadóként az említett tanszéken.
Aztán meg azért is, mert ő is TTK-s
S átlagon felüli – ami itt elvárás.
Ami ez utóbbi „jogcímét” illeti
Nagy közismertsége, s jó híre van neki.
Tucatnyi kiadvány az ELTE TTK-n
És más helyeken is található néhány.
E mellett sok érettségin is *elnökölt*
- Aktív korában más funkciót is betölt -
Közben doktorált is – mindezt család mellett,
Mindehhez sok idő, s energia kellett.

Kedvelt szaktantárgya *a matematika,*
Azon belül pedig a *szakdidaktika*.
Sok írása készült ezt erősítendő,
De más témára is jutott neki idő.
Például az *ABC80-as* gépet
Népszerűsítette – főképen avégett,
Hogy a szakkörökön bátrabban használják
S legfőképpen hogy azt *használni* akarják.

Néhány szót illik még szólni családjáról,
Férjén kívül matematikus lányáról,
Sőt szintén e szakmát folytató vejéről,
- szóval egy *matematikus* nemzetségről.

Pénzügyi és Számviteli Főiskola

Dr. Csernyák László

’92: a PSzF-re mentem,
Ahol egy félévig óraadó lettem
Ott ismerkedtem meg *Csernyák* kollégával
És mondhatnám: *újra* a *Stumpf* Katikával.
Jó kis kollektíva amit ott találtam
Egy merőben újnak mondható tantárgyban.
Az *operációkutatás* volt e tárgy …

- Tartalomban, módszerben új volt egyaránt

Csernyák Laci – mint a tanszék vezetője
Sokat munkálkodott, hogy a célt elérje.
Jó felkészültségét sok könyv fémjelezte,
Barátságos lénye ezt erősítette.
S a segítő szándék, amely én felém is
Megnyilvánult rögtön – észrevettem én is.
Azonnal ellátott legfrissebb anyaggal,
Dedikált is egyet nevemre azonnal.

Dr. Pörzse Oszkárné

Stumpf Katalint pedig ismertem is régről,
Habár csak közvetve a párom részéről.
A ’60-as évek közepétől kezdve
Volt nejem tanára, ő nagyon szerette.
Nejem által én is tiszteltem, kedveltem,
Módszerében szinte bizonyítást nyertem
Saját módszeremre, hisz én is azt tettem,
Mint ő – csak én máshol, másik egyetemen.
Tantárgyát, módszerét a nejem csodálta
Mindig megértette – úgy elmagyarázta.
Az én figyelmemet főleg az „ragadta”
Meg, ahogy ő a *Lin. Program.*- ot oktatta.

Negyed század telt el, hogy megismerhettem;
- Mikor egy időre kollégája lettem –
És meg kell, hogy mondjam: a régi benyomás
Nem változott semmit! Remek a folytatás!
Tanári munkája mellett tudományos
Tevékenysége is komoly és látványos!
Csernyák kollégával együtt írt könyvei
A szakirodalom igaz gyöngyszemei.

Amikor e könyvet – úgymond – befejeztem
S hozzá eljuttatás céljából kerestem,
Kisvártatva férje vette fel a kagylót,
Mert Katika akkor éppen kórházban volt.

Merem remélni, hogy azóta meggyógyult
S érdekli majd őt is ez a TTK-s múlt,
Amelyiknek ő is egy fontos részese, …
- És az életben nem lényegtelen e' se.

Óbudai Egyetem

A legújabb kori kollégáim közül
Előre e három kolléganő kerül:
Ambrusné Nellike, és *Bartha Gyöngyike,*
És *Elbert Árpádné Mária.* Egyike
Azoknak, akikkel rég már találkoztam …
- Azaz hogy akikkel már találkozhattam -
Egy vándorgyűlésen '72 körül
Vagy egy kiadványban. A fentiek közül
Elbertné *Mária* nevét gyakran láttam
„A Matematika tanítás " lapjában,
Feladat megoldók rangos nevei közt …
Egy '64-esben pl. egyebek közt.

A többi TTK-s kollégával akkor
Ismerkedhettem meg igazán amikor,
A tanszékre jöttem, - igy a *Baranyait,*
Garancsy Mariannt, és *Fanta Katalint,*
Kiss László kollégát és nejét: *Magdikát,*
Kormány Esztert, *Turiné Redl Marikát,*
(Habár Marikáról – mint később megtudtam –
Ő nem Pesten végzett, így őt itt kihagytam)
Pedig őróla is volna néhány strófa,
Ám nem engedi a magam szabta forma
Mármint hogy csak ELTE TTK-sról írok …
- Ilyen kapcsolattal is szép számmal bírok)
Ja, és ki ne felejtsek már még két *Lászlót:*
A *Szabót,* s fizikát adó *Lóránt Lászlót.*

Végül: nagyon figyelmetlen volnék én most,
Ha kihagynám innen *dr. Zoller Vilmost*
A *„matek-tanárok"* rangos vezetőjét …
- nem tennék másokkal sem ilyesmi félét.
Azt viszont még illik előre bocsátnom:

Nem volt mindenkivel szoros kapcsolatom,
De akikkel az volt, azokról külön is
Található lesz itt egy kicsi poézis.

Ambrusné dr. Somogyi Kornélia

Mikor *Nellikével* itt a főiskolán
Az első tanszéki foglalkozás során
Összeismerkedtünk, mindjárt feltűnő volt
A közvetlensége, ahogy felém fordult,
Mellém ült, s mielőtt beszélgetni kezdett
Tegezést ajánlott – ami nagyon tetszett –
Ilyen közeledés, ami tetszik nekem! …
- Nem idegenkedés, szorongás, félelem
Az új kollégától, vagy ki tudja mitől
- talán egy berögzült előítélettől(?) –

Szóval barátsággal indult közös munkánk…
- Ezt követően is ez volt jellemző ránk.
Példamutató volt a hozzáállása:
Az új ismerethez alkalmazkodása,
Követésre méltó előkészítése,
Annak oktatásba történt „bevivése”.

Fölöttébb igaz volt ez az *„új ágakra*”
- Értem ezalatt: az *informatiká*ra,
S az „*Operációkutatás”*-ra nézve
(*Matematikai Programozást* értve)
Amikben nekem már volt tapasztalatom …
- Főként alkalmazásban nagy gyakorlatom –
Így a megítélés nem állt tőlem messze …
- Nyugodtan mondhattam: nem volt hiba egy se.
Az új előadásokat sorra írta,
Azon csodálkoztam: ezt hogyan is bírta
Egyéb feladata – a családja – mellett(?) …
- Ehhez sok-sok idő és megértés kellett!
Tervezést-szervezést haszonnal oktatott …
- Magára nézve is jó példát mutatott
És ami mindennek méltó koronája:

Fokozatot szerzett – büszke lehet rája -

Bartha Gyöngyike

Bartha Gyöngyikének csendes, szolidsága
Tűnt fel rögtön nékem, az első látásra,
Nagy szimpátia és kölcsönös tisztelet
Övezte, kísérte ismerkedésünket.
Csakhogy már ennek is épp tizenhat éve!
- És bár van köztünk egy levelezés-féle
Egy-egy szép, új évi jókívánság-küldés …
- Jó volna többet is tudni – ez az érzés.

Az ő nevével is találkoztam régen
- Talán épp egy Bólyai-vándorgyűlésen -
Ahol is egy külön lapon mellékelték
A vándorgyűlésen megjelentek nevét.
Legutóbb – nem régen – aranydiplomások
Közt olvastam nevét, Ő és sokan mások
Szintén eljutottak e szép állomáshoz …
- És reményt szereztek a szép folytatáshoz -

Most meg – hála érte
a világhálónak –
meg a híres *KöMaL*
Arcképcsarnokának!
Találok egy képet, sőt,
nem egyet – kettőt!
Számomra érdekest,
és nagyon meglepőt.
Gyöngyikét mutatja, ki diák korában
már méltó helyen van a „nagyok” sorában.
Olyanok sorában, mint *Hajós, Turán Pál,*
Surányi János és a neves *Erdős Pál,*
vagy *Somogyi Antal* és *Budó Ágoston*
- A későbbi nagyok a mat-fizes fronton –
De még jöhetnének a nagy nevek sorban,
Kikkel együtt van ott a *Arcképcsarnokban*.

És miért mondom hogy, számomra meglepő?
Mert matek-versenyzés nőkre nem jellemző!
’57-ig nézve 5 százalék alatt
Volt a nők aránya, s ez nem sokat haladt!

Gyöngyike – úgy tudom – még ma is aktívan
Tanít a *BME*-n - hasznos munkája van -
Tiszteletnek örvend hallgatói előtt…
- Ahogy én ismerem, meg is illeti Őt!
A „***My Professor”*** is nagyra értékeli …
- Pedig ezt igazán nagyon ritkán teszi.

Dr. Elbert Árpádné

Dr. Elbert Árpádné, kedves *Mária*
Munkabírásában aligha volt párja!
Bár már „nyugi”-ban volt – de tele órákkal…
- Emellett fájdalmas magán-problémákkal
Mivelhogy szeretett, nagyra becsült férje
Akkortájban került végső nagy veszélybe,
Ami gondos, ádáz, küzdelem dacára
Csak legyőzte férjét – itt maradt magára.

(A férje is ismert
matematikus volt
Útja – mint sok másnak–
a KöMal-lal indult
Melynek sokatmondó
Arcképcsarnokában
A ő képére is -
íme – rátaláltam.)
De láttam a nevét *Schweitzer-versenyz*ők közt …
- Nem is akármilyen díj-fokozatok közt.
Mária ezután még több munkát vállalt …
- Munkába merülve tán könnyebb a bánat(?)
Vagy tán a figyelmet egy kissé elvonja
Hogy másra koncentrál? – hogy más is a gondja?
Sok órája mellett gyakran korrepetált,
Lehetett hallani mikor, mit, hogy csinált.

A közös szobában akaratlanul is
Hallható volt minden – kérdés is, válasz is.
Egyszer például a *vektorok* témában
Segített valakit – impozáns formában.
Kíváncsian vártam: hogy interpretálja
a vegyes szorzatot, mond-e példát rája?
Mondott és meggyőzőt! A hallgató arca
felvidult, hogy érti az meglátszott rajta.
Paralelogrammák határolta testek
Térfogatmértéke képen öltött testet
Azaz, hogy e számot adja eredményül,
Bonyolult szögfüggvény-számítások nélkül

Mellesleg e téma nekem is kedvencem!
Az *analitikus mértant* félretettem,
hiszen a vektorok átvették szerepét …
- Sőt új fejlődésnek nyitották terepét.
Eszembe jut róla egykori mesterem:
- *Hajós György* akit már itt„megénekeltem”-
Megidézem most is *jó professzor*unkat:
„Tudják miért kellett nekünk az agyunkat
Az *analitikus mértan*nal terhelni?
- Hogy tudjuk a *vektort* méltán értékelni.”

No, de visszatérve *Elbert Marikához*
Az ő módszeréhez, őhozzá magához.
Sugárzik belőle a szakma-szeretet,
A több évtizedes gyakorlat, ismeret
Ezt hallgatói is nagyra értékelték,
Észrevételüket internetre tették.
Például ’9-ben tartott tanfolyamról
Titokban készített kisfilm csak róla szól.
Mármint *Máriáról* – tán nem is tud erről
A tiszteletére készült manőverről.

A legfőbb támasza egyetlen leánya …
- Szüleit követve jött e szép pályára .
„Nem esik az alma messze a fájától”
Idézhető most is – de jön is magától.

Baranyai István

Baranyai Pista első pillantásra
Szimpatikussá vált, benne hamar társra
Találtam, pláne, hogy ő is TTK-s volt
Rögtön előkerült egyfajta közös múlt.
Volt közös tanárunk, volt közös tantermünk
Még ha egy időben együtt nem is ültünk.
De tanárok, termek a helynek varázsa
Összekötött minket, máig ér hatása.
Az személyiségét ami jól jellemzi:
Szerénység, jó modor, mindenek feletti
Intelligencia, a kor tisztelete …
- Felém legalábbis ez az üzenete.
Az együtt dolgozás során persze más is
Ismerhetővé vált róla, más szokás is!
„Birtokára hívott” egyszer – kollégákkal,
Nem győztünk betelni a szokatlansággal:
Csendes, szép környezet, egy nagy területtel,
Gazdasági udvar, új épületekkel,
Fákkal, növényekkel – no. és állatokkal …
Többféle jószággal - nem eggyel, de sokkal.

Nem sokkal ezután az is meglepő volt,
Úgy spontán közölte: egy lovat vásárolt.
Legutóbb pedig már arról beszélt nekünk,
Hogy kis csikója is van – közölte velünk
Leszármazottjaként eddigi lovának …
- Méltó párt választott, szemelt ki anyának.

Szóval *ez a Pista* sokoldalú ember
- Bebizonyosodott róla már nem egyszer –
Különös értékkel bíró „atyámfia”.
Arról még nem szóltam*: matek-dinasztia*
Hiszen a párja is jó matematikus
Sőt a lányuk is az – mondhatni: logikus.
Itt sem esett alma messze a fájától …
- Így ők sem térnek az „örök szabály”-tól.

Dr. Fanta Katalin

Fanta Katalin egy *fanta*sztikus személy
- Nem csak nevéből jön - ennek tartalma mély.
Szerény *külső* mögött gazdag *belső* lapul,
Ha csak felkészültségét venném alapul
Az is elég volna nagyra becsüléshez …
- De még többet nyom a latba, amit végez.
Ő is óraadó volt itt, amiként én
De még főállása is volt neki szintén,
Több helyen tanított – érthetetlen ma már,
Hogy miért futkosott, mint „Száguldó tanár”
Nem egy óra végén már egy taxira várt,
hogy egy másik helyre vitesse el magát.
Tiszteletre méltó ez az igyekezet,
De sokkal inkább az, hogy amihez ez vezet
Csak dicsérni lehet precíz, szép munkáját,
Mely tekintetében ritkán látni párját.
Kolléganőnk – *Jutka* – büszkén emlegeti,
Hogy *Fanta Katalin* tanára volt neki
S matematikára oly’ jól tanította,
Soha az életben nem volt vele gondja.

Itt meg *Fanta Kati* főnökét idézem:
Tudom, *Zoller Vilmos* – ahogyan emlékszem –
Nem szórta gyakorta elismeréseit …
- már hosszú ideje nem dicsért meg senkit -
De egyszer *Katinak* egy példája kapcsán
Nagy elismerésnek adott hangot - spontán
Egyik feladatát nagyra értékelte
- amit többek között ZH-ra kért tőle -
Több helyen tanított *Kati* és ingázott,
Rohant ide-oda - taxival cikázott.
Nyugdíját tervezte, azt, hogy, hogy jár jobban,
Ha tovább dolgozik, vagy majd a nyugdíjban,
Mellékesként keres hozzá, amit lehet
- amíg nem születik egy tiltó-rendelet -
E célból, amit csak tehetett megtette, …
- Nejem jó tanácsát is örömmel vette.

Csakhogy a Sors neki szomorúbb véget szánt
Másként jelölte ki a további útját
Meg sem érhette a méltó nyugdíjas kort
Itt hagyott mindenkit, biz' ez fájdalmas volt.
Mondhatni, hogy tudós élete derekán
- Mennyi jót tehetett volna még ezután?

Ily' tudást átadni a Semmisülésnek…
- Aki erre gondol: nem tűnhet békésnek.

Garancsy Marianne

Garancsy Marianne és *Elbert Marika*
Neve összeforrott bizonyos dologba'
Jelesül abban, hogy a szellőztetésben
Nem voltak egy húron –talán egy percig sem.
De félre a tréfát - nem ez itt a lényeg –
Marianne-t is több jó szó illetné meg
Tudása, munkája dolgai alapján …
- És egy különleges teljesítmény kapcsán.

Az első pár napban – ahogy ismerkedtem
Hellyel, kollégákkal, megakadt a szemem
Egy friss „Oklevél"-en, arról volt rajta szó:
Garancsy Marianne „BALATON-ÁTÚSZÓ"
„Ez bizony nem semmi" ahogy Pesten mondják
Főleg a tanszéken, ahol azt jól tudják,
Hogy Marianne – úgymond – nem éppen tinédzser,
Úgy – hatvan tájékán bizony nem sok ember
Úszik ilyen távot. Ritka teljesítmény!
Büszke is lehet rá - szívemből mondom én.

Kiss László

Először *Kiss Lacit* tudtam megismerni,
Azaz, csak a hangját – mert telefonálni
Kellett belépési, felvételi ügyben …
- A múlt század – ezred(!) – utolsó évében.
Úgy történt ez, hogy egy régi tanártársam
Beke János – aki vezetőállásban
Volt a főiskolán – ide hívott engem …

- matematikusra volt szüksége éppen.
A bonyolításban *Laci* volt segítőm,
El is gardírozott kedvesen, segítőn,
Kezdetét is vette egy jó nexus véle,
- Sőt barátság is lett a végén belőle.

És ami *Kiss Laci* munkáját illeti
ELTE TTK-s végzettsége van neki
Matematikus, de főleg programozó
- Mellesleg hobbiból(?) kiváló sakkozó,
És a focizásról még nem is beszélve …
- Ötven évesen is lejárt az edzésre,
Egyszer pórul is járt a focival szegény
Mert vagy a foci volt nagyon-nagyon kemény,
Vagy mellé rúghatott, de az volt a mázli,
Hogy csak pár hónapig volt rajta a fásli.

Kissé visszatérve még a sakkozásra
- Azon belül is a gépi sakkozásra -
Esti óráim is voltak, így sokáig
Maradtam bent néha, s látom, hogy világit
Laci computere, - és számomra fura
Kép, azon sakktábla, s néhány sakkfigura.
Laci mélyen töpreng: vajon hogy lesz ebből
Három lépessel matt? - de mondja is egyből.
Meg is mutatja a lépéseket: Látod …

- Egyszer csipkelődve kérdem: van családod?
Persze, hogy van! Ám ezt már addig is tudtam
De még hogy milyen szép! Hét gyermek van ottan!
Ami – biz' - manapság ritka egy szép dolog!
Amikor a világ „egyke" körül forog.
Vagy ami még szörnyűbb: egyre többen vannak
Kik gyereket szülni egyet sem akarnak.
Laciékat így hát nagyon is tisztelem
(Meglehet, azért is van ez így énvelem
Mivel hogy én is egy nagy családból vagyok:
- Tizenegy testvérem volt: kicsik és nagyok).

Kiss Lászlóné

És itt jön a képbe *Laci* kedves párja,
Aki szép pályáját még egy szebbre váltja
Életét inkább a családnak szenteli
Pedig szakmája is reménnyel volt teli.
Matematikus lett ő is mint a párja
De a sorsa nem volt túl kegyes hozzája,
Sőt azt kell mondani: nagyon kegyetlen volt,
Nem honorálta azt a nagy áldozatot,
Amit végtére is nagy családjáért tett …
- Elragadta tőlük, s minden semmivé lett

* * *

Fájdalmas búcsú volt – Mit *Ákos* celebrált
(a*z évfolyamtársunk*) - Az Isten áldását
Kérve *Magdikára*, a csonka családra …
- Köztük elsősorban a hét *félárvára* –

* * *

A szem könnye, az nem, de a szó elapad,
Ha ilyen helyzethez keresek szavakat.

* * *

Dr. Kormány Eszter

Kormány Eszter(ke) egy aranyos kolléga!
- Remélem, ezt más is tudja, és így tartja -
Ha tanult valamit, azt közkinccsé tette
- Nem pedig az asztalfiába rejtette ,
Úgy, hogy nehogy mások is hozzá férjnek …
(Nem mondanám, ha nem volnának ilyenek.
No, persze én nem e tanszékre gondoltam,
De olyan helyen már sajnos, én is voltam)

Amikor a NEPTUN-kezelést rábízták
Egyedül ő tanult – de mások is húzták,
Munkájának hasznát, segített mindenkin
Aki hozzáfordult, - volt az benn, avagy kinn.
Sosem felejtem el, mikor odamentem
A *prezentáció* volt épp' napirenden
Azt hiszem: oly' szinten, hogy még csak ő tudta
Használni valahogy, de már megosztotta

Friss tudását velünk – mi se maradjunk le …
- Ott segít, ahol tud - bizony, rendes tőle!

A közös munkában viták is lehetnek
Érvek-ellenérvek megosztást tehetnek …
Fennhangon hirdetem: Nem politizálok,
De van eset, hogy a *Kormány* mellett állok!

A tudománnyal is vívott egy nagy tusát
Megnyerte! Megkapta a doktorátusát!
Ám ezt nem sínylette meg a szerénysége,
Sem a közismert, nagy segítőkészsége.

Lóránt László

*Lóránt Laci*ról még eddig szót se szóltam.
Csendes, halk beszédű, néha szinte szótlan,
Vidám, mosolygó arc képe van előttem
Kissé furcsán hosszú haja keretében.
Fizikát tanított – azt szerette jobban?
Vagy azt osztották rá? – ámde azt is jobban
Művelte, oktatta, mint azt sokan mások …
- Eredményesen! – így nem is fontos más ok.

Ami mindemellett eszembe jut róla
Egy pedagógusnap – már szokatlan módja
Törzsgárda-jutalom! Laci akkor kapott
Harmincöt év után járó fokozatot
El is gondolkodtam én ezen – sőt duplán –
A legrégebbi tag a tanszéken talán
Éppen *Lóránt Laci*? - (bár nem kizárható,
Hogy más valaki az, ki annak mondható)
Másik gondolatom épp akörül forog
Milyen szép szokás volt a *Törzsgárda-dolog!*
Ma már ritkán látni olyan munkaadót
Aki így becsülné a régi dolgozót.
Egyfajta „szoc-reál” jut róla eszembe …
- Ma negatív érzés terjed ezzel szembe.

Szabó László

Szabó Laciról is a segítőkészség
Ugrik be elsőként, mint jellemző készség,
Még rövid ideje voltam a tanszéken
Amikor elromlott a számítógépem,

Ma már nem is tudom, mi volt a probléma(?)
Tény, hogy a *Sanyi*nak szóltam tüstént róla,
Ő meg ezzel *Szabó Lacit* felkereste,
Gyors segítségnyújtás! Rögtön másnap este
Mindketten kijöttek szerény hajlékomba …
Kicsit varázsoltak - volt hiba, nincs hiba!

Ezután *Laci*val gyakran találkoztunk.
Olyankor egymáshoz néhány jó szót szóltunk
Ám ez – sajnos - ritkult azzal, hogy eljöttem …
De évente egyszer biztos megjelentem,
Egy-egy karácsonyi, vagy más ünnepségen,
Pedagógus napon, mint most is nem régen.
És jó érzésesekkel üdvözöltük egymást,
És élveztük együtt a jó bográcsozást.

De a legutóbbit bánat árnyékolta …
- Ahogy megérkeztem, valaki már mondta:
Ismét egy szörnyű gyász sújtotta Karunkat …
- Elvesztettük ***Szabó Laci*** barátunkat!
Ez a hír lesújtott engem különösen …
Jó kollégám, Laci! Hiányzol majd nekem!

* * *

Dr. Zibolen Endre

Zibolen Endré,ről háromról szólhatnék
És mind három doktor – abban is egyeznék –
És mind a hárommal köt össze kapcsolat …
Most az unokára vetül egy pillanat.
Bandival nem oly' rég hozott sorsom össze.
Már nyugdíjas korban – ő még nem az persze -

Remek kollégára találtam rá, benne …
Ki kéne találni – hogyha ő nem lenne –
Magas képzettség és intelligencia
Jellemzi, ehhez mély szakmai humora,
Nemigen emlékszem oly' találkozásra,
Hogy ne adott volna okot kacagásra.

Egyszer nálunk is járt annak az ürügyén,
Hogy hozzájuttattam egy lexikonnal én
Apja és nagyapja múltját dicsérendő
Remek írásához - hogy meghálálta Ő!

Föltett a gépemre egy csodás, jó szoftvert,
Amit ő énnálam sokkal jobban ismert,
És alkalmazott is az oktatásában …
Kevés ilyen van a matematikában!

Dr. Zoller Vilmos

Végül – a sorrendet kissé átgondolva
A „matekos főnök" jöjjön most a sorba.
Nem illetlenségből hagytam a végére …
- Egy különös emberről van szó végtére -
Különös emberről pedig nehéz írni ,
Mivelhogy nehezebb is őt megismerni.
Engem kissé zavart: megelőzte híre!
S az nem volt valami hízelgő részemre.
Valami olyasmi fals hír kapott szárnyat,
Hogy nem szereti az idős kollégákat.
Nos, ez hamarosan cáfolásra került …
Legalábbis nekem - úgy érzem – sikerült
Ezzel ellentétes tapasztalást nyernem …
- Holmi apró lépést kellett ezért tennem –
Először is próbáltam őt megérteni,
Megpróbáltam az ő szerepébe lenni.

Mit gondolhat ő egy idős kollégáról?
Valami olyasmit – hogy ne szóljak másról –
Amit én gondoltam – anno '61-ben
Mikor néhány „idős" kollégája lettem.

Tele friss tudással, és nagy tudásvággyal,
Új ismeretekkel, új tudományággal.
Szemben az idősek tapasztalatával,
Ám kissé megkopott, avítt tudásával.

Egyikük például már leragadt annál
a négyszögek régi osztályozásánál:
„Parallelogramma, trapéz, trapezoid” …
És így tanította – mondhattunk akármit.
Én e tekintetben azt kíséreltem meg
- Ami új könyvemben épp akkor jelent meg –
Hogy a négyszögeket tulajdonság szerint
Célszerű rendezni – például e szerint:

A négyzet egy olyan
speciális négyszög
Egyértelműsége
csak **egy** adattól függ;
De a téglalaphoz
már **kettő** szükséges,
Hogy megszerkeszthessük
– de az elégséges;
Paralelogrammá-
hoz **három** adat kell,
Trapézokhoz meg **négy**
– ezt mondja a rendszer –
Öt adatot igé-
nyel minden más négyszög
Van még a deltoid –
speciális négyszög –

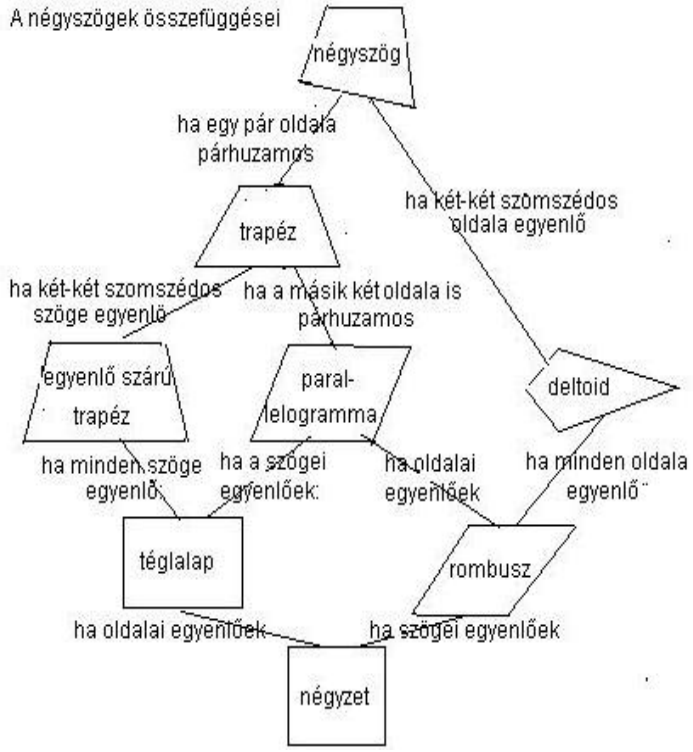

No és még a rombusz – annak is helye van …
Benne van minden egy rendezett halmazban
Az osztályozás így halmazelméleti
Alapon valahogy ily’ formán nézne ki. *(Fenti ábra)*

Szóval hát *Vilmos*nak igaza lehetne,
Ha fenntartással nézne az „öregek”-re.
Akár énreám is, - honnan tudta volna,

Hogy milyen vagyok? Ez bizonyítás dolga!
Egész életemben az újat kerestem
- Ezért hát magasabb fokot is szereztem –
Bizonyítani is többször próbálkoztam …
- Azt hiszem „kellemes csalódás”-t okoztam.
Ahogy ő énnékem! Van egy sztorim erre:
Ahogy választ adott egy nagy kérdésemre.

Számsor-összeg zárt formuláját keresve
Jutottam az „i ad 4” összeg-képletre,
Gondoltam – mint, gyakran(?) – hogy ez új eredmény,
S enyémnek tudhatom – ha nem vagyok szerény -
(Hisz addig nem láttam – legfeljebb 3-ig
Zárt összegképletet - Scharzitzky Viktorig –
Ugyanis hasonlót csak az ő könyvébe’
Találtam ezt, Σi^3 –ig rendezve)

Egy szóval beléptem Vilmos szobájába
S vártam, hogy reagál felvetett témámra.
Néhány másodpercig tartott csak a dolog
Géphez ült, beütött egynéhány adatot,
S máris kezemben volt gépi nyomtatásban
Az én általam is kihozott formában.
Lélegzetem elállt! És újból rájöttem:
Hogy milyen messze jár - és van - én előttem!
Hogy már *matematikai szoftver* is van …
- És ő már ennek is a birtokában van.

* * *

Prof. Dr. Bakó András

Utolsóként – ámde nem utolsó sorban
Kedves professzorom jöjjön itt a sorban.
Előbb azt gondoltam – de el is vetettem –
„Tiszteletbeli” TTK-snak tekintem,
Mert, hogy nem az ELTE TTK-ján végzett …
- ***De hát ott doktorált!*** – Így hozta a végzet –
Sőt, más fokozatot is szerzett meg ott ő …
- ***ELTE TTK-snak méltán tekinthető.***

Elnézést kell kérnem a kis dilemmáért,
- Ki nem hagytam volna a Föld aranyáért -
Nagyhatású tudós, szakember, méghozzá
Sok, és szép élményem is köthető hozzá.

Már túl a hetvenen járhattam, amikor
Harmadszor is eljött számomra az a kor,
Mikor felsőfokú tanításra kértek …
És egy fél docensi állást is ígértek
Főképpen matematikatanításra …
- Régóta fájt fogam ilyen folytatásra.
Több, mint harminc évig éppen azt műveltem,
Főiskolai és az egyetemei szinten.
De hamar kiderült: abban nincs is hiány!
Jó „matektanár”-nak nem voltak a híján
Régi tanárok közt - kik már nyugdíjasok –
Sok hozzáértő volt – *Elbertné* és mások.

Amikor a professzor urat megláttam,
Rangját, és emberi nagyságát csodáltam.
Második vezetőm Ő az életemben
Kinek végzettsége – az enyémmel szemben –
Magasabb fokú volt – bár így természetes –
- Előtte ez nem volt íly’ következetes.
(Első ilyen főnököm *Munk* volt, kezdetben
Fokozattal még nem rendelkezett ő sem,
De aztán „gyorsított”, meg sem állt a máig ---
„Az MTA doktora” fokozatáig)

Ám, ha „el is fogyott” a matematika
Kibontakozóban volt két „új technika”
A *számítás* és a *vezetés* vonalán
Bontakozott e két újszerű tudomány.
Előbbit ma *informatiká*nak hívjuk,
Utóbbi valami olyasmit fed, mondjuk:
Optimális döntés előkészítése
Döntésre jogosult vezetők részére.
Ezt nálunk röviden „*Matematikai*
Programozás” címen veszi fel az, aki

Menedzser-típusú képesítést akar …
- Program is rögzíti azt, hogy mit is takar –

Ezután történt egy nagy fordulat velem.
Régóta épp' e témában jeleskedem,
A professzor úrhoz mentem - csak úgy spontán –
Jó pár jegyzetemmel – mi túl volt a nyomdán.
Pár nap múlva hívat, s nagy elismeréssel
Fogadva munkámat - a felismeréssel:
Hogy az oktatásban számíthat reám is
Ambrusné mellett, és intézkedett máris.

Jut eszembe: már véle is találkoztam,
Valaha, vele már több helyen is voltam
MOT-vándorgyűlésen, vagy konferencián …
- Előadását is hallgattam már talán.
Közös ismerőseink is voltak bőven …
- Közöttük *Prékopa* jár ma is az élen –
De ott van *Munk Sanyi:* a *„főnök-tanítvány"*
- Mármint nekem főnök, Őnéki tanítvány.
Főnök és beosztott. tanár és tanítvány
Generációs is egy bizonyos listán:
Hármunkat tekintve ennek a képlete:
Bakó tanár úr a főnököm főnöke

Munkája társadalmi *presztizs*-e is nagy
- Maga után biztos jelentős nyomot hagy.
Tudósutánpótlás ügyén fáradozik,
Ennek eredménye szépen mutatkozik
Közülük vagy kettőt én is jól ismerek…
- Kívánom, jöjjenek további sikerek.

Spontán jött kapcsolatok

Azokról írnék itt, akikkel kevésszer
Találkoztam össze – lehet, hogy csak egyszer –
- Konferenciákon, továbbképzéseken,
Előadásokon, vándorgyűléseken -
Azokból is, kik rám nagy hatással voltak …

- Tudás-anyagomban maradandót hagytak.

Bodor Tibor

Egy fiatal tanár képe van előttem.
’74-et írtunk. Egy továbbképzésen
Ismerhettem meg őt, mint egy tanáromat…
- El is gondolkodtam a helyzeten sokat.
Közelebb ötvenhez, mint ő a feléhez!
Ö tanár, én diák - nem különös kép ez?
De bele gondolok nincs különös abban
Amit én keresek, az őnála megvan.
Mármint az ismeret az új technikáról
Mit külföldről hozott – tán Amerikából –
Algoritmizálás volt a fő reszortja,
Nekem ez nem volt új - de ezt ő nem tudta -
(Az „osztálytársak”-nak fele hallgatóm volt,
S algoritmizálást éppen tőlem tanult!)
Ámde előfordult, hogy a hallgatónak
Jobb jegyet adott, mint a volt „oktató”-nak.
Persze, azért ezt is meg lehetett szokni
De, amit kevésbé - úgy lehet mondani,
Hogy tudása mögött szerény szerénysége
Messze alulmaradt, az egyénisége
Valahogy elnyomta a nagy szerénységet …
- Az ilyen nem szokott hozni dicsőséget.

Borsányi Katalin

Borsányi Katikát először – nem régen -
Láttam meg, amikor vállalt az ISzE-ben
Valami szerepet, amely összefüggött
A főállásával is – egyebek között,
Ami a *Nemzeti Tankönyvkiadónál*
Volt, és még tán ma is ott dolgozik talán.
Pár ISzE-kiadványt meg is jelentetett.
- Egyre egyszer nékem is ígéretet tett
Matematikai Statisztika tárgyban …
- Ám ez nem jött össze – hiába is vártam.

Azt viszont örömmel olvastam felőle,
Hogy méltónak látták több „kitűntetés”-re
A legutóbbi egy elismerő érem:
Tarján-emlékérem – hogyha jól emlékszem.

De ő alkotó is, nem csupán kiadó! …
- Egy barátommal írt könyve is kapható.
(*Dr. Hack Frigyes*re – mint társra – gondolok.
Évfolyamtársam is volt. - Nekem nagy dolog)

Ismertsége is nagy az internet szerint
(Gyakran élek ezzel, és ezt teszem megint)
Ha nevét beírom – idéző jelekben –
Hatszáztizenötször jelenik meg cikkben.

Deák Anna

Az ő neve nem csak azért van itt, íme
Mert az *Ervin* lánya – bár ez is jogcíme –
De „saját jogon” is ide sorolható,
Mert ő is TTK-s és szép pályát futó.
Közvetett kapcsolat régóta van véle
’83 körül. Abban a tanévbe’
Kezdett tanítani *Az I, Istvánban*
- Mai nevén: a zuglói *Szent Istvánban*
Katalin leányom sokat beszélt róla
- Habár közvetlenül nem volt tanulója -

Tudom, az Istvánból ’90-ben elment
Onnan merre, hová, az ismeretlen lett.
Ma viszont tudható: az internet szerint:
Az Eötvös-ben matek és fizikát tanít.

Dr. Dobos Krisztina

Dobos Krisztina mint okos szép Teremtés
Él emlékeim közt. Furcsa megismerés
előzte meg mindezt. Egy konferencián-
- Azt hiszem Gödöllőn – Egy bájos „ifjú lány”
(Legalábbis én ezt gondoltam felőle)

A pulpitushoz lép, s dől a szó belőle.
Öröm volt hallgatni minden egyes szavát …
- Észnek és léleknek tetsző harmóniát.

Saját kutatási eredményről beszélt …
- A *Markov-láncok*ig sok minden belefért.
Értő közönségét magával ragadta,
Mondanivalóját olyan szépen adta
Matematikushoz illő precízséggel, …
- Nagy tudást sejtetve - kellő szerénységgel.

Bevallom, alig tudtam betelni véle!
Amint hazaértem egy rögtönzött féle
Beszámoló élén ő jelent meg rögtön…
- De aztán sikerült hamar meglepődnöm.
Hogy nevét – *M. Dobos Krisztina* – kiejtem
Dékány már is mondja – soha sem felejtem –
„De hisz ő a *Mézes Pista* felesége" …
- Hamarosan meg is ismerkedtünk véle.
Tanszéki rendezvény volt az apropója
Birkapörkölt-főzéssel összekapcsolva,
Úgy mondtuk akkor, hogy *a „Kákos mezején"* ...
- Mivel *Kákos János* vadászterületén.
A szép nap emlékét több felvétel őrzi …
- Ezt nemrég szomorú apropó idézi .
Újságból tudtam meg, hogy *Krisztina elment* ...
- Pista telefonon erősíti ezt meg.
Gyászában osztozott az egész kis ország, …
- Kiváltképpen a pedagógus társaság -
Rövid életében sokat tett ügyünkért
Magas szinten: - helyettes államtitkárként.
Emlékét baráti szívünkben őrizzük …
- ***Pista és családja! Őszinte részvétünk.***

Florea György

'74-et írtunk, mikor *Dobogókőn*
Egy konferencián – igencsak meglepőn –
A várakozástól pozitív irányban
Eltérő érdekes, újszerű témában

Tartott – nekem tetsző – előadás során
Ismerhettem meg őt – *Lázár*-ral oldalán
(Ő egy másik Gyuri, róla is csak szépet
diktál, mondat vélem a hű emlékezet.)
Mindketten az Országos Vezetőképző
Tanárai voltak – és ami meglepő
Fiatalon is jól értették a szakmát,
És nagy rutinjuk volt abban : hogy adják át

Florea Gyurinak volt egy szép példája
Egy akkor még alig ismert új témára:
A ***Szimuláció*** volt ez az új téma, …
- Ma már ismeretes diadalmas útja.
A példát őriztem. Majd harminc év múltán
(A Budapesti Műszaki Főiskolán)
Tantárgyam része lett a szimuláció …
- De jó. hogy még megvolt e példa! Ó, de jó!
Tanulmányoztam, majd áttettem *Excel*-be
- Azaz hogy korszerűbb, újabb környezetbe –
Megörökítvén azt így az útókornak …
- Míg nem hoz helyébe újabbat a holnap.
No, és emlékezve az „ősi" időkre …
- Ezzel együtt *Lázár,* s *Flórea György*-ékre.

Dr. Gerőcs László

Dr. Gerőcs László tanár kollégához
Három ágon három ismerős szál is vonz.
Meglehet, hogy oda-vissza nem mondható,
De – úgy gondolom, hogy ez itt nem mérvadó.

Első szálként itt a közös *Alma Máter*
- Bár ő később végzett pont két évtizeddel
A jó hírű *újpesti Könyves Kálmánban,*
Ám így is sok közös lehet a múltunkban.
Például lehetnek közös tanáraink,
Vagy közös élmények, vagy ismerőseink.

Ismeretségünknek az a másik szála,
Hogy ifjabbik lányom egyik kollégája,

(Legalábbis az volt épp tizenhat évig …
- Míg egy „*ember”* miatt rútul nem végződik.)
A harmadik szál az, hogy közös a szakmánk!
- *A TTK-légkör* is közösen hat ránk. -
És, e gyűjteményben azért is van helye,
Mert TTK-s ő is, s a szakma mestere!
Nem egy *átlagtanár,* melyhez a diploma
Jogosultságot ad, s nem kér többet soha.
S aki maga sem tesz soha többet annál
Mire a diploma jogosít és elvár.
Gerőcs kolléga úr ennél már többet tett!
Doktorált. Már ebbe sok időt, pénzt betett,
Hírnevét könyvei vitték jól előre, …
- Úgy tudom, legalább ötven van belőle,
Példák, példatárak, és egyéb *mű sora*
Majd a Magyar Tv *REPETA – műsora.*
Ha valaki addig nem ismerte volna,
Akkor erre bizony bőven volt alkalma.
Publikációi révén messzi tájon
Ismert. Híressége túlment a határon
El Németországig, és Romániáig …
- Európán túl is – egészen USÁ-ig.

Elismeréseknek sem igen volt híján
Az Akadémia *Tudós Tanár díj*án
Túlmenően *Ericsson-díj*ban részesült,
Aztán ’11-ben új díjjal ékesült:
Ugyanis *A Nemzeti Tankönyvkiadó*
*Díj*át kapta mint *Érdemes Tankönyvíró,*

Ilyen eredményes *Életpálya* mentén
- és a jól megérdemelt nyugdíj küszöbén -
El is képzelem azt, hogy hideg zuhanyként
Hatott rá a törvény, amit dilettánsként
A pedagógusok ellenére hoztak …
- amellyel mindenkit *Start*-ra állítottak.
Bátran viszem tovább ama gondolatát:
„Kedves Rózsa néni, nem szégyelli magát?”

Dr. Gyaraki Frigyes

Gyaraki tanár úr úgy lesz ismerősöm,
Hogy – úgy ’80 táján – egy nagy változás jön.
Egyre több igény lesz együttműködésre
- Itt főként a Felsőoktatásra nézve –
Lett egy *ad hoc* csoport – amiről már volt szó ,
Gecső Ervin kapcsán lett a kapcsolódó.

Nem régiben láttam: Beszélt a tévében
Háborús élményről - amit átélt régen.
Remélem, még ma is él és egészséges …
Szép korú! Régen elmúlt kilencven éves.

Hámori Veronika

Érettségi elnöki minőségemben
Ismerhettem meg őt – úgy kétezer-egyben
Mint igazgatóját a gimnáziumnak ..
- a rangsor elején lévő *Fazekas*nak.
Tizennégy év multán ma is igazgató!
- Azt hiszem, ez ma már ritkának mondható –
Valami nagy titkuk lehetnek azoknak,
Akik ily’ sokáig vezetők maradnak.
Én mindenesetre amellett szavazok:
A rátermettségük lehet a nagy titok.
Mat-fiz. szakos tanár és ő is TTK-s
És sokkal több annál, mint sima diplomás.
Ezért kerül ide e kis gyűjteménybe …
- Az ELTE TTK szűk történetébe.

Nyolc kitüntetését számoltam meg eddig
Kiváló Munkáért-től az *Eötvös-díj*ig.
Közben a *Köztársaság Érdemkeresztj*e
Arany fokozatát szépen megszerezve
A *Ericsson*- és a *Beke Manó díj*on,
A *Tehetséggondozásért* kapott *díj*on
Át jutva el legutóbb kapott díjához:
Az *Eötvös József*ről elnevezett *díj*-hoz.

Megkapta figyelmem ennél az indoklás
Szövegében egy szó, hogy milyen „toleráns”
Nos, ezt jómagam is megtapasztalhattam
A vizsgán egy kollégával kapcsolatban.

Dr. Heppes Aladár

Az *operációkutatás* tárgyában
Találkoztam véle gyakran hajdanában.
Akkoriban főként *hálótervezés*-es
Munkálkodása volt követésre képes.
De más területen is jelen volt sokszor …
- Fokozatot is nyert: Ma MTA doktor –
Hacsak időközben nem lépett előre …
- Sajnos, nem hallottam túl sokat felőle.

Tehetséges ifjú hírében állt ő is
- Voltunk egyidőben egyetemisták is –
Tudtuk: fiatalon jutott el egy díjhoz …
- Nevezetesen a *Grünwald Géza-díj*hoz
De eredményes volt a *Schweitzer*-versenyen is,
Díjat nyert azon is – mégpedig kétszer is.
Díjat azóta is szerzett, tán többet is.
- Azt biztosan tudom, hogy MTA-díjat is –
Tett is, dolgozott is szorgalommal érte …
De munkáját olykor kudarc is kísérte.
Egy ilyesfélének tanúja is voltam,
Bár abban igazán én őt nem okoltam.

Volt egyszer ugyanis egy nagy vándorgyűlés
Kőszegen – épp’ *Jurisics* várában – na és
Azon folyt egy lelkes Bólyai-kutató
Előadása, amelyről nem mondható,
Hogy osztatlan sikert arathatott volna.
Egy – kissé renitens – hallgatói sorba’
Be-be kiabáltak, s a nem tetszésüknek
másoknak nem tetsző hangot ütöttek meg.
Végül a kudarc már elkerülhetetlen
volt, a rendezőség pedig tehetetlen.

És hogy *Heppes Ali* neve hogy jön ide?
- Úgy, hogy szekciónkat éppen ő vezette.
A „nép” egyenesen rohant a vonathoz …
- Az ügy Alinak is rossz emléket hordoz.

Karvasz Gyuláné

Karvasz Gyuláné is *ELTE TTK*-s volt
És Ő is többet tett, mint az „elvárás” volt
Férjéhez méltóan Ő is többet adott,
Mint amire diplomája jogosított.
Közös szerzeményként (– két másik társával:
Reskovics Ágostonné, s *Csekő Árpád*dal -)
Már 971-ben írt egy könyvet,
Egy „társasjátéknak” szánva az egészet
Azaz *játékos*nak olyan nehéz tárgyból,
Mint *matek, fizika,* s *biológiá*ból.

Jó alapgondolat, és egy remek módszer …
- Jó didaktikai célt szolgálva ezzel.

Személyes ismeretségünk olyasféle:
Pár éve telefonon beszéltem véle
Akkor férje – *Gyula* – felől érdeklőttem
De – sajnos – szomorú hírről értesültem.
Napokban is hívtam, hogy küldjek „valamit” …
- Sajnos, e telefon ma már nem működik.
Pedig mindkettőjüknek címezve lenne
E kis „anyagocska” – róluk is van benne
Néhány jellemző szó – főként a javából -
Internet, s a memória jóvoltából.

Laczkó László

Laczkó kollégát meg a „nagy” *Fazekas*ból
Ismerem – bár ismerhetném az *István*ból,
Hol lányom is tanult, ott is jó tanárként
Ismerték, tisztelték – az is volt egyébként.
De már rég ott tanít jó *Fazekas*-ban …
- Érettségi elnök voltam osztályában

Kétezer-egyben – már az is milyen rég volt!
De hogy ha jól tudom, ő később is ott volt.
Ahol sikereket halmozott fel szépen,
Díjakat, sorjában, azt hiszem e képen:
Beke Manó- után jött a *Grafisoft-díj*,
Erre ’11-ben a *Rátz Tanár Úr-díj*.
(Bár zavarban vagyok: az utóbbi kettő
Lehet, hogy ugyanaz? – Kissé megtévesztő)
A visszajelzésből szépen kiderül az,
Hogy a két utóbbi díj az nem ugyanaz.

Lőcs Gyula

Gyulát személyesen én nem ismerhettem
De neve számomra mégsem ismeretlen,
Egyrészt, mert kollégám évfolyamtársa volt,
Aztán mert „nagy műve” rám hatást gyakorolt.
Nem is egy, de több is, már akkor élenjárt,
Mikor e tudomány gyerekcipőben járt
Ő már „tanítója” volt Magyarországnak,
Lelkes „úttörője” egy új tudománynak.
Az első programnyelv volt az ALGOL-60
- Az én tudatomban legalábbis az van –
Lőcs Gyula munkája, amit nagy haszonnal
Forgattam magam is, amint a FRORTRAN-nal
No és a BASIC-kel – újabb műveivel
Tettem, és mondhatom: nagy elismeréssel.

Lugosi Erzsébet

Őt a rendszerváltás hozta össze vélem …
- Talán emlékszik is ő is rám – remélem -
Azt hiszem, egy új vállalkozásba kezdett
Matek-tanításban próbált tenni rendet.
Módszertani füzeteket kínálgatott …
- Iskolánk felé is tett egy ajánlatot,
Amit igazgatónk egyből hozzám küldött,
De nem támogatta! – Ellenemre döntött.
Csak később tudtam meg azt, hogy az *Erzsébet*

A KöMaL-nál milyen érdemeket szerzett
A végzése után mindössze egy évvel
Kezdett a KöMaL-nál – nagy hittel és hévvel,
Kezdetben *szerkesztő*, majd *főszerkesztő* lett
- De biztos, másutt is dolgozott emellett.
Sajnos, már régóta nem hallottam róla!
- Biztos, még sok eredményről írtam volna.

Dr. Mérő László

Óriás hatású ember
ember van előttem,
Ha arca előjön
emlékezetemben.
Ő is fiatalon
„lépett a porondra”
Arcképe bekerült
az „*Arcképcsarnokba”*
Mint *KöMaL*-versenyző Éppen ’65-ben
S hogy mire vitte az elmúlt ötven évben?
Bizony, nagyon sokra, és hát nagyon szépre!
Szert tett országosan egy elismert névre

Prológ programozás volt az a szép téma
mit tőle hallgattam, és még ma is néha
Hűen van előttem egy-egy óra csendje,
Hogy a majom hogy jut következtetésre,
Mikor csak egy *szék* s egy *banán* van betéve
Egy nagy-nagy terembe – a banán magasra - …
- Mit tesz a majom, hogy megkaparinthassa?

„Hanoi tornyai” is érdekfeszítő
feladványként szökken óráiról elő …
Megoldására egy programot mutatott,
Amit nagy sikerrel begyakoroltatott.

* * *

Tudom, névvel nem illik humorizálni
Ez esetben mégsem tudok ellenállni!
Egyszer *László-napon* egy kis társaságban

Arról diskuráltunk: Mennyi sok *László* van
matematikusok között: *Fuchs, Rédei,*
Ács, Kalmár és Simon, Lovász és *Surányi,*
Czách, Pálffy, Babai, Fejes Tóth és *Fodor,*
- s ha *„László-keresés”* továbbra is sodor –
Itt van még Gerevich, Csernák és a Laczkó,
Gerőcs, Kovács, Varga, az ELTE-n a *Zsakó* ...
- Azok, kik hirtelen
- eszembe jutottak,
S memóriám elől
kik el nem futottak -
Eszembe jutott még
egy – nevét nem mondtam.
Találják ki majd ők,
hogy kire gondoltam

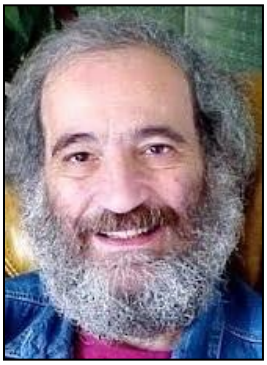

Csak annyit mondtam, hogy ismert. - „Mér’, ő László?”
„Igen. Eltaláltad! Ő a *Mérő László*”

Dr. Michaletzky György

Michaletzky György a TTK dékánja
Volt 2005-től. Büszke vagyok rája!
Tőle vehettem át aranydiplomámat,
Megszépítve véle tegnapomat, mámat.

E kapcsolatot is ismertségnek veszem
És – mivel TTK-s, azok közé teszem
A *Professzor Urat*, akiknek helye van
Ebben a kis könyvben, e *„kis lexikon”*-ban.
Külön imponál az, hogy matematikus!
Szűkebb területe lett *A sztochasztikus*
Folyamatok elmélete, gyakorlata …
- Az életnek sok, szép, hasznos feladata -

E szakterületet magam is műveltem …
- Sajnos a „pikszis”-ből pár éve kiestem, -
Ámde nem búsulok – panaszra nincs okom -
Nyolcvanhat évesen már a babérokon
Ülhetnék, ha tudnék, de persze nem tudok …

- Folyton a szép, aktív időkre gondolok.
Óh! De most látom, hogy magamról beszélek! …
- A *Professzor Úr*ra tüstént visszatérek,
Hisz' azokról írok, akik „sokra vitték",
A TTK hírét így öregbítették.
Azokról, akiket ismertem, *ismerek* ...
- Feltéve, ha róluk még írni *is merek!*
(Erre egyébként is engedélyük' kérem …
- A személyi jogát senkinek sem sértem.)

Szóval *Professzor Úr* szép pályát futott be!
Tett is ezért sokat – megdolgozott érte -
Könyvei, írásai után kutatva,
Húsznál is több címre mutat rá a MOKKA.
Ha pedig a nevét keresőmbe írom
- idézőjelek közt – sorolni se bírom
Annyi helyen jön ki mutatva munkáit …

Érdemei közül csak e kettőt áll itt:
'12-ben az ***ELTE Érdemrend***-je
Majd a ***Magyar Érdemrend Tisztikeresztje.***
Már csak annyit mondok – szívemből kívánván –
Alkosson még sokat e szép, nemes pályán.

Oláh Vera

Úgy mutattam be, mint *Oláh Gyula* lányát
De nem ez adja meg kompetenciáját
ahhoz, hogy a neve itt szerepelhessen …
- Saját jogot szerzett, hogy szerepeltessem.
Sok tapasztalatra, ismertségre tett szert
Munkálkodásából már sok minden ismert.
Ha beirom nevét egy net-keresőbe
Az, hogy „*Oláh Vera*"
többezerszer jő be.
(Igaz, hogy köztük van
más *Oláh Vera* is
- Például építész,
vagy épp énekes is -
De, ha azt is írom:

„matek”, avagy „kömal”
Akkor is előjő jó néhány és hamar.

Vera neve és a KöMaL összeforrott
Már diák korában azok között forgott,
Akiknek arcképét szintén megtaláltam
A KöMaL jóhírű Arcképcsarnokában.
Söt nem is csak egyszer, többször is bekerült
(Nekem rátalálni háromszor sikerült)

*KöMaL –versenyző*ből *kömálos* munkatárs!
- Söt nemcsak egyszerű, beosztott munkatárs –
Előbb *szerkesztő* volt, aztán *főszerkesztő* …
- Nevéhez sok verseny és írás köthető.
Egyebekközt írt a *Rátz Tanár Úr díj*-ról,
- Rendszeresen annak díjazottjairól -
Sikerrel versenyző *tudóspalánták*-ról …
- mint azt írja: *„a jövő tudósai”*-ról -
Ír arról, ami ma nagyon fontos téma:
„A matematikai kompetencia”,
Majd szép szóval beszél az édesapjáról
- Legfőképpen matematikus voltáról –
Arról, ami apja érdemét illeti …
- Tanúskodom, hogy ez *Gyulát* megilleti –

Sajnos, munkájáról nem hallok régóta …
- Gondolom, sok újat írhatnék még róla.

Pálfalvi Józsefné dr.

Ő egy „ismeretlen ismerős”-ként jön be
TTK-st kereső emlékezetembe.
Furcsamódon nevével már találkoztam
- Több ízben is – még aktív tanár koromban.
Ma tán úgy mondanánk: tankönyv- vagy szakíró,
Vagy általában oly’ képességgel bíró
Pedagógus személy, ki másokat tanít
Szakra, módszertanra – a hazán így segít.

Két könyvét is őrzöm tágas könyvtáramban

Amiket magam is haszonnal forgattam …
- Nem szólva lányomról, aki abból tanult
Egyebek közt, mikor még gimnazista volt.

A véletlen folytán összeismerkedtünk
Egy antenna kapcsán szomszédok is lettünk
És mert az antenna a mi házunkon volt
Velük együtt így egy közösség alakult,
És, mivel én voltam az ügy intézője:
- A sugárzási díj rendes beszedője –
Így havonta egyszer biztos találkoztunk,
Vejével – úgy szólván – összebarátkoztunk.
Sárikával is – a kedves nagymamával –
Ki el volt foglalva több unokájával,
Legtöbbször az utcán láthattam őket, őt,
Őt, mint unokákat iskolába vivőt.

Úgy is kezeltem őt, mint kedves nagymamát …
- Most töredelmesen kérem bocsánatát!
Mivel megtudhattam – azt is váratlanul –
Szerény *külső* mögött gazdag *belső* lapul:
Matematikus, sőt egy tanszéket vezet,
Ahhoz méltó rangot - doktorit is szerzett.
„Kellemes csalódás!”- Még inkább jó érzés
Az ilyen, s efféle „újra ismerkedés”
Megismerni azt, akit már ismerünk is,
Sőt, akivel már volt/van közös múltunk is.
Az ELTE TTK – bár nem egy időben,
Ám közös emlékek így is vannak bőven:
Tanárok, tantermek, no és közös témák
A szaktárgyon belül, mind-mind ilyen formák.
Most, hogy már kiderült, hogy kollégák vagyunk
Van miről beszélnünk, hogy ha találkozunk.
Gyakorta van ilyen – örülök is neki …
- Bár a találkozás nem mind örömteli!
Volt már találkozás „bánat” apropóján:
Scharnitzky kollégánk végső búcsúzóján.

És a „nagy véletlen” újból előszökken …

- Bár azt vallják sokan, hogy véletlen nincsen -
A Sors összehozta Katalin lányommal,
Mégpedig egy közös munkaalkalommal.
Érettségi elnök volt kétezer-négyben
Katalin leányom osztályában éppen.

Ámbár ez a vizsga nem volt ürömtelen…
- Sőt, az is mondható: inkább örömtelen -
Tizenketten „értek" kiválóan nála …
- **Ám ez elismerést nem hozott számára** -
De sérelmet igen – mit vérbeli tanár
Alig viselhet el, s nem is visel ma már.

Régi história – most lett cudar vége -
Ok: *egy igazgató* embertelensége
Biztos kiderülne, mi van még lajstromán
Egy elfogulatlan vizsgálódás során.

Dr. Pollner Péter

Dr. Pollner Péter ***Pollner Jenő*** fia.
- Őróla is szólt már e kis história, -
De, amint már ott is volt reá egy célzás:
Önálló helye is van itt, hisz' TTK-s,
Méghozzá fizikus, fokozatot szerzett:
- Még harminchoz közel járt hogy PhD-zett.
Ő is megfogadta nagy költőnk szavait,
Aki haladásra buzdít és lelkesít,
Vörösmarty: „*Legyen minden magyar utód*
és folytatja: *„különb ember mint atyja volt"*
Bár *Jenőnél* nem volt könnyű *„különb"* lenni
Fiának sikerült mégis tovább menni.
Megjegyzem: nem éppen egyedi jelenség!
Évfolyamtársaim közt akad ilyen még
Akinek gyermeke „*többre vitte",* mint ő
- a „többre" *ismertség-mércén* is értendő -
Mint *Dr. Hack Péter*, a Hack Frici fia,
Vagy *Ivanyos Gábor* – Lajos társunk fia,
Avagy *Hargitai Imre* zenész doktor …
- *Imréék fiáról* hallhatjuk ezt sokszor -

De más is érdemel még ilyen figyelmet!

Épp' *Péter* hívta fel erre figyelmemet:
*Szegedy Miklós*nak – évfolyamtársunknak
Két fiáról tudunk, kik idetartoznak!
Egyikük ***Márió,*** aki rangos helyen
Professzor a híres Rutgers Egyetem-en.
A másik – a ***Balázs*** – ma az MTA-ban,
annak egy *kutató, újabb csoportjában*
végzi *„lendületes"* érdekes munkáját ...
- El is nyerte érte már rangos jutalmát:
Az *„Európai Kutatási Tanács"*
(ERC) támogatási pályázatát.
Ezt a pár adatot külön is köszönöm
*Pollner Péter*nek. Ez számomra nagy öröm.

Ám még itt sincs vége *„nagy fiak*" sorának! …
- Gondolom, kik ennek utána járnának
Találnának bőven ilyenek nyomára,
Akárcsak *Telbisz Feri* szép családjára
Amelyben eddig már két gyermek Ph.D-s,
- Ez – bizony – már több, mint atyai követés!
Méghozzá tudjuk, hogy mindkettő TTK-s …
- Csak éppen nem az a szak lett a folytatás.

* * *

Dr. Reményi Gusztávné

Reményi Gusztávné. s kedves férje neve
Ismerősen csengett már ifjú fülembe.
Vezetőtanárként volt a Ságvárib'a
Szívesen mentem voln' gyakorolni oda
Mivel az időben én is végzős voltam …
Nem oda helyeztek – pedig próbálkoztam.
A sorsom ez felől másként rendelkezett …
- Ezután egy hosszú szünet következett.

Csak kétezer-négyben kaptam róla új hírt,

Amikor megkapta a „*Rácz Tanár Úr –díj”-t*
Így a *Trefort* is megemlékezett róla
- Mint a Ságvárinak ismert jogutódja –
Csakhogy ez valahogy túl „balul” sikerült …
- Egyfajta „rossz szellem” az útjába került.

Az évkönyvet akkor lányom szerkesztette
(Informatikusként én voltam mellette,
mint egy láthatatlan, önkéntes munkatárs,
erre, persze nem volt semmilyen utalás)
Gondoltam, az ügyet azzal is segítem,
Hogy *Reményiné*hez őt közelebb viszem.
Már meg is beszéltem egy interjú-félét,
Tanárnő várta is a jelentkezését.

Ekkor következett - sajnos – egy galiba!
A kezdeményezés hiba volt, nagy hiba!
A lányom ugyanis nem matematikus
„Beavatkozása” így nem volt „etikus”
Ilyen értelemben szólottak felőle …
- Végül nem lett szinte semmi se belőle -

A segítő szándék megértése helyett
Így előállott az a *paradox*-helyzet:
Aki tette volna, annak nem engedték,
Kiknek illett volna, azok meg nem tették.

De van ebben még egy nagyobb tanulság is:
- Nem örömmel teszem, de leírom mégis -
Ahol - nevezzük úgy – a gőgség *alányúl,*
Ott a legnemesebb cél is *elsilányul.*
De azért valamit mégis „véghezvittek”:
- Betettek a könyvbe egy friss *újság-cikk*et!!!
Amúgy, „egy az egybe” változtatás nélkül …
„No comment!” - mondhatnám – úgy „kommentár nélkül”
U.i:
A korrigálásra többé *remény* sem lett …
- Kedves *Kati néni* hamarosan elment.

Dr. Surányi László

*Surányi László*ról nem csak apja okán
Esik itt néhány szó –inkább saját jogán
Igaz, hogy az apa nyomdokain indult
már azzal is, hogy a KöMaL fefé mozdult.
Ahol sikeresen
– mondhatni - „zsinórban”
Háromszor szerepelt
Az *Arcképcsarnokban* -

Apja után ő is
matematikus lett,
De ezen a pályán
maga is sokat tett.
Tehetséges fiú, kiváló iskola,
Tehetséges tanárként megy vissza oda.
Keresem a legjobb szót, ami jellemzi
És édesapjától megkülönbözteti.
„Tehetséggondozás” Talán ez a szó az,
Ami őt jellemzi, és arra szorgalmaz,
hogy azt ő magasabb szintre is emelje …
- Tehetséges ifjak tucatját nevelje.

Elismerései is megjönnek szépen,
Csak ’13-ban nyert el három ízben
Kitüntetést. *Melyiknek örül legjobban?*
Melynek kiváltképpen örülök: kettő van,
E kettőt a diákjaim javasolták,
Azt, hogy elfogadnak, ezzel igazolták.

De végül honnan is van az ismeretség?
Laczkó László kapcsán írtam arról, nem rég,
Hogy elnök voltam egy érettségi vizsgán,
Akkor láttam nevét egy dicsőségtáblán
Híressé vált *Fazekas-diákok* között …
Szem szélyes kapcsolat ezt követően jött.
Előbb telefonon – apja apropóján –
- Ki nem rég évfolyamunk találkozóján

Még *megtisztelt* minket megjelenésével …
- Én meg Laci fiát erről egy fényképpel.

Dr. Szász Domokos

Dr. Szász Domokos már akadémikus,
Amikor jó sorsom vele is összehoz.
Az eset úgy esett, hogy *Lipi bácsi*-ról …
- Mármint hogy *Fejér Lipót professzor* úrról –
Írtam emlékezést – félévszázad multán
Körünkből fájdalmas távozása után.

Aztán, hogy ennek még nyoma is maradjon
s hozzám hasonlóan másokban is hagyjon,
netán felébresszen – egy kis emlékezést,
Így az MTA-hoz is küldtem egy kérést.

Válasszal *Dr. Szász Domokos* tisztelt meg.
Érdemben kezelte eme kérésemet.
Bár *Fejér- emléknap* nem volt napirenden
Megígérte nekem, hogy versemet rendben
Elhelyezteti az MTA lapjában …
- És ez meg is történt . Köszönöm hálásan.

Ettől kezdve Őt is ismertként kezeltem
És mivel TTK-s, helye van e könyvben,
Hol azokról írok, kik ELTE TTK-t
Végeztek, s futottak szép, ívelő pályát,
Tehát nagyra becsült *Alma Mater* -emnek
Voltak hallgatói, s érte sokat tesznek.

Rájöttem és külön örömömre szolgált:
Ő is *„ifjú tudó*s”-ként kezdte a dolgát
Úgy, mint: *Hajós, Erdős,* avag*y Tibor, Szele …*
Kik legtöbbször – négyszer – kerülhettek bele
A *KöMaL legendás Arcképcsarnokába …*

-*Szász Domokos* ott van ezeknek nyomába’
Erről tanúskodik ez a három fénykép,
Amely igazolja feltevésem, végképp.

1957 **1958** **1959**

Végül egy tévhitet kell még eloszlatnom!
Bár nem oly ritka név a *Szász* – úgy gondolom –
Én mégis úgy tudtam, hogy Ő *Szász Pál* fia …
- Ugyanis ezt mondta *Elbertné, Marika* –
De, hát ez nem így van! Nyílt gondolatomra
Ezt maga *dr. Szász Domokos* cáfolta.
Bár nem vált igazzá feltételezésem,
Bevallom. emiatt nem búsulok mégsem!
Nem érzek csalódást, vagy rossz érzést soha …
- Sőt, öröm! Bővült a híres *Szászo*k sora.

Dr. Szelezsán János

A legelső ember, kit ’62-ben
Egy előadáson ismertem meg éppen,
Egy olyanon, amely épp’ tanszékünkön volt,
És új ismeretek kezdeteiről szólt.
Például a *lineáris programozás,*
Ezután szóba jött a „gépi számítás”
Amiben ő úttörő-szerepet játszott,
És ez munkásságán már akkor meglátszott

Cserni szervezhette ezt az előadást …
- Még az egyetemről ismerhették egymást –
Bár ez lényegtelen, lényeg, hogy új irányt
Mutatott mindnyájunk számára egyaránt.
A későbbiekben az élet úgy adta,
Hogy nem léphettünk személyes kapcsolatba,
De útját követni – úgy hiszem – sikerült …
Keze alól sok jó produktum kikerült.
Amiket magam is haszonnal forgattam,
és hallgatóimnak részben továbbadtam.

További útjáról annyi mondható el:
Élt a kor nagyszerű lehetőségével,
Aki elsők között volt az induláskor,
Később is ott haladt, nem maradt le. Bátor,
kitartó munkával, áldozatot hozva …
- Mindezt fokozatszerzéssel összehozva –
Egy új szak-főiskola élére került:
a „*Gábor Dénes*”-nek, ahol is sikerült
összekötnie a korszerű tudományt,
és a produktumot –a végső alkotást
Az új generációk nevelésével, …
- És a nagy rendszerek menedzselésével.

Székely Jenő

Székely Jenő pedig oly címen jön elő
Hogy szaklapokban írt jó, népszerűsítő
Cikkeket a „zsenge” új tudományágról …
- Tudtam meg valamely korabeli lapból
A munkásságának óriás szerepe
Abban volt, hogy a tárgy oktatásterepe
Átterjedt a középiskolai szintre, …
- Sőt, lejjebb is került a mélyebb szintekre.
Személyesen össze akkor ismerkedtünk,
Mikor egy rendezvény résztvevői lettünk,
Ahol előállt egy kezdeményezéssel:
Új tematikával és gyors terjesztéssel.
Arra kért bennünket – a jelenlévőket,
Hogy a terjesztésben vállaljunk szerepet
Oly módon, ha lehet saját iskolánkban
Próbáljuk ki mindezt egy vagy két osztályban.
Szép jutalom is volt kilátásba téve:////////////*********
Ajándék szoftver az *új Windows*-ra nézve.
’94 táján több városban voltunk
Néha napokig is. Folyton gyakoroltunk.
Emlékezetes a dunaújvárosi
Éjszakákba nyúló rendkívüli sztori.
Engem gyakran foglakoztat a gondolat:
Vajon mikor kezdte az, ki a „magaslat”
Egy bizonyos fokát eddig már elérte?

- Meggyőződésem, hogy igen korán kezdte –

Hát Székely Jenő is ezek közül való!
Már ifjan kiváló feladatmegoldó
Arcképére háromszor is rátaláltam
A *KöMaL* legendás *Arcképcsarnokáb*an.

Ennél többször – négyszer – *Hajós György*-ön kívül
Csak *Szele Tibor*nak, s *Erdős*nek sikerül
Arcképét meglelnem ebben a csarnokban ...
Azt hiszem, *Jenő* így szép, rangos helyen van!

Dr. Szlávi Péter, Dr. Zsakó László

Az ISzE égisze alatt jöttünk össze.
Nem épp a kezdetén, - úgy ’94be’ –
De nevük már régen ismert – közismert – volt
Egy közös munkájuk nyomán így alakult.
A Módszeres programozás volt ez a mű
- Merthogy „mű” volt - pláne ma – már egyértelmű -
Talán ’84-ben látott napvilágot,
De hamar bejárta a „magyar világ”-ot.

Sok kezdő számára lehetett indulás,
Sőt, gyakorlóknak is jól jött a „friss tudás”
Így nekem is, aki ’68-ban kezdte,
És a programozásban elkötelezte
magát egy életre – egy hosszú életre –
E kiskönyvecskének is volt része benne.
Közös munkánk terén előttem most az van,

Ami néhány napig *Dunaújváros*-ban
Kötött össze minket - éjszakába nyúló
Együtt dolgozással, tanmenetet író
Próbálkozásokkal – ami jól sikerült …
S aminek folyamán részemre kiderült,
Hogy az általam írt tanmenet megtetszett
*Péter*nek, - talán mert az a „PRINT”-tel kezdett.
Mellém ült, egy picit javítgatott rajta
És mint példát arra is jónak tartotta,
Hogy az - javaslatként – a NAT-ba kerüljön …
- Persze, kívántam is , hogy ez sikerüljön.
*Zsakó Laci*nak meg sokoldalúsága
Tűnt fel hamar nékem, sokat vállalása …
Egyszerre tanított, s fontos funkciókat
Látott el, emellett tanult: újat, sokat,
Akkortájt sikerült néki doktorálni …
- Amihez nekem meg frissen gratulálni.

Lehet, hogy az óta előbbre is haladt …
- Róla, anélkül is szép emlékem maradt!

De nem rég olvastam egy jó hírt felőle,
Hogy tanszékvezető docens lett belőle!
Kiemelt dolga a tehetséggondozás …
- Már meg is jött érte egy szép jutalmazás:
A „*Pro Ingenio Nívódíj,* amelyben
Őt részesítették – nem rég - ’15-ben.

Sztachó Lajos

Egyszer állt módomban véle találkozni.
Akkor nem sejtettem, hogy meg fog maradni
Félévszázadra is az furcsa élmény
Amiben részem lett a tanfolyam végén.
A hatvanas évek nagy fellendülése
A számítástechnika gyors terjedése
Indokolttá tett sok továbbképzés-formát …
- Részemre ő kezdte azok hosszú sorát.
Azonnal megfogott szuggesztív hatása!
Mindjárt az elején téma-indítása:

„Tudják, milyennek kell egy előadásnak
Lenni, hogy ne adjon tért unatkozásnak?”
Választ erre nem is várva, már is mondja:
„Hát olyannak kérem, mint egy miniszoknya!
Rövid, hogy felkeltsen érdeklődéseket,
De úgy, hogy takarja mégis a lényeget” .

Majd a fő mondani valójára tért át.
- Itt is egy kérdéssel kezdve a mondókát –
„Tudják, mért szeretem én az egyenletet?
Mert tizenhat éves korra emlékeztet.
Boldogan gondolok ezért rá nem egyszer,
Arra is, mikor jött az egyenletrendszer.

Majd egy újabb kérdés – éppen erre nézve - :
„Vegyünk egy *húsz ismeretlenest* a kézbe,
S becsüljük meg, mennyi idő kéne ahhoz,
Amíg a „ma leggyorsabb gép” eredményt hoz?

Elhangzott becslések : egy nap, pár hét, hónap,
Elhangzott egy fél év - nem bizonyult jónak -
Egy valaki mert csak mondani *pár évet* …
- De hamar kiderült, ő is nagyot téved.

Azt mindenki tudta: elvi megoldás van,
Válogatni lehet sok szép megoldásban
- Behelyettesítéstől determinánsig –
Több helyes módszer is alkalmasnak látszik
Utóbbi újszerű, szép megoldó-rendszer …
- Mondja is: becslésünket végezzük ezzel.

Húsz ismeretlenhez húsz faktoriális
művelet tartozik, azt tudhattuk már is.
Ha egy művelethez egy másodperc kell’ne
Hetvenhét milliárd év is beletelne
Míg megoldást kapnánk. El sem képzelhető!
- Matematikus számára is meglepő.
Másodpercenkénti milliárd művelet
Mellett is elvinne vagy *hetvenhét* évet!

Így vezette be, hogy más utat kell járni!
- Azóta már tudunk *„bázis-transzformálni”*
Ami már biztosít egy gyors, szép megoldást …

- Én is kipróbáltam, szép eredménnyel. Lásd:
Nyolcvan ismeretlen, (Commodore-64
Szűk környezete csak ennyire volt elég),
Ám a gyors eredmény így is meghökkentő,
Kb. százhetven perc alatt állott elő.
Ma már persze ez is megmosolyogtató …
- PC-n egy secundum múlva nyomtatható!

* * *

Tiszteletbeli TTK-sok

Ebbe a szakaszba azokat sorolom,
Akik ugyan *nem TTK-sok*, de tudom,
Sokat tettek, tesznek azok érdekében …
- Mint például nékem, s van róluk emlékem.

Dr. Bakonyi Péter

Az első számítógépes ismeretem
- közel 50 éve - neki köszönhetem
Én így emlékezem *Bakonyi Péter*re:
- Talán a BME-n – MINSZK-22 -re
Volt egy pár hónapos továbbképzés-fajta
A programozást ő tanította rajta..
Magyar szakértője – azt hiszem – csak ő volt.
Órája érthető, világos és szép volt.
Hasznosítani is tudtam az egészet …
- ’68-ban kaptunk mi is ilyen gépet.
Mármint az a tanszék, amelyen dolgoztam
Rajta hamarosan változást is hoztam
Egy Moszkvából „szerzett” programot „írtam” át
Magyarra cserélve orosz feliratát.
Nevezetesen egy CPM-programot
Ami bámulatos, jó eredményt hozott
Első példájaként *„táv-működtetés”*-nek
- akkor úgy neveztük, hogy a *„teletype*”-nek.

A két tanteremnyi helyen a computer
És kétszáz méterre volt tőle a printer.
Ma már mosolyt fakaszt ennek ellenére
- Két nyolc kilobájtos kis blokkjára nézve -
Mintegy másfél collos mágnesszalagjával,
Csaknem vérfagyasztó, hideg klímájával
A harminchét bites kijelző rendszerrel,
A kártya-lyukasztó berendezésével,
El nem maradható *kontrollszummájá*val,
S ki tudja már milyen elavultságával.

De emlékezni rá mégis csak nagyszerű!
Ne felejtsük: akkor az volt a korszerű
S egy fontos állomás, - nélküle nem volnánk
Talán, ott ahol ma - bárhogy is gondolnánk!

De emlékezhetek *Bakonyi Péter*re
Úgy is, mint az NJSzT elnökére,
És a sztaki-nak *h.igazgató*jára,
Külső egyetem *vendégprofesszor*ára,
Végül úgy, mint az ÓE előadójára …
- én mint annak egyik külső munkatársa.

Szép eredményeit fémjelzik a díjak:
’64, ’68: *Sportérdemrend-díj*ak,
’86-ban pedig az *Eötvös Lóránd-díj*,
’93-ban meg a *Széchenyi-díj* ...
Kívánom, hogy e sor tovább gyarapodjon
S hazának, magának még sok szépet hozzon!

Biró Piroska

Bíró Piroskát én egy vándorgyűlésen
Ismertem meg 8-ban, (vagy talán 9-ben?)
Füzesgyarmaton volt ez a találkozás
Vigh Gyurin keresztül a bemutatkozás
Okos, ígéretes, akkor még hallgató …
Volt(?), ma Debrecenben KLTE-n oktató
Úgy, mint tanársegéd – de ahogyan halad,
E beosztásában nem sokáig marad.

Már most meglátható a rátermettsége,
Nagy aktivitása, előretörése,
Nemes értelemben véve e haladást, …
- Kívánok további sikeres folytatást.

Csipai József

Azt hiszem az ISZE alakulásakor
Ismertem meg *Józsit*, részemről már akkor
Barátságosnak és együttműködőnek
Tűnt fel, és bizonyult is ez kölcsönösnek.
Sohasem felejtem el egyik mondatát,
Tizenketten kezdték a szervező munkát
Rajtuk is marad egy „megbélyegző” jelző:
Az, hogy ők voltak a „Piszkos tizenkettő”

Aztán együtt voltunk több nagy rendezvényen,
Ő már előbbre járt a levelezésben,
Mikor én még buzgó kezdő voltam ebben …
- Neki köszönhetem, hogy hamar ment szebben.
Ámde az ISZE-vel megszűnt kapcsolatom,
- hogy milyen okból is, pontosan nem tudom,
Csak azt tapasztaltam: nem kapok semmit se,
- Még tagdíj fizető biankó csekket se –
Előre haladott koromra gondolva
Nem is forszíroztam, aztán többé soha.
Pedig még lett volna velük közös dolgom!
Filmeket is őrzök – miért? Nem is tudom.
Valahogy azt hittem: egyszer még jót teszek
És jó érzést szerzek velük valaki(k)nek.

Juhász (Pici) István

E névben a „pici” jelző a hangsúlyos.
- Hogy ez nem egy csúfnév, az egészen biztos –
Így hívja mindenki, s ő erre is hallgat
Hogy miért lett pici - hát erről is hallgat
a krónika. Talán mert - épp ellenkezőleg –
Tekintélyes „alak” – külsőleg, belsőleg.
Remek előadó – s a „humor gyárosa” –

- Így ismerheti őt Debrecen városa,
De talán az ország! Amerre csak járok
„Pici-szimpatizáns”-t mindenütt találok.

Egy konferencián ismerhettem őt meg
egy esti, kötetlen műsorszámán főleg.
Sörrel a kezében, ülve a „katedrán” …
- A vicc dőlt belőle, röhögtünk humorán.
Hozzá aktuális témájúak voltak …
- Mind-mind a számítás-technikáról szóltak
Az egyik például nagyon tetszett nékem,
- Talán, mert nékem is volt ilyen emlékem –
Egy javító-program fájlnevéről van szó
- Szakmai körökben egyszerűnek látszó -
„Téves zárás”-okat azzal korrigáltak,
És a fájlnevekben vesszőt nem használtak
Az ilyen szöveg már sokakat nem zavart
mosollyal olvasták mégis a „TEVESZAR”-t.

Szóval *Juhász Pici* jól bánik a szóval!
Sikerrel ötvözi a *„komoly*”-t *„humor”*-ral.
Ha *Pici* nem lenne – azt sugallja bármi…
- Hogy legyen - sürgősen ki kéne találni!

Vigh György

Gyuri sem az *ELTE TTK*-ján végzett,
Azonban úgy hozta számunkra a végzet,
Hogy egy rendezvényen összeismerkedtünk,
Sőt e pár nap alatt barátokká lettünk.
Ma is foglalkoztat és rejtély számomra
Mi lehetett e gyors kötődés alapja?
Főként, hogy van köztünk egy generáció…
- Ilyen különbséggel ritkának mondható.
Talán a kölcsönös szimpátia az ok,
Amely egy pillanat alatt jött, jó dolog.
Vagy részemről az a nagy rácsodálkozás
Hogy e fiatalok mit tudnak, az csodás!
Jelesül *Vígh Gyuri,* ki elő is adott
Valami szép dolgot, mi engem megfogott.

Részükről, részéről pedig – ahogy láttam –
A *hosszú múltam* e szép, új tudományban,
Az, hogy aktívitást tanúsitok akkor,
Mikor már kopogtat a felejtő aggkor.
(Az érdeklődésem megvan – azt mondhatom -
Manapság is, immár túl a 86-on)

Gyuri sokat hozott *az új* érdekében …
- Nálunk is, a *TTK*-sok nagy körében -
Amiként engemet, úgy sok más *TTK*-st
Emelt magasabbra, - adva át friss tudást –
Ez alapján méltán mondom *TTK*-snak …
- Úgy érzem: *tiszteletbeli* ilyen társnak -

Ami *Vigh Gyuri* érdemeit illeti
Sorolhatnám azt is, hisz' bőven van neki!
De e helyett én most inkább azt kívánom:
Legyen soká aktív és *„víg"* e világon.

Akik kimaradtak,

- vagy kimaradhattak
Végül Róluk szólnék, akik hirt nem adtak
Magukról, s másoktól sem hallhattam róluk,
- De lehet rá remény, hogy ezt bepótoljuk.
A „kihagyásoknak" az is oka lehet,
Hogy a legfőbb forrás: csak az *emlékezet*
No és az *internet* – korunk új eszköze,
- Sajnos, ehhez még nincs mindenkinek köze.
Nem minden társunkról vannak „fenn" adatok,
- Mások nem kutatnak – szerintem az a sok.
Az emlékezés meg arról lehetséges,
Kivel már kapcsolat volt, de nem kétséges,
Hogy az – mint a cérna – el is vékonyodhat
Új adatok hiján, - sőt el is szakadhat,
Gondolom, köztünk is lehetnek olyanok,
Akiktől – e cimen – kérek bocsánatot,
Ha itt és most Róluk egy szót sem ejtettem,
De még van alkalom. Majd elfelejtettem,
Hogy bárki, akihez e sorok eljutnak.

S akikről nem tudok, ők valamit tudnak,
Avagy önmagukról tisztább lehet a kép,
Közöljék ezt vélem, - azt kérem – mindenképp.
(Címem – e-mail-cimem: lásd a Fedőlapon,
Vagy a névlistáról is leolvashatón)
Beszúrás, javítás *jól eszközölhető*
Míg azt nem mondhatjuk: *jó lesz, közölhető!*

* * *

Kedves Barátaim! A végszó

-hoz értem
Remélem: elértem azt, amit reméltem:
Egy régi, szép múltról egy kis emlékezést,
- megcélozva titkon – kis emlékeztetést,
Itt-ott talán egy kis humorral pácolva,
- Valós helyzeteket soha nem cáfolva -
Jóllehet egyéni izzel fűszerezve,
- jó szándék szerint víg perceket szerezve.
Köszöni figyelmük – és figyelmeteket,
Kiván mindenkinek, szép vidám életet
Egy - jó humor és az emlékezés rabja: …
- Az egykori 5, majd 1-es csoport tagja.

* * *

Ha volna kívánság – csak egy! - azt kívánnám
Láthassam még mindet egy nagy „Életpályáján”

* * *

Függelék (főként TTK-s Katona humor)

Lövészet

A százados lövészetet
Vezényel a terepen.
Bemutatván a részletet;
Változtat a szerepen.

Ő kezd el lőni: egy, kettő ...
S a harmadik sem talál,
A közelben legeltető
Pásztor ekkor oda áll:.

„Százados úr! - Ha engedi -
Majd én is megpróbálom
„Üsse kő! Hát próbálja ki
Ha akarja, nem bánom!

És - lám - a néhány lövedék
Úgy repült a célpontba,
Mintha az összes ólom-ék
Egybe összeforrt volna.

„Hihetetlen!” - Szól a jámbor
Tiszt és hangja bánatos -
„Hogy lőhet egy tehénpásztor
Jobban, mint egy százados?”

A ***kérdés***t fel mért is tettem?
Hisz’ én tudom legjobban!:
- Mielőtt százados lettem
Magam is pásztor voltam -”

„Hát a kocka fordul olykor,
- de ne legyen bánatos! -
Én most lettem tehénpásztor,
- Eddig voltam százados!”

Atmosz-féle nyomás

Másodéves mat-fiz-szakos
Tanárjelölt koromba’
Volt egy kissé erőszakos
Sőt - mondhatnám - goromba

Ifjú tiszt az egyetemen.
Honvédelmet tanított
S - hogy úgy mondjam - pár esetben
Volt csak, hogy nem bakizott.

Három Atmosz-*féle* nyomás”
- mondja egyszer keményen -
Se pisszenés, se kuncogás, ...
Csak *Dobrotka* szerényen

Tenné fel a kezét szépen ...
„Na, mit akar mondani?”
„Ki volt az az Atmosz? - kérem -
Úgy szeretnénk tudni mi”

El vagyunk veszve, - sejteni -
- Mert ismertük *Dobrotkát*,
Jaj, ha ő is úgy ismeri,
Nem éljük túl a botrányt!

Vártuk, ebből nagy baj lehet
Ám csak ez lett a vége:
„Mondtam már, hogy nem kérdezhet
Senki! Meg vagyok értve?”

* * *

Potya jeles

Akkoriban történt ez is
- tanárjelölt koromban -
Félévi nagy feleltetés
Volt „katona-dolog”-ban

Így mindenkit izgatott a
Dolog, várt a sorára,
- sajátos volt ennek ott a
Koreográfiája -

Név. Felugrás. Kérdés. „Érti?”
„Értem!” - szól a katona
Még akkor is, ha nem érti
S nem hallott róla soha.

Nem tom’, mitől féltem jobban:
Hogy valamit nem tudok,
Vagy attól, hogy azon nyomban
Mindent összezavarok.

Hogy nem tudok, nem annyira
Izgatott, hisz’ tanultam.
A többit a sorsra bízva
Következtem a sorban.

Név. Felugrás. Jön a kérdés.
- a nekem szánt porció -
„Tudja maga, mi a súly és
S mi a gravitáció?”

Nem is tudtam, mire véljem!
Hát ez vicc a javából?!
...Ilyent kérdezni egy majdnem
Kész fizika-tanártól!

Futott át az agyamon egy
Röpke pillanat alatt
„Lesz, ami lesz! - most már mindegy -
Felveszem a fonalat.

„Jelentem, persze hogy tudom”
S állok tovább, egyenest.
Jó! Leülhet! Hát megadom
Magának én a jelest!”

„Könnyű magoknak!”

Ötvenkettő forró nyarán
A dobozi nagyerdőben
Egy vasárnap délutánján
Ülünk bent a pihenőben.

Ifjú ütegparancsnokunk
Bejön és megáll középen
Természetesen felugrunk,
S köszöntjük is őt mi, szépen.

„Elvtársak, arra gondoltam:
Beszélgessünk el egy kicsit
Nagyon sok panaszt hallottam
Ami engem idegesít

Maguk arra panaszkodnak
Hogy mi túl gorombák vagyunk
Mi meg azt nem tartjuk jónak
Ahogyan fogadnak maguk

Mondatainkat, szavunkat
Néha mosoly is követi
Persze, lehet, hogy magunkat
Nem jól fejezzük néha ki

Az is lehet, hogy hibázunk
Néha egy-egy pillanatban
De magukra mi vigyázunk
Hogy tanuljanak nyugodtan!

Maguknak jobb, mint nekünk rég!
Most könnyű tovább tanulni!
Bezzeg, a mi időnkben még
Nem tanulhatott mindenki!”

Ifjú, pelyhes arcát látva
„Vajon milyen idős lehet? ..”
Majd - nagy bátorságra váltva -
Fel is tettem kérdésemet

„Harminckettőben születtem!”
Mondja - kissé keményebben -
... Én csak halkan említettem:
„Lám-lám, én huszonkilencben!”

„Hány iskolát járt maga?”

Ehhez a kis történethez
Magyarázat tartozik.
Néhány szavunkat más helyen,
Más korban, vagy más időben
Másképpen értelmezik.

Ilyen például a ”gyerek”
Tudjuk, lehet fiú, lány
Valahol csak fiút jelent
- még ma is hallani ilyent -
„Van két gyerek meg egy jány”

És ilyen az „ember” szavunk,
Mi egyaránt férfi, nő.
Valahol csak férfit jelent
- ember-t mond a férje helyett
Sok magyar vidéki nő.

És ilyen az „iskola” szó
Néhol „osztály”-t is takar
„Hány iskolája van?”- Kérdi
Ma is néhány főleg „régi”
Ember, sőt kishivatal.

Történetünk épp' e szóval
Hozható kapcsolatba.
Egy fiatal alhadnagyunk
- szűk baráti társaságunk
Tagja - hozta divatba.

Volt ugyanis - mi akkor még
Gyakorta kiütközött -
Főképpen a „tanult népség"
(a hallgatót annak nézték)
S az ifjú tisztek között.

Az említett társaságban
Élénk vita alakul
Egy pont körül, és nagyjában
Az ifjú tiszt egymagában
Marad valahogy alul.

Ezt nem bírja elviselni,
- Sérti a hiúságát.
Hogy ellent mondjanak neki? -
- Főleg az nem tetszik, aki
Véle így vitába szállt

„Hát hány iskolát járt maga?
- Kérdezi az illetőt
Az magában átgondolja:
Elemi, középiskola.
Így rávágja, hogy kettőt!

„Na lássa, hát én meg hatot
Mégsem vagyok úgy oda
Nem játszom mindig a nagyot,
Nem vitatkozok úgy, ahogy
Két iskolával maga!"

Tatabánya - de ki bánja?

Egy katolikus pap
És egy pártállami
Egymásnak voltak
Évfolyamtársai

Össze is kerültek
-Bár két „szélső" pályán
S ismertként működtek
A szép Tatabányán.

Az eset - nem téves -
Nyolcvanban volt, éppen
A huszonöt éves
Végzős-ünnepségen.

Ahogy az ilyenkor
Gyakran lenni szokott
Volt olyan, ki egykor
Oly' messze távozott,

Vagy munkája mellett
Úgy be volt zárkózva,
Szinte újra kellett
Bemutatkoznia.

De aztán valahogy
Rendeződött minden!
Már úgy éreztük, hogy
Egykori körünkben

Ülünk, és ifjúként
Látjuk magunk: „Minket”
S idézzük egyenként
Szép emlékeinket

A meghitt percekben
Az sem volt zavaró:
Kiből mi lett közben:
- Elnök, Igazgató?

Szakfelügyelő, vagy
„Csak” beosztott tanár?
Főhadnagy vagy őrnagy?
Pap, vagy épp’ párttitkár?

Így gyorsan el is jött
A búcsúzás perce
Szedelőzni kezdünk
Szinte mind egyszerre

Olyan éjfél körül
Járhat már az idő
Így mindenki örül
Ha akad kísérő.

Pláne, ha autója
Van az illetőnek ...
- Ám nem igazolja
Ezt e kis történet.

Csoport-társunk: a pap
Esete ugyanis
- azon kívül, hogy pap
Rendhagyó ebben is.

Örömmel kínál ő
Egy helyet társának
A másik itt lévő
Tatabányainak.

Várjuk a választ, hogy
„Fogadom örömest!”
De, bizony, valahogy
Az nem jön egyenest ...

Néma csend, figyelem.
Vajon mi az oka?
Csak tán nem az, hogy nem
Ül be egy trabiba?!

„Köszönöm” - szól végre -
„Menj, ne várj hiába.
Én nem ülhetek be
Egy pap kocsijába!”

Mi lehetne ebből
Ha együtt látnának?!
- Alighanem egyből
Elbocsátanának”

(*(No comment! (Kádár-rendszer*)

* * *

Báró apa hátrányt jelent

Stély-nek, avagy *Stály*-nak
Hívták-e, már nem emlékszem

Egyik évfolyamtársamat ...
... Valamikor ötvennégyben

De azt sosem felejtem el
Szegény sorsú volt, - akár' mi -
Élt, dolgozott türelemmel,
Érhette gond, baj, akármi.

Gyakran, fázott és éhezett. ...
Hozzászoktatta egyébként
Egy korábbi „jó környezet"...
... Egy cselédlány gyermekeként.

És tanult, - nagy szorgalommal -
- Vigye többre, mint az anyja! -
Azt - sajnos - teljes bizonnyal
Nem tudhatta ki az atyja,

- Ám egyszer tudtára adja
A „rezsim" lelkes védője:
„Egy báró - a maga apja"...
- És még nem is szólt felőle!

Ön megbízhatatlan egyén,
És hozzá osztályidegen"...
- Másnap már nem volt a helyén...
... Azóta nem hagy hidegen

Suszter apa előnyt jelent

Ezerkilencszáz-ötvenöt
Augusztusa végén
A Rezi Károly utca öt
Ajtajához érvén

Bekopogok - tisztelettel -
Meg is hallják: „Tessék!
Mit óhajt fiatalember?"
„Ó! Állást keresnék!?

„Milyen szakos?" - Tudakolja
Szél György igazgató -
„Matematika - fizika..."
S már mondja is: „Nem jó!

Sajnos, szeptembertől kezdve
A miniszter asszony
Iskolánknak elrendelte
Számtant ne tanítson.

A fizika - általában -
Eddig sem volt tantárgy.
Igaz, - két-három osztályban -
Szakszempontból kapják.

Ami a számtant illeti;
A rendelet így szól:
„Szakszámtant" kell tanítani
Mégpedig nagyon jól!

Erre ma még nincs szakember
Tudom és belátom,
De önt mégsem vehetem fel...
Igazán sajnálom."

„De kár!" - Mondom halkan - s már is
Fordulok, - mennék ki -
„Pedig a suszter apám is
Örült volna néki!"

„Mit is mond, fiatalember:
Hogy suszter az apja?...
Mért nem kezdte rögtön ezzel?...
Az állást megkapja!”

Foto: Szikra Margit (2002)

1 Éltető Ödön (?)_____
2 _____
3 Dr. Szente János_____
4 Pálmay Lóránt_____
5 Brückner Ákos Előd___
6 Dr. Surányi János____
7 Dr. Ivanyos Lajos_____
8 Dr. Varga László_____
9 Tóth Ferenc_____
10 Kerékgyártó György___
11 Sztanó Tamás_____
12 Cserni Ágota _____
13 Dr. Gecső Ervin _____
14 Köller Éva_____
15 Telbisz Ferenc_____
16 _____
17 Frittmann Gyula_____
18 Vagácsné, Biczó Márta _
19 _____
20 Sztanóné Sóvári Katalin_
21 Dr. Fáy Árpád _____
22 Szamosiné Davinits Mária _____
23 Némethy Katalin_____
24_____
25 Szabó Endre_____
26 _____
27_____
28 _____
29 _____
30 Honffiné Gyüre Margit_
31 Dr. Horváth Antal_____
32 Bóna Anna fiz-mat ____
33 Dr. Czellár Katalin f-m _
34 Ravasz Margit fiz-mat __
35 Tóth Imre fiz-mat _____

Kérés.

Kedves Évfolyamtársam! Ha a képen valakit felismersz, akinek a neve hiányzik, kérlek írd meg nekem a megfelelő sorszámmal együtt. Címem: dokhanti@freestart.hu Köszönöm.

Emlékezés Fejér Lipótra*

Halálának (1959. Okt.15.) 50. évfordulóján

„Aki nem ismerte, az valamit nem tud
A világról, és sohasem fogja megtudni.”
(Ottlik Géza)

Amikor belépett. Néma lett a terem.
Mikor szólni kezdett, feszült a figyelem
Pedig kis termete, suttogó, halk hangja
Szelíd tekintete, törékeny alakja
Láttán nem igazán gondolhattuk róla,
Hogy Ő az egyetem nagyhírű tudósa.

Aztán csak hallgattuk szép előadását,
Meg-megcsodálgattuk óriás tudását.
Élveztük logikus, tiszta okfejtését,
- A matematikus egzakt érvelését -
A tárgyhoz tartozó indokolt feltételt,
- A tőle származó híres Fejér-tételt ...

És, már ötven éve
Hogy Ő nincs körünkben!
De itt él emléke
Fejünkben, szívünkben,
Iskolateremtő nagy hagyományában,
A nevét viselő budai utcában.

S bennem. Ereklyeként őrzöm, tartom számon
Öt szép gyöngybetűjét öreg diplomámon.

---

* Megjelent a *Matematikai Lapok* 2010/1 számában (*dr. Szabados József Fejér Lipót*ról közölt írása mellett.)

.

Ez úton is hálás köszönetet mondok ***Dr. Szász Domokos akadémikus, Dr. Recski András BJMT főtitkár, és Dr. László János egyetemi docens*** uraknak, amiért megemlékezésem megjelentetését támogatták és elősegítették.

A szerző eddigi írásaiból

Apro(pó)ságok – sorozat: *(Életrajzi írások)*

1, füzet: Hajdúdorogi séták (40-es évek)
2. füzet: Debreceni emlékek (1945/46, *kézirat*)
3. füzet: Újpesti séták (40-50-es évek, *kézirat*)
4. füzet: Szubjektív adalék a KKG … (1947– 51, *kézirat***)**
5. füzet: Szubjektív adalék az ELTE TTK (1951– 55…, *kézirat*)
6. füzet: ZMKA – humor (1961 – 91, munkahelyi humor)
7. füzet: Szóval játsszunk!, Négysorosok
8. füzet: Télikék

Egyéb:

- 6:3, a Évszázad mérkőzése
- A rovásírás ábécéje (Társszerző)
- Anyák napjára (Társszerző)
- Rím(r)ügyek (Antológia, társszerző)
- Kétsorosok, négysorosok, nyolcsorosok, sőt több, (*kézirat)*
- Szóval játszunk

Foglalkoztató Füzetek (- Keresd meg!, - Keresd a párját!
- Mi illik, mi nem illik ide?

Gyermekeknek

- Anyák napjára (Kifestő, *kézirat*)
- A torkos Bodri (Verses kifestő, *kézirat)*
- Verses ábécé (Betűkifestő, *kézirat*)
- Foglalkoztató Füzetek (Mindenben betű, *kézirat*)
  - Mire is jók a házi eszközök, szerszámok?
  - Mire is jók a faágak?
  - Mire is jó a mérőszalag (collstok)?
- Csacsi-pacsi stb (Csa-Pa, Ka-Ba-La, Ka-Za-Ma-Ta)
- Tükörmondatok (Kb. 6000, *kézirat*)
- Rejtvények, nyelvi és logikai feladatok stb. (*kézirat)*

Bemutat(koz)ás

Dr. Horváth Antal Hajdúdorogon *született 1929. május 7.-én,* egy tizenkét gyermekes család hatodik gyermekeként. Az elemi és a polgári iskolát szülővárosá-ban (akkor még nagyközség-ben) végezte, olyan kiváló tanítók és tanárok keze alatt, mint *Papp Sándor, Iszály Ferenc, Stima Gyula (elemi iskolai ig.), Pávay József, Pogácsás György, Koszta Ferenc, Tóth Pál, Bőti László, Cseh Béla, Hoványi Magdolna, Kovács Gyula, Pásztor Sarolta, Trencsényi Piroska. Takács Gyula (polg. isk. igazgató).* A polgári iskola elvégzése után rövid ideig a helyi gk. líceum tanítványa, de – főként családi (anyagi) okok miatt - ideiglenesen abba kell hagynia tanulmányait. 1947-ben – mint sok más dorogi és tiszántúli – a szülőföldet elhagyni kényszerül, Budapesten – nagy nehezen - munkát kap, dolgozik és tanul egyszerre. Az Újpesti Könyves Kálmán Gimnáziumi érettségije után az ELTE Term. Tud. Karán tanul, és szerez matematika-fizika szakos oklevelet. Pár éves középiskolai tanárkodása közben már tankönyvet ír. Főként ennek következtében egyetemre kerül oktatónak, ahonnan – 30 év után, mint docens vonul nyugdíjba, Közben tankönyveket, tansegédleteket ír, készít, doktorál un. operációkutatásból, ill. számítástechnikából. Nős. Felesége közgazdász. Két lánya van, mindkettő pedagógus.

Fő hobbija a barkácsolás, rejtvény- fejtés ill. készítés és – nem utolsó sorban - a verselés. Első közölt versét – *a Harkály doktor*-t – diák korában írja (1944) a *Diákkaptár* c. iskolai újság közli. Önálló kötete viszont csak 2003-ban jelenik meg. *(6:3, Az Évszázad mérkőzése).* Társszerzésben: *Anyák napjára,* Don Bosco Kiadó (2002), *A rovásírás ábécéje* (2003), *Rím(r)ügyek* (Antológia, BG71 Kiadó 2004). Újabb önálló kötete *Hajdúdorogi Füzetek 7.* (az *Apro(pó)ságok* sorozat 1. kötete) szülővárosának kiadványa (2007). Az utóbbi években – főleg kis unokájának, *Kristóf*nak ajánlva – nyelvi és logikai feladványokat, *Foglalkoztató Füzetek*et készít.